

Hallituksen esitys Eduskunnalle kunnallisen eläkelain, valtion eläkelain, valtion eläkelain muuttamisesta annetun lain ja evankelis-luterilaisen kirkon eläkelain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettaviksi kunnallista eläkelakia, valtion eläkelakia, valtion eläkelain muuttamisesta annettua lakia ja evankelis-luterilaisen kirkon eläkelakia. Kirkon eläkelain piiriin kuuluvien työntekijöiden eläketurvan ja työnantajiin kohdistuvien tehtävien toimeenpano sekä näihin toimintoihin liittyvä toimivalta siirrettäisiin kunnalliseen eläkelaitokseen. Koska useat säännökset kirkon eläkelaiissa vastaavat kunnallisen eläkelain säännöksiä, esityksessä ehdotetaan kumottavaksi kirkon eläkelaista muutoshakua ja tietojen antamista ja saamista koskevat säännökset sekä viimeisen eläkelaitoksen järjestelyä koskevat säännökset. Kirkon eläkelaiissa viitattaisiin näiltä osin kunnallisen eläkelain säännöksiin.

Kirkon eläkejärjestelmän rahoitukseen ja eläkerahastointiin ei ehdoteta muutoksia,

vaan toiminnot jatkuisivat nykyiseen tapaan. Kirkon keskusrahasto perisi edelleen myös eläkemaksut.

Lisäksi kirkon eläkelakiin tehtäisiin Euroopan unionin asetusten edellyttämät muutokset. Muutokset olisivat vastaavat, jotka on jo tehty yksityisen alan ja muiden julkisten alojen työeläkelakeihin.

Lisäksi kunnalliseen eläkelakiin ja valtion eläkelakiin tehtäisiin tarvittavat muutokset, kun näiden lakien valmistelu siirtyy valtiovarainministeriöstä sosiaali- ja terveysministeriöön.

Viimeistä eläkelaitosta koskevat säännökset valtion eläkelaista ja kirkon eläkelaista siirrettäisiin kunnalliseen eläkelakiin.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2012.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.....	1
SISÄLLYS.....	2
YLEISPERUSTELUT	3
1 NYKYTILA	3
1.1 Lainsäädäntö ja käytäntö.....	3
1.2 Nykytilan arviointi	3
1.3 Viimeisen eläkelaitoksen periaate.....	4
1.4 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisesta.....	4
2 ESITYKSEN TAVOITTEET JA KESKEISET EHDOTUKSET	4
2.1 Tavoitteet	4
2.2 Keskeiset ehdotukset.....	5
3 ESITYKSEN VAIKUTUKSET	6
3.1 Taloudelliset vaikutukset	6
3.2 Vaikutukset viranomaisten toimintaan.....	6
3.3 Henkilöstövaikutukset.....	7
4 ASIAN VALMISTELU.....	7
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT	7
1 LAKIEHDOTUSTEN PERUSTELUT.....	7
1.1 Kunnallinen eläkelaki	7
1.2 Valtion eläkelaki	10
1.3 Valtion eläkelain muuttamisesta annettu laki.....	11
1.4 Evankelis-luterilaisen kirkon eläkelaki	12
1 luku Yleiset säännökset.....	12
2 luku Eläke- ja kuntoutusetuudet sekä eläkkeen määräytyminen.....	13
3 luku Eläkkeen hakeminen ja ennakkopäätös.....	14
4 luku Viimeinen eläkelaitos.....	15
5 luku Eläketurvan rahoitus	15
6 luku Tietojen antaminen, saaminen ja hallussapito.....	15
7 luku Muutoksenhaku ja takaisinperintä.....	17
8 luku Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset.....	18
2 VOIMAANTULO.....	18
3 SUHDE PERUSTUSLAKIIN JA SÄÄTÄMISJÄRJESTYS	18
LAKIEHDOTUKSET	19
1. Laki kunnallisen eläkelain muuttamisesta.....	19
2. Laki valtion eläkelain muuttamisesta	27
3. Laki valtion eläkelain muuttamisesta annetun lain eräiden säännösten kumoamisesta	28
4. Laki evankelis-luterilaisen kirkon eläkelain muuttamisesta.....	29
LIITE	36
RINNAKKAISTEKSTIT	36
Laki kunnallisen eläkelain muuttamisesta.....	36
Laki valtion eläkelain muuttamisesta	52
Laki evankelis-luterilaisen kirkon eläkelain muuttamisesta.....	58

YLEISPERUSTELUT

1 Nykytila

1.1 Lainsäädäntö ja käytäntö

Suomen evankelis-luterilaisen kirkon jäljempänä *kirkko*, työntekijöiden eläkkeistä säädetään evankelis-luterilaisen kirkon eläkelaisissa (261/2008) jäljempänä *kirkon eläkeläki*. Kirkon eläkelain mukaan työntekijän oikeus Kirkon keskusrahaston varoista kustannettavaan eläkkeeseen ja perhe-eläkkeeseen sekä kuntoutusetuuteen määräytyy siten kuin valtion eläkelaisissa (1295/2006) ja valtion eläkelain voimaanpanolaissa (1296/2006) säädetään.

Kirkon eläkelain piiriin kuuluvissa palvelussuhteissa on noin 19 000 henkilöä. Kirkon keskusrahaston vastuulla on lisäksi vapaakirkkijaksi kutsuttu osa noin 65 000 sellaisen henkilön eläketurvasta, jotka eivät vielä ole eläkkeellä, mutta jotka joskus urallaan ovat olleet vakuutettuina kirkon eläkelain mukaan. Kirkon keskusrahaston vastuulla olevia maksettavia eläkkeitä on noin 16 500.

Kirkon eläkelaitoksena toimii Kirkon keskusrahasto ja sen hallituksena kirkkohallitus. Kirkon keskusrahaston tilien ja hallinnon tarkastuksen suorittavat kirkolliskokouksen valitsemat tilintarkastajat. Kirkkohallitus on toimikaudekseen asettanut Kirkon keskusrahaston eläkerahaston varojen sijoittamista varten Kirkon keskusrahaston eläkerahaston johtokunnan. Eläkerahaston johtokunnan tehtävänä on päättää eläkerahaston varojen sijoittamisesta, sijoittamisen periaatteista ja valvonnasta. Kirkon keskusrahaston sijoitustoimintaa valvoo Finanssivalvonta.

Kunnallisen eläkejärjestelmän peruslaki on kunnallinen eläkelaki (549/2003). Kunnallisen eläkejärjestelmän piiriin kuuluvissa kunnallisissa palvelussuhteissa on noin 497 000 henkilöä. Kunnallisen eläkelain mukaista eläketurvaa hoitaa Keva, jäljempänä *kunnallinen eläkelaitos*.

Kirkkohallitus ja Kuntien eläkevakuutus (nykyisin Keva) tekivät 2008 sopimuksen,

jonka tavoitteena oli siirtää kirkon eläkelain mukaisen eläketurvan toimeenpano kunnalliseen eläkelaitokseen vuonna 2011. Sitten sopimuksen voimaantuloa aikaistettiin siten, että kirkon eläketurvan toimeenpano siirtyi kunnallisen eläkelaitoksen tehtäväksi jo vuoden 2010 alusta. Kunnallisen eläkelaitoksen tehtäväksi siirtyivät sekä kirkon eläkelain piiriin kuuluviin henkilöasiakkaisiin kohdistuvat tehtävät että osa työnantajaasiakkaisiin kohdistuvista tehtävistä. Tällä hetkellä kirkon eläketurvan toimeenpano hoidetaan kunnallisessa eläkelaitoksessa osittain kirkon omalla henkilöstöllä ja omalla eläkkeenlaskentajärjestelmällä, mutta eläkehakemusten käsittely on tarkoitus siirtää vuoden 2012 alussa kunnallisessa eläkelaitoksessa käyttöön otettavaan uuteen eläkekäsittelyjärjestelmään.

Kirkon keskusrahasto osallistuu Eläketurvakeskuksen toimintaan ja vastaa osaltaan sen kustannusten kattamisesta ja on osakkaana työeläkejärjestelmän ansaintarekisteripalveluja tuottavassa Arek Oy:ssä.

Vuoden 2011 alusta lukien kunnallinen eläkelaitos hoitaa myös valtion henkilöstön ja vuoden 2012 alusta lukien Kansaneläkelaitoksen (jäljempänä Kela) palveluksessa olevan henkilöstön eläketurvan toimeenpanon. Kunnan, valtion ja kirkon eläketurvan sekä Kelan toimeenpanon eläketurvan piirissä työskentelee noin 700 000 henkilöä ja eläkkeitä maksetaan yli 600 000 henkilölle.

Kunnan, valtion, kirkon ja Kelan eläkejärjestelmät kuuluvat viimeisen eläkelaitoksen periaatteen soveltamisen piiriin. Kunnallisessa eläkelaisissa, valtion eläkelaisissa ja kirkon eläkelaisissa on säännökset viimeisen eläkelaitoksen tehtävistä ja määräytymisestä sekä kustannusten korvauksesta.

1.2 Nykytilan arviointi

Keskeinen syy kirkon eläketurvan toimeenpanon siirtämisessä kunnalliseen eläkelaitokseen oli se, että eläkejärjestelmän hoi-

taminen ja järjestelmän ylläpito on tullut Kirkon keskusrahastossa kalliiksi suhteessa järjestelmän piiriin kuuluvien työntekijöiden määrään. Näin ollen kirkon eläketurvan toimeenpanoa ei enää ole tarkoituksenmukaista hoitaa erillään.

Työeläkejärjestelmän tietojärjestelmät vaativat yhä enemmän rahaa. Järjestelmiä on jatkuvasti ylläpidettävä, niitä on kehitettävä ja uudistettava noin 5—10 vuoden sykleissä, jotta niillä olisi mahdollista hoitaa nykyinen ja lähitulevaisuuden työeläketurva. Tämän takia eläkelaitosten tietojärjestelmien ylläpito- ja kehityskustannukset ovat suuria ja edellyttävät henkilöstön jatkuvaa kouluttamista.

Kun kirkkohallituksen ja kunnallisen eläkelaitoksen välisessä sopimuksessa kirkon eläketurvan toimeenpano siirrettiin kunnalliseen eläkelaitokseen, niin juridinen vastuu kirkon eläkelain mukaisesta eläke toiminnasta ja oikeus julkisen vallan käyttöön jäi Kirkon keskusrahastoon. Tämä näkyy mm. siinä, että eläke päätökset annetaan Kirkon keskusrahaston nimissä. Järjestely aiheuttaa sekaannusta eläkkeenhakijoille ja ennakkotietojen pyytäjille, kun yhteydenotot tehdään kunnalliseen eläkelaitokseen, mutta päätökset ja vastaukset tulevat Kirkon keskusrahaston nimissä. Se on myös omiaan hämärtämään päätöksiin liittyvää tosiasiallista julkisen vallan käyttämistä. Tämän vuoksi olisi tarkoituksenmukaista siirtää kirkon eläketurvan toimeenpanotehtävät lainmuutoksilla kunnallisen eläkelaitoksen hoidettavaksi. Tehtävien siirto vastaisi valtion eläketurvan ja Kelan toimosuhde-eläkkeiden toimeenpanossa toteutettuja muutoksia.

Kirkon keskusrahaston tehtäviksi jäisivät edelleen eläketurvan rahoitukseen ja eläkevarojen sijoittamiseen sekä eläkemaksujen perimiseen liittyvät tehtävät.

1.3 Viimeisen eläkelaitoksen periaate

Viimeistä eläkelaitosta koskevat säännökset ovat nykyisin kunnan, valtion ja kirkon eläkelaeissa. Koska kunnallisen eläkelaitoksen ehdotetaan vuoden 2012 alusta hoitavan eläketurvaa kaikkien niiden julkisten eläkejärjestelmien osalta, jotka ovat liittyneet viimeisen eläkelaitoksen järjestelyyn, olisi sel-

vempää, että säädökset olisivat vain yhdessä laissa.

1.4 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisesta

Euroopan parlamentti ja neuvosto ovat antaneet 29 päivänä huhtikuuta 2004 asetuksen (EY) N:o 883/2004 sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisesta, jäljempänä *perusasetus*, ja 16 päivänä syyskuuta 2009 asetuksen (EY) N:o 987/2009 sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisesta annetun asetuksen (EY) N:o 883/2004 täytäntöönpanomenettelystä, jäljempänä *täytäntöönpanoasetus*. Uuden lainsäädännön tarkoituksena on yksinkertaistaa ja selkeyttää jäsenvaltiosta toiseen liikkuvien henkilöiden sosiaaliturvaa koskevat nykiset yhteisön säännökset.

Asetuksen ja siihen liittyvän täytäntöönpanoasetuksen vuoksi on kansallista lainsäädäntöä täsmennettävä ja ajantasaistettava. Muutokset ovat tekemättä kirkon eläkelakiin.

2 Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

2.1 Tavoitteet

Esityksen tavoitteena on, että kirkon eläketurvan toimeenpano voidaan hoitaa kunnallisessa eläkelaitoksessa kirkon eläkelain piiriin kuuluviin henkilöasiakkaisiin kohdistuvien tehtävien osalta samoilla järjestelmillä ja samoilla valtuuksilla kuin kunnan, valtion ja Kelan toimosuhde-eläkkeiden eläketurvan toimeenpano. Lisäksi kunnallinen eläkelaitos voisi hoitaa myös kirkon työnantaja-asiakkaisiin kohdistuvat tehtävät.

Koska valtion, kunnan, kirkon ja Kelan eläkejärjestelmät ovat etuuskien osalta lähes identtiset, voidaan samoja tietojärjestelmiä käyttää kunnallisessa eläkelaitoksessa näiden kaikkien eläkejärjestelmien hoitoon. Tällä säästettäisiin julkisissa eläkejärjestelmissä huomattavia summia, kun samanlaisia tietojärjestelmiä ei tarvitse kehittää eri laitoksissa erikseen. Samoin säästetään tietojärjestelmien ylläpitokustannuksissa.

Lisäksi tavoitteena on yksinkertaistaa lainsäädäntöä siirtämällä kunnan, valtion ja kir-

kon viimeisen eläkelaitoksen soveltamiseen liittyvät säännökset kunnalliseen eläkelakiin.

2.2 Keskeiset ehdotukset

Esityksessä ehdotetaan, että kirkon eläkelain piiriin kuuluvien työntekijöiden eläketurvan ja työnantajiin kohdistuvien tehtävien toimeenpano sekä näihin toimintoihin liittyvä toimivalta siirrettäisiin kunnalliseen eläkelaitokseen. Kunnallinen eläkelaitos hoitaisi siten muun muassa palvelussuhdetietojen rekisteröinnin, työsuhdeseelvittelyt, työnantajien tarkastustoiminnan, vapaakirjojen yksittäiset uudelleen laskennat, otepalvelun, ennakkotiedusteluiden käsittelyn, eläke- ja kuntoutushakemuskäsittelyn, ammatillisen kuntoutuksen, lääketieteellisen arvioinnin, valituskäsittelyn, eläkkeiden maksatuksen, eläkeselvittelyn, takaisinperinnän ja arkistoinnin. Lisäksi kunnallinen eläkelaitos hoitaisi valvontaa, viestintää, verkkopalvelua, työnantaja- ja muuta koulutusta, aktuaaritoimeen liittyviä asioita, tilastointia sekä kirkon eläkelain valmistelua yhdessä Kirkon keskusrahaston kanssa.

Koska useat säännökset kirkon eläkelaiissa vastaavat kunnallisen eläkelain säännöksiä, on tarkoituksenmukaista kumota kirkon eläkelaiista muutoksenhakua ja tietojen antamista ja saamista koskevat säännökset sekä viimeisen eläkelaitoksen järjestelyä koskevat säännökset. Kirkon eläkelaiissa viitattaisiin näiltä osin kunnallisen eläkelain säännöksiin.

Kirkon eläkejärjestelmän rahoitukseen ja eläkerahastointiin ei ehdoteta muutoksia, vaan toiminnat jatkuisivat nykyiseen tapaan. Kirkon keskusrahasto perisi edelleen myös eläkemaksut.

Kunnallisen eläkelaitoksen tehdessä kirkon eläkelain piiriin kuuluvien työntekijöiden eläkepäättöksiä käyttää se eläkkeiden maksamiseen Kirkon keskusrahaston varoja ja hoitaa sen tehtävää eläkkeiden maksamisessa. Kunnallinen eläkelaitos on julkinen viranomainen ja siten hyvän hallinnon ja taloudenhoidon periaatteiden mukaisesti lähtökohdana tulee olla, että näiden tehtävien hoitaminen ja Kirkon keskusrahaston talouteen ja taloudenhoitoon vaikuttavat toimenpiteet ovat kattavasti ulkoisen ja sisäisen valvonnan piirissä riippumatta siitä, miten tehtävän hoito

on kulloinkin organisoitu. Kunnallisen eläkelaitoksen on osana omaa sisäistä valvontaansa varmistettava, että Kirkon keskusrahaston tehtävät hoidetaan lainmukaisella ja asiallisella tavalla.

Valtio maksaa kunnalliselle eläkelaitokselle korvauksen valtion eläkemenojen suorittamisesta ja valtion henkilöstön eläketurvan hoitamisesta. Jotta valtiovarainministeriö voisi varmistaa maksujensa oikeellisuuden, se on asettanut tilintarkastajan, jonka tehtävänä on tarkastaa kunnallisen eläkelaitoksen laskelmien perusteena olevat tiedot kunnallisen eläkelaitoksen kirjanpidosta ja muusta aineistosta. Esityksessä ehdotetaan, että valtiovarainministeriön asettama tilintarkastaja tarkastaisi samalla myös Kirkon keskusrahaston maksuosuuksien oikeellisuuden.

Esityksessä ehdotetaan myös, että viimeistä eläkelaitosta koskevat säännökset valtion ja evankelis-luterilaisen kirkon eläkelaeista siirretään kunnalliseen eläkelakiin, koska kunnallinen eläkelaitos hoitaa kaikkien viimeisen eläkelaitoksen järjestelyyn liittyneiden julkisten eläkejärjestelmien eläketurvaa.

Lisäksi ehdotetaan tehtäväksi Euroopan unionin asetusten edellyttämät muutokset kirkon eläkelakiin. Muutokset olisivat vastaavat, jotka on jo tehty yksityisen alan ja muiden julkisten alojen työeläkelakeihin. Kansallisessa lainsäädännössä nimetään perusasetuksessa tarkoitetut toimivaltaiset viranomaiset ja laitokset, asuinpaikan ja oleskelupaikan laitokset, toimivaltaisiksi nimetyt laitokset ja elimet ja yhteyselimet sekä säädetään eri laitosten tehtävistä ja niiden välisestä toimivallan jaosta etuus- ja tehtäväkohtaisesti kuten aiemman täytäntöönpanoasetuksen 574/72 liitteissä on säädetty. Laissa säädetäisiin laitosten velvollisuuksista sovellettavan lainsäädännön määrittämisessä ja tehtävistä antaa todistuksia ja muita esitettäviä asiakirjoja. Esitettävät asiakirjat ovat sisällöltään ja ulkoasultaan samanlaisia kaikissa jäsenmaissa.

Hallitusohjelmassa sovittiin, että julkisen alan eläkelakien valmistelu siirretään valtiovarainministeriöstä sosiaali- ja terveysministeriöön. Kunnalliseen eläkelakiin ja valtion eläkelakiin ehdotetaan tehtäväksi tältä osin tarpeelliset muutokset. Eläkejärjestelmien rahoitusta koskevia pykälä ei muutettaisi. Val-

tioneuvoston ohjesäännön ja ministeriöitä koskevien asetusten muutoksilla tehdään varsinainen toimialan siirto.

3 Esityksen vaikutukset

3.1 Taloudelliset vaikutukset

Esitys ei vaikuta kirkon eläkelain piiriin kuuluvien työntekijöiden eläke-etuihin eikä eläkemenoon.

Kirkon keskusrahaston eläkejärjestelmän vuotuiset hallintokustannukset ilman sijoitustoiminnan kustannuksia ovat vuosittain noin 4–5 miljoonaa euroa. Kunnallisen eläkejärjestelmän vastaavat vuotuiset hallintokustannukset ovat noin 52 miljoonaa euroa.

Kunnallisen eläkelaitoksen arvion mukaan kirkon eläketurvan hoitamisesta aiheutuisi nykyisillä noin 1 500 alkavan eläkkeen sekä noin 16 500 maksettavan eläkkeen volyymeillä ja suunnitellulla työnjaolla noin 3,5 miljoonan euron vuotuiset kustannukset. Kunnallisessa eläkelaitoksessa arvioidaan syntyvän siirtymävaiheen kustannuksia enintään noin 100 000 euroa. Kirkon keskusrahasto on niiden lisäksi maksanut ja maksaa eräitä muun muassa tietojärjestelmien konversiioihin liittyviä siirtymävaiheen kustannuksia. Kunnallisessa eläkejärjestelmässä arvioidaan saavutettavan kirkon eläkeasioiden hoitamisesta vuosittain muutaman sadan tuhannen euron suuruiset volyyymihyödyt.

Kirkon keskusrahasto siirtäisi kunnalliselle eläkelaitokselle kuukausittain tarvittavat varat eläkemenon maksuun. Kirkon keskusrahasto maksaisi eläkeasioiden hoitamisesta kunnalliselle eläkelaitokselle omakustannusarvoon perustuvana korvauksena eläkepää- ja maksatusvolyyymia vastaavan osuuden toiminnan kiinteistä ja muuttuvista kustannuksista, pitkävaikutteisten tuotantotekijöiden poistoista sekä kokonaan vain Kirkon keskusrahaston tarpeita palvelevien toimintojen kustannukset ja investoinnit.

Omakustannusarvolaskentaan perustuvan pysyvän korvauksen lisäksi Kirkon keskusrahasto maksaisi kunnalliselle eläkelaitokselle korvauksen ennen lain voimaantuloa syntyneistä, kirkon eläkeasioiden siirtymisestä aiheutuvista kustannuksista. Tehtävien siir-

ron yhteydessä on tarkoitus siirtää Kirkon keskusrahaston osittain omistama Kirke-tietojärjestelmä vastikkeetta kunnalliselle eläkelaitokselle.

3.2 Vaikutukset viranomaisten toimintaan

Kunnallisen eläkelaitoksen yleisen toiminnan valvonta kuuluu valtiovarainministeriölle. Valvonta on järjestetty samojen perusteiden mukaisesti kuin valtion kunnallishallintoon yleisestikin kohdistama valvonta. Valvonta on oikeudelliselta luonteeltaan laillisuusvalvontaa ja osittain tarkoituksenmukaisuusvalvontaa, jossa arvioidaan myös eläkelaitoksen toimivuutta. Tällöin kiinnitetään huomiota erityisesti laitoksen kykyyn huolehtia lailla säädetyn eläketurvan toteuttamisesta. Tarkasteltavina alueina ovat erityisesti eläketurvan toteuttaminen, eläketurva, rahoitustilanne ja eläkemaksu. Kunnallisen eläkelaitoksen rahoitustoiminnan suunnittelua ja sijoitustoimintaa valvoo Finanssivalvonta.

Kunnallisen eläkelaitoksen ylintä päätösvaltaa käyttää valtuuskunta ja sen hallintoa hoitaa valtuuskunnan nimeämä hallitus. Kunnallisen eläkelaitoksen hallintoon ja valvontaan ei esitetä muutoksia. Kunnallisen eläkelaitoksen olisi kuitenkin jatkossa osana omaa sisäistä valvontaansa varmistettava, että kirkon eläkejärjestelmän tehtävät hoidetaan lainmukaisella ja asiallisella tavalla.

Kunnallisen eläkelaitoksen hoitaessa kirkon eläketurvan toimeenpanoa, kyseessä ei enää ole Kirkon keskusrahaston hallinnon hoitaminen. Kirkon keskusrahasto voisi seurata kirkon eläkelain piiriin kuuluvan henkilöstön eläketurvan toimeenpanoa ja sen kustannuksia kunnallisen eläkelaitoksen yhteistyöneuvottelukunnassa. Valtiovarainministeriö vahvistaisi kunnallisen eläkelaitoksen saamien maksujen suuruudet ja ennen Kirkon keskusrahaston maksujen vahvistamista valtiovarainministeriö pyytäisi lausunnon Kirkon keskusrahastolta.

Kirkon keskusrahasto toimisi edelleen eläkerahastona ja vastaisi eläketurvan rahoituksesta ja eläkevarojen sijoittamisesta sekä eläkemaksujen perimisestä.

3.3 Henkilöstövaikutukset

Kirkon eläkeasioiden hoito on jo sopimuksella siirretty kunnallisen eläkelaitoksen hoitettavaksi vuodesta 2010 alkaen. Kirkkohallitus teki tarvittavat henkilöstöjärjestelyt jo tällöin. Myöskään Kevassa ei tarvita uusia henkilöstöjärjestelyjä. Näin ollen tällä esityksellä ei ole henkilöstövaikutuksia.

4 Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu Kirkkohallituksessa ja valtiovarainministeriössä. Valmisteluun on osallistunut myös kunnallinen eläkelaitos.

Evankelis-luterilaisen kirkon eläkelain muutos on hyväksytty kirkolliskokouksessa,

joka on tehnyt valtioneuvostolle esityksen lain muuttamisesta. Tämä hallituksen esitys on kirkolliskokouksen esityksen mukainen.

Esityksestä on käyty yhteistoimintaneuvottelut kuntien eläkeneuvottelukunnassa kunnallisen henkilöstön pääsopijajärjestöjen kanssa. Pääsopijajärjestöt ovat Julkisanalan koulutettujen neuvottelujärjestö Juko ry, Kunta-alan Unioni ry, Tekniikka ja Terveys KTN ry ja Toimihenkilöiden neuvottelujärjestö TNJ ry

Esityksestä on pyydetty ja saatu lausunnot seuraavilta tahoilta: opetus- ja kulttuuriministeriö, sosiaali- ja terveysministeriö, Eläketurvakeskus, Työeläkevakuuttajat TELA, Kuntaliitto ry ja työeläkeasioiden muutoksenhakuautakunta. Kukaan ei vastustanut esitystä.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 Lakiehdotusten perustelut

1.1 Kunnallinen eläkelaki

1 §. *Lain tarkoitus ja eläkelaitoksen tehtävät.* Pykälän 3 momentin mukaisesti kunnallinen eläkelaitos huolehtii valtion ja Kansaneläkelaitoksen, jäljempänä *Kela*, toimihenkilöiden eläketurvan toimeenpanosta siten kuin niitä koskevissa laeissa säädetään. Momenttiin ehdotetaan lisättäväksi, että kunnallinen eläkelaitos huolehtisi evankelis-luterilaisen kirkon, jäljempänä *kirkko*, eläketurvan toimeenpanosta siten kuin evankelis-luterilaisen kirkon eläkelaisissa (261/2008), jäljempänä *kirkon eläkelaki*, säädetään. Nykyisin Keva hoitaa kirkon eläketurvan toimeenpanoa sopimuksen perusteella. Muutoksen jälkeen Keva hoitaisi kirkon eläketurvan toimeenpanoa lakiin perustuen, vastaavasti kuin valtion eläketurvan ja Kelan toimeenpanon kohdalla. Kevalle siirtyisi näin ollen kirkon eläketurvan toimeenpanoon liittyvä julkisen vallan käyttäminen.

4 §. *Yleiset määritelmät.* Pykälän 2 kohdassa määritellään työntekijä, jolla tarkoitetaan kunnallisen eläkelain soveltamisen piiriin kuuluvien henkilöiden lisäksi tietojen antamista ja saamista koskevassa kunnallisen eläkelain 11 luvussa myös valtion eläkelain

piiriin kuuluvia henkilöitä. Kohtaa ehdotetaan muutettavaksi siten, että työntekijällä käsitettäisiin myös kirkon eläkelain soveltamisen piiriin kuuluvat henkilöt. Muutos on tarpeellinen, sillä jatkossa kunnallisen eläkelaitoksen oikeudesta antaa ja saada kirkon eläkelain mukaiseen eläketurvaan liittyviä tietoja ehdotetaan säädettäväksi kunnallisen eläkelain 11 luvussa.

Lisäksi pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 16 kohta, jossa määriteltäisiin kirkkotyönantaja. Kirkkotyönantajan määritelmä vastaisi kirkon eläkelain 2 §:ssä olevaa määritelmää. Samalla pykälän 16 ja 17 kohta siirrettäisiin 17 ja 18 kohdaksi.

12 §. *Vanhuuseläke julkisista järjestelmistä.* Pykälän 1 momentin 3 ja 5 kohdan viittaussäännöstä ehdotetaan tarkistettavan teknisesti siten, että Kansaneläkelaitoksesta annetun lain (731/2001) ja kirkon eläkelain numero poistettaisiin, koska ne mainitaan ensimmäisen kerran lain 1 §:ssä.

68 §. *Eläkkeessä huomioon otettavat ansiot.* Pykälän 6 momenttia muutettaisiin siten, että asetuksenantovaltuus olisi valtiovarainministeriön sijasta sosiaali- ja terveysministeriöllä.

98 §. *Eläkkeen hakeminen.* Pykälän 4 momenttia muutettaisiin siten, että asetuksenan-

tovaltuus olisi valtiovarainministeriön sijasta sosiaali- ja terveysministeriöllä.

104, 105 ja 106 §. Pykälissä säädetään viimeisen eläkelaitoksen tehtävistä ja siitä, milloin kunnallinen eläkelaitos määräytyy viimeiseksi eläkelaitokseksi. Vastaavat viimeistä eläkelaitosta koskevat säännökset ovat nykyisin valtion ja kirkon eläkelaeissa. Kunnallisen eläkelaitoksen ehdotetaan vuoden 2012 alusta hoitavan eläketurvaa kaikkien niiden julkisten eläkejärjestelmien osalta, jotka ovat liittyneet viimeisen eläkelaitoksen järjestelyyn. Selkeyden vuoksi ehdotetaan, että julkisten eläkelakien osalta viimeisen eläkelaitoksen määräytymisestä säädettäisiin kunnallisessa eläkelaiassa, viimeisen eläkelaitoksen kustannuksia lukuun ottamatta. Julkisista viimeisen eläkelaitoksen järjestelyyn kuuluvista työeläkelaeista käytettäisiin käsitettä ”julkisten alojen eläkelaki”, jolla tarkoitetaan kunnallisen eläkelain 4 §:n 4 kohdan mukaisesti kunnallista eläkelakia, valtion eläkelakia, kirkon eläkelakia ja Kansaneläkelaitoksesta annetun lain 13 §:ään perustuvia eläkesäännöksiä. Viimeinen eläkelaitos määräytyisi kuitenkin aina lakikohtaisesti siten, ettei kunnallisen, valtion ja kirkon eläkelain eikä Kansaneläkelaitoksesta annetun lain mukaisen eläketurvan alaisia ansioita laskettaisi yhteen. Tästä syystä lain 104 §:n 1 momentissa säädettäisiin, että kunnallinen eläkelaitos on viimeinen eläkelaitos, jos jonkin julkisen alan eläkelain, kunnallisen, valtion tai kirkon eläkelain tai Kansaneläkelaitoksesta annetun lain mukaisen eläketurvan piiriin kuuluvia ansiota on enemmän kuin kaikkien yksityisten alojen eläkelakien mukaisia ansioita yhteensä.

107 §. *Tarkemmat säännökset viimeisestä eläkelaitoksesta ja sopimismahdollisuus.* Pykälän 1 ja 2 momenttia muutettaisiin siten, että asetuksenantovaltuus olisi valtiovarainministeriön sijasta sosiaali- ja terveysministeriöllä.

120 §. *Liikaa maksetun eläkkeen takaisinperintä.* Pykälän 4 momenttia ehdotetaan tarkistavaksi siten, että jatkossa kunnallinen eläkelaitos päättäisi myös kirkon eläkelain mukaisen liikaa maksetun eläkkeen takaisinperinnästä, siten kuin kirkon eläkelaiassa säädettäisiin. Menettely vastaisi valtion ja Kelan toimihenkilöiden eläkeasioiden käsittelyä.

136 §. *Viimeisen eläkelaitoksen kustannukset.* Pykälän 1 momentissa säädetään kunnallisen eläkelaitoksen oikeudesta periä muilta eläkelaitoksilta eläkekustannukset, jotka sille on aiheutunut, kun se on viimeisenä eläkelaitoksena maksanut eläkkeitä muiden eläkelaitosten puolesta. Viimeisen eläkelaitoksen kustannuksia koskevia säännöksiä ei ole tarkoitus muuttaa, vaikka viimeisen eläkelaitoksen määräytymisestä ehdotetaan säädettäväksi julkisten alojen eläkelakien osalta kunnallisessa eläkelaiassa. Pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi niin, että siinä säädettäisiin viimeisen eläkelaitoksen kustannuksista, kun kunnallinen eläkelaitos on kunnallisen eläkelain mukaan määräytyvän eläketurvan perusteella viimeinen eläkelaitos. Lisäksi siihen ehdotetaan siirrettäväksi nykyisen 2 momentin sisältö. Pykälästä ehdotetaan poistettavaksi viittaus Eläketurvakeskuksen ja julkisten alojen eläkelaitosten väliseen sopimukseen kustannusten selvittelystä. Vastuunjakoperusteet vahvistaisi sosiaali- ja terveysministeriö Eläketurvakeskuksen esityksestä samoin kuin nykyisin tehdään yksityisten eläkelaitosten kesken. Näin vahvistettujen kustannustenjakoperusteiden mukaisesti Eläketurvakeskus määräisi myös kunnallisen eläkelaitoksen hyvityksen ja niistä kustannuksista, joista jokin muu eläkelaitos on vastuussa sekä maksun sen vastuulle tulevasta kustannuksista.

Pykälän 2 momentti ehdotetaan muutettavaksi siten, että siinä olisi viittaussäännös, jonka mukaan kunnallisen eläkelaitoksen toimiessa viimeisenä eläkelaitoksena valtion tai kirkon eläkelain taikka Kansaneläkelaitoksesta annetun lain mukaisen eläketurvan perusteella eläkekustannusten maksamisesta ja perimisestä säädettäisiin mainituissa eläkelaeissa.

137 §. *Valvonta.* Pykälän 3 momentissa säädetään, että valtiovarainministeriö asettaa tilintarkastajan Kevaan. Säännöstä perusteltiin hallituksen esityksessä 4/2010 vp sillä, että valtion on voitava varmistua Kevan ilmoittamien summien oikeellisuudesta, kun Keva ehdottaa valtiovarainministeriölle eläketurvan hoitamisen korvauksena maksettavan summan ja valtion eläkemenon. Tarkoituksena on, että valtiovarainministeriön tilintarkastaja tarkastaisi kunnallisen eläkelaitok-

sen kirjanpitoa vain siltä osin, että kunnallisen eläkelaitoksen valtiovarainministeriölle antamien tietojen oikeellisuudesta voitaisiin varmistua. Jotta myös Kirkkohallitus voisi varmistua Kevan ilmoittamien summien oikeellisuudesta, ehdotetaan, että valtiovarainministeriön tilintarkastaja tarkastaisi myös kirkon tietojen oikeellisuuden. Koska Kevaan ei ole tarkoituksenmukaista asettaa jo olemassa olevien tilintarkastajien lisäksi enempää tilintarkastajia, ehdotetaan, että valtiovarainministeriön tilintarkastaja tarkastaisi tilit myös kirkon osalta. Kirkon keskusrahasto maksaisi osan tästä tilintarkastuksesta. Menettely kirkon asioiden käsittelyn valvonnassa vastaisi Kelan toimihenkilöiden eläkeasioiden käsittelyn valvontaa.

137 b §. *Valtion, evankelis-luterilaisen kirkon ja Kansaneläkelaitoksen eläkemenojen maksu ja kunnallisen eläkelaitoksen kustannusten korvaus.* Pykälässä säädetään siitä, kuinka valtio ja Kela maksavat eläkemenonsa maksamiseen tarvittavan summan Kevalle ja kuinka Kevan saama kustannusten korvaus maksetaan. Pykälää ehdotetaan muutettavaksi siten, että samoja periaatteita noudatettaisiin kirkon eläketurvan hoidossa. Kirkon keskusrahasto maksaisi Kevalle omakustannushintaisen korvauksen tehtävän hoidosta. Valtiovarainministeriö vahvistaisi siirrettävien rahsummien suuruudet ja ajankohdat. Tarkoituksena on, että se pyytäisi ennen vahvistamista asiasta lausunnon Kirkon keskusrahastolta. Yksityiskohdista säädettäisiin tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

141 §. *Kuntien eläkeneuvottelukunta.* Pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että kuntien eläkeneuvottelukunta siirrettäisiin valtiovarainministeriöstä sosiaali- ja terveysministeriöön. Pykälän 2 momenttia muutettaisiin siten, että neuvottelukunnan asettaisi sosiaali- ja terveysministeriö ja että puheenjohtaja ja hänen varajäsenensä edustaisivat sosiaali- ja terveysministeriötä.

141 a §. *Yhteistyöneuvottelukunta.* Pykälän 2 momenttiin ehdotetaan tehtäväksi tekninen korjaus.

144 §. *Eläkelaitoksen oikeus saada tietoja.* Pykälässä säädetään eläkelaitoksen oikeudesta saada tietoja, jotka ovat välttämättömiä kunnallisessa eläkelaislaissa säädettyjen tehtävien toimeenpanossa. Kunnallisen elä-

kelaitoksen tehtävistä säädetään kuitenkin myös valtion ja Kelan toimihenkilöiden eläketurvaa koskevissa laeissa sekä ehdotuksen mukaan kirkon eläkelaislaissa, joten pykälää ehdotetaan tältä osin muutettavaksi.

Vuonna 2012 kaikille kunnallisen eläkelain, valtion eläkelain, evankelis-luterilaisen kirkon eläkelain ja Kelan toimihenkilöiden eläketurvan piiriin kuuluville henkilöille annetaan työeläkeote. Jos henkilö on ollut viimeksi vakuutettuna näiden lakien piirissä, otteen antaa kunnallinen eläkelaitos ja se sisältää tiedot myös yksityisten työeläkelakien alaista työsuhteista tai yrittäjätoiminnasta. Työeläkeotteen muodostamista ja eläkkeen ennakkoneuvontaa varten kunnallinen eläkelaitos tarvitsee salassa pidettäviä tietoja muilta lakisääteistä vakuutusta toimeenpanevilta vakuutus- ja eläkelaitoksilta. Tämän vuoksi pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 2 momentti, jonka mukaan eläkelaitokselle olisi oikeus saada muilta eläkelaitoksilta ja Eläketurvakeskukselta tiedot, jotka ovat välttämättömiä työeläkeotetta ja ennakkoneuvontaan varten. Nykyiset 2 ja 3 momentti ehdotetaan siirrettäväksi uusiksi 3 ja 4 momentiksi.

146 §. *Jäsenyhteisöjen, valtiotyönantajien, kirkkotyönantajien ja Kansaneläkelaitoksen ilmoitusvelvollisuus.* Pykälässä säädetään jäsenyhteisön ja valtiotyönantajan velvollisuudesta ilmoittaa tietoja kunnalliselle eläkelaitokselle ja kunnallisen eläkelain mukaiselle muutoksenhakuelimelle. Pykälään ja sen osikkoon ehdotetaan tehtäväksi tarvittavat muutokset, jotta kirkkotyönantajilla olisi velvollisuus antaa mainituille tahoille kirkon eläkelain toimeenpanossa tarvittavat tiedot. Pykälään ehdotetaan lisättäväksi myös Kelan ilmoitusvelvollisuus. Pykälän 1 momentin viittausta ehdotetaan korjattavaksi viittaamaan uuteen 6 momenttiin. Pykälän 2 momentissa ehdotetaan säädettäväksi kirkkotyönantajien ja Kelan velvollisuudesta ilmoittaa kunnalliselle eläkelaitokselle sen pitämää palvelussuhderekisteriä varten tarpeelliset tiedot. Samalla pykälän nykyisen 2,3, ja 4 momentin sisältö ehdotetaan siirrettäväksi sanamuodoltaan tarkistettuna 3,4, ja 5 momentiksi sekä nykyisen 5 momentin sisältö tarkistettuna uudeksi 6 momentiksi.

147 §. *Tietojen antaminen jäsenyhteisöille, valtiotyönantajille ja kirkkotyönantajille.* Py-

kälän 2 momentin mukaan kunnallisella eläkelaitoksella on oikeus antaa valtiotyönantajalle tieto valtion eläkelain mukaan myöntämästään eläkkeestä sekä muita työnantajan kirjanpitoa, palkkahallintoa ja eläkemaksun tarkistamista varten välttämättömiä tietoja. Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 3 momentti, jonka mukaan kunnallisella eläkelaitoksella olisi oikeus antaa kirkkotyönantajalle vastaavat tiedot kirkon eläkelain mukaisista eläkkeistä sekä lisäksi tiedot työkyvyttömyyseläkkeiden omavastuuosuuden tarkastamista varten.

148 §. Eläkelaitoksen oikeus antaa tietoja. Pykälässä säädetään tilanteista, joissa eläkelaitos voi julkisuuslain salassapitosäännösten ja muiden tietojen antamista koskevien rajoitusten estämättä antaa kunnallisen eläkelain tai valtion eläkelain toimeenpanoon perustuvia tietoja eri viranomaisille, laitoksille, Eläketurvakeskukselle, muille eläkelaitoksille, vakuutusyhtiöille ja muille tahoille. Pykälään ehdotetaan tehtäväksi tarpeelliset muutokset, jotta Kevalla olisi oikeus antaa myös kirkon eläkelain ja Kansaeläkelaitoksesta annetun lain toimeenpanoon perustuvia tietoja pykälässä mainituille tahoille.

149 §. Tekninen käyttöyhteys. Pykälän 1 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 6 kohta, jonka mukaan kunnallinen eläkelaitos voisi avata teknisen käyttöyhteyden Kirkon keskusrahastolle niihin rekistereissään oleviin tietoihin, jotka Kirkon keskusrahastolla on oikeus saada ja joita se tarvitsee sille jäävien tehtävien hoitamiseksi.

153 §. Muutoksen hakeminen. Pykälän 1 momentin mukaan kunnallisen eläkelaitoksen kunnallisen eläkelain ja valtion eläkelain eläkettä koskevaan päätökseen haetaan muutosta kunnallisen eläkelain muutoksenhakusäännöksiin mukaisesti. Momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että kaikkiin kunnallisen eläkelaitoksen antamiin eläkettä koskeviin päätöksiin haettaisiin muutosta kunnallisen eläkelain mukaisesti. Tällöin säännös kattaisi myös kirkon eläkepäätökset.

Pykälän 4 momentissa säädetään lausunnon pyytämistä muun eläkelaitoksen toimiessa viimeisenä eläkelaitoksena. Ehdotuksen mukaan Keva hoitaisi jatkossa viimeisen eläkelaitoksen tehtävät julkisten alojen eläkelakien

osalta ja momenttiin ehdotetaan tehtäväksi tästä johtuvat muutokset.

160 §. Muutoksenhaku päätösyhdistelmään. Pykälässä säädetään muutoksen hakemisesta päätösyhdistelmään. Pykälän 1 momenttiin ehdotetaan tehtäväksi tarpeelliset muutokset, jotka johtuvat siitä, että viimeisestä eläkelaitoksesta ehdotetaan julkisten alojen eläkelakien osalta säädettäväksi kunnallisessa eläkelaisissa.

162 §. Lainvoimaisen päätöksen poistaminen. Pykälän 1 momentissa säädetään kunnallisen eläkelaitoksen ja 2 momentissa työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunnan ja vakuutusosikeuden päätöksen poistamisesta. Pykälää ehdotetaan muutettavaksi siten, että se koskisi kaikkia kunnallisen eläkelaitoksen antamia eläkettä koskevia lainvoimaisia päätöksiä. Pykälän 1 momentin mukaisesti päätöksen poistamista on haettava työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunnalta viiden vuoden kuluessa päätöksen lainvoimaiseksi tulosta ja erityisen painavista syistä tätä pidemmän ajan kuluessa. Vastaava määräaika ehdotetaan lisättäväksi vakuutusosikeudelta haettavan päätöksen poistamisen hakuajaksi, koska molemmissa muutoksenhakuasteissa on tarkoituksenmukaista noudattaa samoja määräaikoja.

1.2 Valtion eläkelaki

68 §. Ulkomaisen eläkkeen tai sitä vastaavan etuuden vähentäminen. Pykälän 2 momenttia muutettaisiin siten, että asetuksenantovaltuus olisi valtiovarainministeriön sijasta sosiaali- ja terveysministeriöllä.

100 §. Eläkkeen hakeminen. Pykälän 2 momenttia muutettaisiin siten, että asetuksenantovaltuus olisi valtiovarainministeriön sijasta sosiaali- ja terveysministeriöllä.

109 §. Viimeisen eläkelaitoksen järjestely. Pykälän 1 momentissa säädetään viimeisen eläkelaitoksen järjestelystä valtion eläkelain mukaisissa eläkeasioissa. Koska viimeisestä eläkelaitoksesta, sen määräytymisestä ja tehtävistä myös valtion eläkelain mukaisissa eläkeasioissa ehdotetaan säädettäväksi kunnallisen eläkelain 7 luvussa, momentissa ehdotetaan viitattavaksi kunnallisen eläkelain 7 lukuun. Siten valtion eläkeasioissa viimeisestä eläkelaitoksesta, sen määräytymisestä

ja tehtävistä säädettäisiin jatkossa kunnallisen eläkelain 7 luvussa.

Pykälän 2 momentissa säädetään niistä tapauksista, joissa eläkelaitos ratkaisee eläkeasian erikseen. Momentti ehdotetaan tarpeettomana kumottavaksi, koska viimeisestä eläkelaitoksesta valtion eläkeasioissa säädettäisiin kunnallisen eläkelain 7 luvussa.

110, 111, 112 ja 114 §. Pykälissä ovat tarkemmat säännökset viimeisestä eläkelaitoksesta, sen määräytymisestä ja tehtävistä valtion eläkeasioissa. Koska viimeisestä eläkelaitoksesta, sen määräytymisestä ja tehtävistä valtion eläkeasioissa ehdotetaan säädettäväksi kunnallisen eläkelain 7 luvussa, 110—112 sekä 114 § ehdotetaan tarpeettomina kumottaviksi.

113 §. Viimeisen eläkelaitoksen kustannukset. Pykälässä on säännös kustannusten jaosta viimeisen eläkelaitoksen periaatteen soveltamista koskevista tapauksissa. Säännöksen mukaan jos kunnallinen eläkelaitos on viimeisenä eläkelaitoksena toimiessaan maksanut muiden työeläkelakien mukaista eläkettä tai jos muu julkisten tai yksityisten alojen eläkelaitos on viimeisenä eläkelaitoksena toimiessaan maksanut tämän lain mukaista eläkettä, Valtiokonttori perii muulta eläkelaitokselta tai hyvittää muulle eläkelaitokselle nämä eläkekustannukset korkoineen viimeistään maksuvuotta seuraavan kalenterivuoden aikana. Pykälän sanamuotoa ehdotetaan selvyiden vuoksi tarkennettavaksi. Pykälän tarkennetun sanamuodon mukaan kunnallinen eläkelaitos toimisi tämän lain mukaiseen eläketurvaan perustuen viimeisenä eläkelaitoksena. Lisäksi pykälän 2 momentista ehdotetaan poistettavaksi viittaus Eläketurvakeskuksen ja julkisten alojen eläkelaitosten väliseen sopimukseen kustannusten selvittelystä. Vastuunjakoperusteina käytettäisiin samoja sosiaali- ja terveysministeriön vahvistamia perusteita kuin yksityisten eläkelaitosten välisessä korvausliikenteessä.

143 §. Kunnallinen eläkelaitos ja Valtiokonttori. Pykälän 1 momentissa säädetään kunnallisen eläkelaitoksen tehtävistä valtion eläketurvan toimeenpanossa ja 2 momentissa Valtiokonttorin tehtävistä. Pykälän 1 momentissa muun ohessa säädetään, että kunnallinen eläkelaitos huolehtii myös valtion

varoista suoritettavien ylimääräisten eläkkeiden maksamisesta.

Voimassa olevan valtioneuvoston päätöksen (VNp 1429/1991) 1 §:ssä määrätään, että ylimääräistä eläkettä koskevat, päätöksen 2 §:ssä mainittujen valtioneuvoston päätösten perusteella tehdyt hakemukset ratkaisee valtiovarainministeriön sijasta Valtiokonttori. Koska valtion eläketurvan toimeenpano on siirretty vuoden 2011 alusta Valtiokonttorista kunnallisen eläkelaitoksen hoidettavaksi, ehdotetaan pykälän 2 momentissa säädettäväksi, että edellä tarkoitetut hakemukset ratkaisee kunnallinen eläkelaitos lukuun ottamatta valtioneuvoston 30 päivänä joulukuuta 1959 tekemän päätöksen (valtiovarainministeriön kiertokirje 6660) 24 §:ssä mainittuja ylimääräisiä eläkkeitä. Viimeksi mainitun valtioneuvoston päätöksen 24 §:ssä määrätään valtiovarainministeriön mahdollisuudesta myöntää ylimääräinen eläke tunnustuksena huomattavista kansalaisansioista. Käytännössä ylimääräisiä eläkkeitä ei ole kyseisissä asioissa enää myönnetty. Mikäli kuitenkin ylimääräinen eläke myönnettäisiin tunnustuksena huomattavista kansalaisansioista, myöntäisi sen edelleen valtiovarainministeriö.

Samalla pykälän nykyinen 2 momentti siirrettäisiin muuttamattomana pykälän uudeksi 3 momentiksi.

144 §. Valtion eläkeneuvottelukunta. Pykälää muutettaisiin siten, että valtion eläkeneuvottelukunta olisi valtiovarainministeriön sijasta sosiaali- ja terveysministeriössä. Neuvottelukunnan puheenjohtaja olisi sosiaali- ja terveysministeriöstä.

1.3 Valtion eläkelain muuttamisesta annettu laki

Valtion eläkelakia muutettiin viimeistä eläkelaitosta koskevien säännösten osalta lailla 639/2009 siten, että muutokset tulevat voimaan vuoden 2012 alusta. Osa kyseisiä säännöksiä muutettiin myös lailla 468/2010, kun valtion eläkeasioiden käsittely siirrettiin Valtiokonttorista Kevaan vuoden 2011 alusta. Koska vuoden 2009 laissa olevissa säännöksissä eläkelaitoksena oli vielä Valtiokonttori, eivät nämä säännökset saa tulla voimaan vuoden 2012 alusta. Siksi ehdotetaan vuoden 2009 kyseiset säännökset kumottaviksi. Nyt

ehdotettavalla lailla 1.3 muutettaisiin samat säännökset muilta nyt ehdotettavilta osiltaan.

Koska nyt ehdotetuilla kunnallisen eläkelain ja valtion eläkelain muutoksilla viimeisestä eläkelaitoksesta, sen määräytymisestä ja tehtävistä ehdotetaan säädettäväksi kunnallisessa eläkelaiassa myös valtion eläkeasioiden osalta, ehdotetaan myös, että lain 639/2009 voimaantulosäännöksen 3 ja 4 momentti, joissa on valtion eläkkeiden osalta viimeistä eläkelaitosta koskevia säännöksiä, kumottaisiin tarpeettomina.

1.4 Evankelis-luterilaisen kirkon eläkelaki

1 luku Yleiset säännökset

1 §. Lain tarkoitus. Pykälässä säädetään evankelis-luterilaisen kirkon, sen seurakunnan ja seurakuntayhtymän työntekijän oikeudesta eläkkeeseen ja perhe-eläkkeeseen. Lainkohdassa mainitaan kirkon työnantajat, mikä vastaa nykyisin voimassa olevaa kirkkolain (1054/1993) työnantajamääritelmää. Kirkolliskokous on 5 päivänä marraskuuta 2009 päättänyt ehdottaa kirkkolain muuttamista, esitys on valmisteltavana opetus- ja kulttuuriministeriössä. Kirkon virkamiesoikeudellisia säännöksiä koskevassa ehdotuksessa muutetaan kirkon työnantajamääritelmää siten, että ehdotetun kirkkolain 6 luvun 1 §:n mukaan työnantajat ovat Suomen evankelis-luterilaisen kirkon seurakunta, seurakuntayhtymä, tuomiokapituli ja kirkkohallitus. Pykälässä oleva luettelo kirkon työnantajista esitetään muutettavaksi mainittua kirkkolain muutosesitystä vastaavaksi.

2 §. Määritelmät. Pykälän 1 momentin 4 kohdassa määritellään työnantajat. Kohtaa ehdotetaan muutettavaksi siten, että se vastaa kirkkolain edellä mainittua muutosehdotusta.

Lisäksi pykälän 1 momentin 12 kohtaa ehdotetaan muutettavaksi siten, että siinä määriteltäisiin 1 päivästä toukokuuta 2010 lähtien pääasiallisesti sovellettava yhteisön sosiaaliturvaa koskeva säädös: sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 883/2004. Asetuksesta käytettäisiin työntekijän eläkelakia (395/2006) vastaavasti termiä EU:n sosiaaliturvan perusasetus. Ky-

seistä asetusta vastaava aiempi asetus (ETY) N:o 1408/71 on nykyisin määritelty nyt muutettavassa kohdassa ja siitä käytetään termiä EY:n sosiaaliturva-asetus. Lisäksi 12 kohdassa ehdotetaan määriteltäväksi asetuksen 883/2004 täytäntöönpanosta annettu asetus (EY) N:o 987/2009. Asetuksesta ehdotetaan käytettäväksi termiä EU:n sosiaaliturvan täytäntöönpanoasetus työntekijän eläkelakia vastaavasti.

3 §. Soveltamisala. Pykälässä säädetään kirkon eläkelain soveltamisalasta. Pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että se vastaa kirkolliskokouksen marraskuussa 2009 hyväksymää kirkkolain muutos ehdotusta. Ehdotuksen mukaan kirkon työnantajat ovat Suomen evankelis-luterilaisen kirkon seurakunta, seurakuntayhtymä, tuomiokapituli ja kirkkohallitus.

Pykälän 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että siinä viitattaisiin EY:n sosiaaliturva-asetuksen sijasta EU:n sosiaaliturvan perusasetukseen.

4 §. Soveltamisalan rajoitukset. Pykälän 2 momentissa säädetään siitä, mikä taho ratkaisee asian, kun on epäselvää, onko työntekijään sovellettava evankelis-luterilaisen kirkon eläkelakia. Koska esityksen mukaan kunnallinen eläkelaitos huolehtisi jatkossa kirkon eläkelain piiriin kuuluvien työntekijöiden eläketurvan toimeenpanosta, pykälän sanamuotoa ehdotetaan muutettavaksi siten, että eläketurvan toimeenpanija olisi kunnallinen eläkelaitos. Sen sijaan säännös siitä, kuka ratkaisee asian, jos epäillään eläketurvan tai eläkemaksuvelvollisuuden kiertämistä ehdotetaan poistettavaksi, koska kunnallisessa eläkelaiassa ei vastaavaa säännöstä ole ja koska kirkon eläketurvan toimeenpano on tarkoituksenmukaista hoitaa kunnallisen eläkelaitoksen käytäntöjen mukaisesti.

5 §. Hallinto. Pykälä ehdotetaan muutettavaksi siten, että siinä säädettäisiin tehtävänjaoista Kirkon keskusrahaston ja eläketurvan toimeenpanijana toimivan kunnallisen eläkelaitoksen välillä.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin Kirkon keskusrahaston tehtävistä. Kirkon keskusrahaston tehtäviksi jäisivät edelleen eläkemaksujen periminen ja eläketurvan rahoitukseen liittyvät tehtävät. Näistä tehtävistä säädetään tarkemmin tämän lain 5 luvussa. Siten Kir-

kon keskusrahasto huolehtisi jatkossa muun muassa vakuutusmatemaattisten laskentaperusteiden ylläpidosta ja kehittämisestä, kirkon eläkevastuun ja eläkemaksujen laskennasta ja vahvistamisesta, eläkemaksujen perimisestä ja siirrosta Kirkon keskusrahaston eläkerahastoon sekä eläkemenonusteista. Lisäksi Kirkon keskusrahasto valvoisi kirkon eläkelain mukaista eläkeasioiden hoitoa kunnallisessa eläkelaitoksessa muun muassa kunnallisen eläkelain 141 a §:ssä säädetyn yhteistyöneuvottelukunnan kautta. Kirkon keskusrahasto huolehtisi myös niistä tehtävistä, jotka kirkon eläkelaisissa erikseen säädetäisiin sen tehtäviksi.

Pykälän 2 momentissa säädetäisiin siitä, että kunnallinen eläkelaitos huolehtisi kirkon eläkelain mukaisesta eläketurvan toimeenpanosta, jollei laissa toisin säädetäisi. Kunnalliselle eläkelaitokselle siirrettäisiin kirkon eläkelain piiriin kuuluvien työntekijöiden eläketurvan toimeenpano ja siihen liittyvä toimivalta eli julkisen vallan käyttö. Kunnallinen eläkelaitos huolehtisi kaikista henkilöasiakkaisiin eli työntekijöihin ja eläkkeenhakijoihin liittyvistä toimeenpanotehtävistä. Näitä tehtäviä ovat muun muassa henkilöasiakkaiden ennakkopalvelut, eläkehakemusten käsittely ja eläkepäästösten antaminen sekä eläkkeiden maksaminen. Kunnallinen eläkelaitos ratkaisisi myös kirkon eläkelain mukaisen eläketurvan piiriin kuulumisen, lukuun ottamatta tämän lain 3 §:n 2 momentissa säädettyjä tilanteita. Lainkohdassa säädetään kirkon eläkelain soveltamisesta yhdistyksen tai muun yhteisön palveluksessa olevaan pappiin tai lehtoriin sopimuksen perusteella. Nämä sopimukset tekisi jatkossakin Kirkon keskusrahasto.

Kunnallinen eläkelaitos huolehtisi eläketurvan toimeenpanijana myös työnantaja-asiakkaisiin kohdistuvista tehtävistä kuten palvelussuhteiden rekisteröinnistä, työsuhtedeselvittelyistä ja työntajien tarkastustoiminnasta. Lisäksi kunnallinen eläkelaitos hoitaisi valvontaa, viestintää, verkkopalvelua, työnantaja- ja muuta koulutusta, tilastointia ja kirkon eläkelain valmistelua yhdessä Kirkon keskusrahaston kanssa sekä vastaisi kirkon eläkelain mukaisen eläketurvan toimeenpanossa syntyvien asiakirjojen arkistoinnista. Kirkon eläkelain mukaisen eläke-

turvan toimeenpanoon liittyvät pysyvästi ja määräajan säilytettävät paperimuotoiset asiakirjat siirrettäisiin kokonaisuudessaan kunnalliselle eläkelaitokselle. Kirkon keskusrahaston ja kunnallisen eläkelaitoksen välillä laadittaisiin erillinen sopimus käytännön menettelytavoista, jotka liittyvät asiakirjojen siirtoon, säilyttämiseen ja tietopalveluun. Jatkossa tämän aineiston säilyttämisestä ja hävittämisestä sekä siihen liittyvästä tietopalvelusta vastaisi kunnallinen eläkelaitos.

Pykälään 3 momentissa säädetäisiin eläkkeiden maksamiseen tarvittavien rahojen siirtämisestä kunnalliselle eläkelaitokselle. Varsinaisesti varojen siirrosta kunnalliselle eläkelaitokselle, joka eläketurvan toimeenpanijana huolehtisi eläkkeiden maksusta, säädetäisiin kunnallisen eläkelain 137 b §:ssä. Eläkemenojen maksamiseen ja eläketurvan hoitamisesta aiheutuvien kulujen korvaamiseen tarvittavien varojen siirtoon sovellettaisiin samoja periaatteita kuin valtioon ja kansaneläkelaitokseen.

Voimassa olevassa 5 §:n 2 momentissa oleva säännös yhteistoiminnasta jää tarpeettomaksi. Kunnallisen eläkelaitoksen osalta yhteistoiminnasta säädetään kunnallisen eläkelain 166 §:ssä.

Voimassa olevassa pykälän 3 momentissa säädetään työkyvyttömyys- ja kuntoutusasioiden neuvottelukunnasta. Kunnallisessa eläkelaitoksessa työkyvyttömyys- ja kuntoutusasioita ei käsitellä vastaavassa neuvottelukunnassa. Tämän vuoksi myöskään kirkon työkyvyttömyys- ja kuntoutusasioiden käsittelyä varten ole tarkoituksenmukaista perustaa uutta toimielintä, etenkin kun kirkon eläke- ja kuntoutushakemusten määrät ovat huomattavasti pienemmät kuin kunnallisen eläkelaitoksen vastaavat hakemukset, mistä syystä säännös ehdotetaan poistettavaksi. Tavoitteena on, että kirkon eläkeasioiden toimeenpanoa hoidettaisiin kunnallisen eläkelaitoksen menettelytapojen mukaisesti.

2 luku **Eläke- ja kuntoutusetuudet sekä eläkkeen määräytyminen**

8 §. *Kunnallisen eläkelaitoksen takautuva oikeus korvaukseen vakuutuslaitokselta.* Esiityksen mukaan kunnallinen eläkelaitos huolehtisi kirkon eläkelain piiriin kuuluvien

työntekijöiden eläketurvan toimeenpanosta. Pykälän otsikkoa sekä 1 ja 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että viittaukset Kirkon keskusrahastoon eläketurvan toimeenpanijana muutetaan viittauksiksi kunnalliseen eläkelaitokseen.

9 §. Eläkkeenhakijan ja edunsaajan ilmoitusvelvollisuus. Pykälän 1 ja 2 momenttia, 3 ja 4 momentin johdantokappaleita ja 5 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että viittaukset Kirkon keskusrahastoon eläketurvan toimeenpanijana muutetaan viittauksiksi kunnalliseen eläkelaitokseen.

10 §. Selvitys eläkkeensaajalta eläkkeen määrään ja eläkeoikeuteen liittyvistä seikoista. Pykälää ehdotetaan muutettavaksi siten, että viittaus Kirkon keskusrahastoon eläketurvan toimeenpanijana muutetaan viittaukseksi kunnalliseen eläkelaitokseen.

3 luku **Eläkkeen hakeminen ja ennakkopäätös**

11 §. Eläkkeen hakeminen. Pykälän 1 momentissa säädetään eläkkeen hakemisesta. Esityksen mukaan kunnallinen eläkelaitos huolehtisi jatkossa kirkon eläkelain piiriin kuuluvien työntekijöiden eläketurvan toimeenpanosta. Siten myös eläkettä haettaisiin suoraan kunnalliselta eläkelaitokselta. Momenttia ehdotetaan muutettavaksi tältä osin.

12 §. Työkyvyttömyyseläkkeen hakijan selvitys terveydentilastaan. Pykälää ehdotetaan muutettavaksi siten, että viittaukset Kirkon keskusrahastoon eläketurvan toimeenpanijana muutetaan viittauksiksi kunnalliseen eläkelaitokseen.

13 §. Eläkkeen hakeminen työntekijän puolesta. Pykälää ehdotetaan muutettavaksi siten, että viittaus Kirkon keskusrahastoon eläketurvan toimeenpanijana muutetaan viittaukseksi kunnalliseen eläkelaitokseen.

14 §. Eläkehakemuksen vireilletulo. Pykälässä säädetään siitä, milloin eläkehakemuksen on katsottava tulleen vireille. Eläkehakemus katsotaan tehdyksi, kun se on toimitettu jollekin pykälässä säädetyille eläkelaitokselle tai Eläketurvakeskukselle tai näiden valtuuttamalle asiamiehelle. Kirkon eläketurvan toimeenpanon siirtyessä kunnalliselle eläkelaitokselle kirkon eläkelain piiriin kuuluvien eläkkeensaajien hakemukset toimitet-

taisiin suoraan kunnalliselle eläkelaitokselle, mistä syystä ehdotetaan sen lisäämistä hakemuksen vastaanottavien tahojen luetteloon. Myös Kirkon keskusrahastolle erehdyksessä toimitettu eläkehakemus katsotaan tehdyksi, kun se on saapunut Kirkon keskusrahastoon.

14 a §. Päätöksen tiedoksianto. Voimassa olevassa laissa päätöksen tiedoksiantoa koskeva säännös on sijoitettu 45 §:ään, jossa säädetään Kirkon keskusrahaston ja työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunnan päätöksen tiedoksi antamisesta. Päätöksen tiedoksiantoa koskeva säännös ehdotetaan siirrettäväksi uudeksi 14 § a §:ksi. Koska kunnallinen eläkelaitos huolehtisi kirkon eläkelain soveltamisen piiriin kuuluvien työntekijöiden eläketurvan toimeenpanosta, pykälän sanamuotoa ehdotetaan muutettavaksi siten, että eläketurvan toimeenpanija olisi kunnallinen eläkelaitos. Samalla pykälästä ehdotetaan poistettavaksi tarpeettomana säännös, joka koskee työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunnan päätöksen tiedoksi antamista.

15 §. Lääkärin osallistuminen päätöksentekoon kunnallisessa eläkelaitoksessa. Yksi tai useampi laillistettu lääkäri osallistuu asian valmisteluun silloin, kun kyseessä on työkyvyttömyys- tai kuntoutusasioiden tai muun lääketieteellisiä kysymyksiä sisältävän asian ratkaiseminen. Kirkon eläketurvan toimeenpanon siirtyessä kunnalliselle eläkelaitokselle asiantuntijoina toimisivat kunnallisen eläkelaitoksen lääkärit.

16 §. Ennakkopäätös eläkeoikeudesta. Pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että johdantokappaleessa oleva viittaus Kirkon keskusrahastoon eläketurvan toimeenpanijana muutetaan viittaukseksi kunnalliseen eläkelaitokseen.

Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 3 momentti, johon ehdotetaan siirrettäväksi ennakkopäätöksen valituskieltoa koskeva säännös sanamuodoltaan tarkistettuna voimassa olevan lain 43 §:n 4 momentista. Kunnallisen eläkelaitoksen päätökseen, jolla se on kieltäytynyt antamasta 1 momentissa tarkoitettua ennakkopäätöksen eläkeoikeudesta, ei saisi hakea muutosta valittamalla. Näin valituskieltoa koskeva säännös sijaitaisi laissa samassa kohtaa kuin vastaava säännös valtion eläkelaisissa.

17 §. *Ennakkopäätös oikeudesta osatyökyvyttömyyseläkkeeseen.* Pykälää ehdotetaan muutettavaksi siten, että viittaukset Kirkon keskusrahastoon eläketurvan toimeenpanijana muutetaan viittauksiksi kunnalliseen eläkelaitokseen.

18 §. *Ennakkopäätös oikeudesta työeläkekuntoutukseen.* Pykälää ehdotetaan muutettavaksi siten, että viittaukset Kirkon keskusrahastoon eläketurvan toimeenpanijana muutetaan viittauksiksi kunnalliseen eläkelaitokseen.

4 luku Viimeinen eläkelaitos

19 §. *Viimeinen eläkelaitos.* Pykälän 1 momentissa säädetään viimeisen eläkelaitoksen järjestelystä kirkon eläkelain mukaisissa eläkeasioissa. Viimeisestä eläkelaitoksesta, sen määräytymisestä ja tehtävistä myös kirkon eläkelain mukaisissa eläkeasioissa ehdotetaan säädettäväksi kunnallisen eläkelain 7 luvussa. Tästä johtuen momentissa ehdotetaan viitattavaksi kunnallisen eläkelain 7 lukuun.

Pykälän 2 momentissa säädetään niistä tapauksista, joissa eläkelaitos ratkaisee eläkeasian erikseen. Momentti ehdotetaan tarpeettomana kumottavaksi, koska viimeisestä eläkelaitoksesta kirkon eläkeasioissa säädettäisiin kunnallisen eläkelain 7 luvussa. Lakiteknisistä syistä momentin kumoaminen tapahtuisi pykälämuutoksella.

20—22 ja 24 §. Pykälät ehdotetaan tarpeettomana kumottavaksi, koska viimeisestä eläkelaitoksesta kirkon eläkelain mukaisissa eläkeasioissa säädettäisiin ehdotetun 19 §:n mukaan kunnallisen eläkelain 7 luvussa.

23 §. *Viimeisen eläkelaitoksen kustannukset.* Pykälässä on säännös kustannusten jaosta viimeisen eläkelaitoksen periaatteen soveltamista koskeissa tapauksissa. Viimeisen eläkelaitoksen kustannuksia koskevia säännöksiä ei ole tarkoitus muuttaa, vaikka viimeisen eläkelaitoksen määräytymisestä ehdotetaan säädettäväksi julkisten alojen eläkelakien osalta kunnallisessa eläkelaiassa. Pykälän sanamuotoa ehdotetaan kuitenkin tarkistettavaksi. Säännöksen mukaan, jos kunnallinen eläkelaitos on kirkon eläketurvan toimeenpanijana viimeisenä eläkelaitoksena toimiessaan maksanut muiden työeläkelakien

mukaista eläkettä tai perhe-eläkettä tai jos muu yksityisten tai julkisten alojen eläkelaitos on viimeisenä eläkelaitoksena toimiessaan maksanut kirkon eläkelain mukaista eläkettä, Kirkon keskusrahasto perii muulta eläkelaitokselta tai hyvittää muulle eläkelaitokselle nämä eläkekustannukset korkoineen viimeistään maksuvuotta seuraavan kalenterivuoden aikana.

5 luku Eläketurvan rahoitus

25 §. *Eläkerahasto.* Pykälän 2 momentissa säädetään eläketoiminnan kuluihin kuuluvista maksuista. Momenttiin sisältyvä lakiviittaus ehdotetaan muutettavaksi, koska laki vakuustarkastuksen kustantamisesta (479/1944) on kumottu lailla Finanssivalvonnan valvontamaksusta (879/2008).

Pykälän 3 momentissa säädetään eläkerahaston sijoitustoiminnan valvonnasta. Laki Finanssivalvonnasta (878/2008) tuli voimaan vuoden 2009 alusta lukien, minkä johdosta pykälän 3 momentissa mainittu Vakuutusvalvontavirasto ehdotetaan muutettavaksi Finanssivalvonnaksi.

6 luku Tietojen antaminen, saaminen ja hallussapito

33 §. *Työntekijän ja eläkkeenhakijan oikeus saada tietoa.* Ehdotuksen mukaan kunnallinen eläkelaitos huolehtisi kirkon eläkelain mukaisesta eläketurvan toimeenpanosta. Koska tietojen antamisesta ja saamisesta on säännökset myös kunnallisessa eläkelaiassa, on tarkoituksenmukaista, että tietojen antamisessa ja saamisessa sovelletaan pääsääntöisesti kunnallisen eläkelain mukaisia säännöksiä. Viittaussäännös kunnalliseen eläkelakiin ehdotetaan tältä osin otettavaksi 37 §:ään. Tästä syystä pykälä ehdotetaan kumottavaksi tarpeettomana.

34 §. *Työnantajan oikeus saada tietoja.* Ehdotetun 37 §:n mukaan oikeudesta antaa ja saada kirkon eläkelain mukaiseen eläketurvaan liittyviä tietoja sovellettaisiin pääsääntöisesti, mitä siitä säädetään kunnallisen eläkelain 11 luvussa. Siten pykälä esitetään tarpeettomana kumottavaksi.

35 §. *Työnantajan velvollisuus antaa tietoa.* Pykälässä säädetään niistä tiedoista, joita

työnantaja on velvollinen antamaan eläkelaitokselle. Kirkon keskusrahasto huolehtisi jatkossakin eläketurvan rahoitukseen liittyvistä tehtävistä ja eläkemaksujen perimisestä. Tämän vuoksi Kirkon keskusrahasto tarvitsisi myös jatkossa työnantajalta tietoja pystyäkseen perimään eläkemaksut oikein.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin työnantajan maksuvelvollisuuteen liittyvistä tiedoista, jotka työnantaja on velvollinen toimittamaan Kirkon keskusrahastolle. Samalla pykälässä säädettäisiin työnantajalle kohdistuvista seuraamuksista, jos tämä jättää joko ilmoittamatta tai ilmoittaa pykälän 4 momentin nojalla annettua määräaikaa myöhemmin momentissa tarkoitetut tiedot. Lisäksi pykälään ehdotetaan lisättäväksi viittaus kunnalliseen eläkelakiin, jotta sanktio voitaisiin määrätä myös silloin, kun kunnallisen eläkelain 146 §:n 2 momentin tietoja ei anneta erikseen määrättyllä tavalla kunnalliselle eläkelaitokselle.

Koska pykälän 1 momentissa tarkoitetuista ja 36 §:n nojalla saaduista tiedoista syntyisi rekisteri, on välttämätöntä säilyttää 4 momentin säännös, joka oikeuttaa Kirkon keskusrahaston pitämään rekisteriä tämän lain nojalla saamistaan tiedoista. Samalla 4 momentissa säädettäisiin edelleen Kirkon keskusrahaston oikeudesta antaa työnantajalle määräyksiä siitä, milloin ja missä muodossa tiedot ilmoitetaan kirkon keskusrahastolle.

Pykälän 2 ja 3 momentti ehdotetaan tarpeettomina kumottaviksi, koska vastaavista asioista säädettäisiin kunnallisessa eläkelaislaissa. Lakiteknisistä syistä kumoaminen tapahtuisi pykälämuutoksen kautta.

36 §. *Oikeus saada tietoja asian ratkaisemiseksi ja lakisäateisten tehtävien toimeenpanemiseksi.* Pykälässä säädetään eläkelaitoksen oikeudesta saada tietoja. Pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että siinä säädettäisiin Kirkon keskusrahaston oikeudesta saada salassapitosäännösten estämättä työnantajalta, vakuutus- ja eläkelaitokselta, viranomaiselta ja muulta taholta sellaisia tietoja, jotka ovat välttämättömiä kirkon eläkelaislaissa säädettyjen tehtävien hoitamista varten. Kirkon keskusrahasto huolehtisi edelleen muun muassa eläketurvan rahoitukseen liittyvistä tehtävistä ja eläkemaksujen perimisestä.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin Kirkon keskusrahaston oikeudesta saada salassapitosäännösten estämättä kunnalliselta eläkelaitokselta kirkon eläkelain piirissä olevien henkilöiden eläketurvaa ja sen määräytymistä koskevat tiedot tässä laissa säädettyjen tehtävien hoitamista varten. Tietojensaantioikeus rajattaisiin niihin tietoihin, jotka ovat välttämättömiä säädettyjen tehtävien hoitamista varten. Kirkon keskusrahasto tarvitsisi muun muassa eläkemaksujen perintää varten kirkon eläkelain piirissä olevien henkilöiden, heidän eläketurvaansa ja sen määräytymistä koskevia tietoja.

Pykälän 3 momentti vastaisi asiasisällöltään nykyistä 2 momenttia. Sen mukaan Kirkon keskusrahastolla olisi pääsääntöisesti oikeus saada maksutta laissa tarkoitetut tiedot, jollei tietoa pyydetä muodossa, joka aiheuttaa tietojen luovuttajalle olennaisia lisäkustannuksia.

37 §. *Tietojen antaminen ja saaminen.* Ehdotuksen mukaan kunnallinen eläkelaitos huolehtisi kirkon eläkelain mukaisesta eläketurvan toimeenpanosta. Koska tietojen antamisesta ja saamisesta on säännökset myös kunnallisessa eläkelaislaissa, on tarkoituksenmukaista, että tietojen antamisessa ja saamisessa sovelletaan kunnallisen eläkelain mukaisia säännöksiä. Pykälässä säädettäisiin siitä, että 35 ja 36 §:n lisäksi oikeudesta antaa ja saada tämän lain mukaiseen eläketurvaan liittyviä tietoja on voimassa, mitä kunnallisen eläkelain 11 §:ssä säädetään.

Voimassa olevan pykälän säännökset eläketurvan syntymisen kiertämisestä ja väärinkäytöstä ehdotetaan poistettavaksi, koska kunnallisessa eläkelaislaissa ei vastaavaa säännöstä ole ja koska kirkon eläketurvan toimeenpano on tarkoituksenmukaista hoitaa kunnallisen eläkelaitoksen käytäntöjen mukaisesti.

39 §. *Tietojen antaminen vapaaehtoista ryhmäeläketurvaa varten.* Ehdotetun 37 §:n mukaan tietojen antamiseen ja saamiseen sovellettaisiin pääsääntöisesti kunnallisen eläkelain 11 luvun säännöksiä. Pykälä esitetään tarpeettomana kumottavaksi.

40 §. *Tietojen luovuttaminen.* Ehdotetun 37 §:n mukaan tietojen antamiseen ja saamiseen sovellettaisiin pääsääntöisesti kunnalli-

sen eläkelain 11 luvun säännöksiä. Pykälä esitetään tarpeettomana kumottavaksi.

41 §. Tietojen luovuttajan vastuu. Ehdotetun 37 §:n mukaan tietojen antamiseen ja saamiseen sovellettaisiin pääsääntöisesti kunnallisen eläkelain 11 luvun säännöksiä. Pykälä esitetään tarpeettomana kumottavaksi.

42 §. Tietojen antaminen teknisen käyttöyhteyden avulla. Ehdotetun 37 §:n mukaan tietojen antamiseen ja saamiseen sovellettaisiin pääsääntöisesti kunnallisen eläkelain 11 luvun säännöksiä. Pykälä esitetään tarpeettomana kumottavaksi.

7 luku **Muutoksenhaku ja takaisinperintä**

43 §. Muutoksen hakeminen. Pykälässä säädetään muutoksen hakemisesta kirkon eläkelain nojalla annettuihin päätöksiin. Koska kunnallinen eläkelaitos huolehtisi jatkossa kirkon eläkelain soveltamisen piiriin kuuluvien työntekijöiden eläketurvan toimeenpanosta, on tarkoituksenmukaista, että kunnallisen eläkelaitoksen kirkon eläkelain lain nojalla antamiin päätöksiin haettaisiin muutosta kunnallisen eläkelain muutoksenhaku koskevien säännösten mukaisesti. Siten 1 momentissa viitattaisiin muutoksenhaun osalta kunnallisen eläkelain säännöksiin.

Vastaavasti 2 momentin mukaan kunnallisen eläkelaitoksen kirkon eläkelain nojalla antamien lainvoimaisten päätösten poistamista haettaisiin kunnallisen eläkelain mukaisesti.

Nykyinen 43 §:n 4 momentti sisältää säännöksiä valituskielloista. Säännös valituskiellosta 16 §:n nojalla annettuun päätökseen, jolla on kieltäydytty antamasta ennakkopäätös eläkeoikeudesta, siirrettäisiin uudeksi 16 §:n 3 momentiksi sanamuodoltaan tarkistettuna. Säännös valituskiellosta Eläketurvakeskuksen päätökseen, joka koskee 24 §:n 2 momentissa tarkoitettua toimivaltaista eläkelaitosta, ehdotetaan poistettavaksi. Säännös koskee Eläketurvakeskuksen ratkaisua toimivaltaisesta eläkelaitoksesta viimeisen eläkelaitoksen järjestelyssä. Viimeistä eläkelaitosta koskevat säännökset ehdotetaan kumottavaksi tästä laista, mistä syystä myös valituskieltoa koskeva säännös olisi tarpeeton. Laki-

teknisistä syistä koko pykälä ehdotetaan muutettavaksi.

44—52 §. Ehdotetun 43 §:n 1 momentin mukaan tämän lain mukaisissa eläkeasioissa sovellettaisiin kunnallisen eläkelain muutoksenhakua koskevia säännöksiä. Siten pykälät esitetään tarpeettomina kumottaviksi.

53 §. Perustevalitus maksuunpanosta. Pykälässä säädetään asianosaisen oikeudesta tehdä perustevalitus Kirkon keskusrahaston eläkemaksun maksuunpanoa koskevasta päätöksestä ja toisaalta työnantajan tekemästä työntekijän eläkemaksun pidätystä koskevasta päätöksestä. Koska muutoksenhakusäännökset ehdotetaan kumottaviksi kirkon eläkelaista, ehdotetaan pykälän 1 momenttiin lisättäväksi viittaussäännös kunnallisen eläkelain muutoksenhakusäännöksiin. Muutosta haettaisiin kunnallisen eläkelain mukaan samalla tavoin kuin muutosta haetaan kunnallisen eläkelaitoksen antamaan eläkepäätökseen kuitenkin ottaen huomioon tässä pykälässä säädetty valitusaika. Myös lainvoimaisen päätöksen poistamista koskevien menettelysäännösten osalta viitattaisiin kunnalliseen eläkelakiin.

54 §. Aiheettomasti maksetun eläkkeen ja muun etuuden takaisinperintä. Koska esityksen mukaan kunnallinen eläkelaitos huolehtisi kirkon eläkelain piiriin kuuluvien työntekijöiden eläketurvan toimeenpanosta, pykälän 1 momentin sanamuotoa ehdotetaan muutettavaksi siten, että eläketurvan toimeenpanija olisi kunnallinen eläkelaitos.

Pykälän 2 momentti, jossa säädetään aiheettomasti maksetun eläkkeen tai muun etuuden takaisinperinnästä tilanteissa, joissa Kirkon keskusrahasto on viimeisenä eläkelaitoksena maksanut aiheettomasti muiden julkisten tai yksityisen alan eläkkeitä, ehdotetaan tarpeettomana kumottavaksi. Kunnallinen eläkelaitos huolehtisi jatkossa kirkon eläkelain piiriin kuuluvien työntekijöiden eläketurvan toimeenpanosta, mistä syystä viimeisestä eläkelaitoksesta kirkon eläkelain mukaisissa eläkeasioissa säädettäisiin 19 §:n mukaan kunnallisen eläkelain 7 luvussa.

55 §. Aiheettomasti maksetun eläkkeen ja muun etuuden kuittaus. Pykälää ehdotetaan muutettavaksi siten, että viittaukset Kirkon keskusrahastoon eläketurvan toimeenpanija-

na muutetaan viittauksiksi kunnalliseen eläkelaitokseen.

8 luku **Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset**

57 §. *Viimeistä eläkelaitosta koskevien säännösten soveltaminen.* Ehdotetun 19 §:n mukaan viimeisestä eläkelaitoksesta kirkon eläkelain mukaisissa eläkeasioissa säädettäisiin kunnallisen eläkelain 7 luvussa, mistä syystä pykälä ehdotetaan kumottavaksi tarpeettomana.

59 §. *Muu kuin tässä laissa tarkoitettu palvelus.* Pykälässä säädetään mahdollisuudesta määrätä muu kuin tässä laissa tarkoitettu palvelus eläkkeeseen oikeuttavaksi palvelukseksi. Säännöstä on käytetty joissakin yksittäistapauksissa väliinpuotoamisen estämiseksi ajalla, jolloin eläketurva ei vielä ollut kattava. Säännöstä ei kuitenkaan voi käyttää vuoden 2004 jälkeisen ajan osalta. Säännökseen ehdotetaan lisättäväksi kuulemisvelvoite ennen päätöksen tekemistä. Koska kyseeseen voivat tulla vain kirkon palvelussuhdehistorian erityisjärjestelyt, olisi tarkoituksenmukaista, että kunnallinen eläkelaitos kuulisi Kirkon keskusrahastoa ennen kuin se tekisi päätöksen pykälässä tarkoitettusta eläkeajaksi luettavasta palveluksesta.

60 §. *Vanhentumisaikojen siirtymäsäännökset.* Pykälään 54 ehdotettujen muutosten takia tämän pykälän viittausta korjattaisiin.

2 **Voimaantulo**

Lait ehdotetaan tuleviksi voimaan 1 päivänä tammikuuta 2012. Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Kunnallisen eläkelain voimaantulosäännöksen 2 momentissa säädettäisiin valtion ja Kansaneläkelaitoksen henkilöstön eläkeasioiden siirtoa vastaavasti siitä, että lain 137 b §:n 2 momentissa säädetyn korvauksen lisäksi Kirkon keskusrahasto suorittaisi kunnalliselle eläkelaitokselle vuonna 2012 korvauksen ennen tämän lain voimaantuloa syntyneistä kustannuksista, jotka sille tehtäväsiirrosta aiheutuvat. Valtioneuvoston asetuksella säädettäisiin asiasta tarkemmin.

Kirkon eläkelain voimaantulosäännöksessä säädettäisiin siitä, että kunnallinen eläkelaitos jatkaisi lain voimaantulon jälkeen Kirkon keskusrahaston toimintaa niiden tehtävien osalta, jotka säädetään kirkon eläkelain 5 §:ssä kunnallisen eläkelaitoksen tehtäviksi. Tämä tarkoittaisi muun muassa sitä, että Kirkon keskusrahaston maksettavina olevat kirkon eläkejärjestelmän mukaiset eläkkeet siirtyvät kunnallisen eläkelaitoksen maksettavaksi tämän lain voimaantullessa. Tämä tarkoittaisi myös sitä, että Kirkon keskusrahaston ennen tämän lain voimaantuloa antamien päätösten itseoikaisuista, päätöksiä koskevista valituksista ja poistoesityksistä huolehtisi kunnallinen eläkelaitos tämän lain voimaantulosta alkaen.

3 **Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys**

Suomen perustuslain 76 §:n mukaan evankelis-luterilaisen kirkon järjestysmuodosta ja hallinnosta säädetään kirkkolaisissa. Kirkkolain 2 luvun 2 §:n mukaan kirkolliskokouksella on yksinomainen aloiteoikeus kirkkolain säätämiseen, muuttamiseen ja kumoamiseen. Valtion lainsäädäntöelimet eivät voi muuttaa ehdotusta, paitsi tekemällä asiasisältöön vaikuttamattomia lainsäädäntötekniisiä korjauksia, joista on ennen oikaisun tekemistä saatava kirkkohallituksen lausunto.

Kirkkolain 20 luvun 7 §:n 2 momentin 6 kohdan mukaan kirkolliskokouksen asiana on tehdä esityksiä kysymyksistä, jotka koskevat kirkon palveluksessa olevan palkkaa, eläkettä ja muita taloudellisia etuja. Siten esityksen valtioneuvostolle kirkon eläkelain muuttamisesta on tehnyt kirkolliskokous.

Lakiehdotuksen ei voida katsoa sisältävän perustuslain kanssa ristiriitaisia normeja, mistä syystä kirkon eläkelain muutos voidaan käsitellä tavallisen lain säätämisyjärjestyksessä.

Muilta osin esitykseen sisältyvät lait ovat teknisiä organisaatioihin kohdistuvia muutoksia ja nekin voidaan käsitellä tavallisen lain säätämisyjärjestyksessä.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki**kunnallisen eläkelain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan kunnallisen eläkelain (549/2003) 1 §:n 3 momentti, 4 §:n 2 kohta, 12 §:n 1 momentin 3 ja 5 kohta, 68 §:n 6 momentti, 98 §:n 4 momentti, 104 ja 105 §, 106 §:n 2 momentti, 107 §:n 1 ja 2 momentti, 120 §:n 4 momentti, 136 §, 137 §:n 3 momentti, 137 b §, 141 §, 141 a §:n 2 momentti, 144 §:n 1 momentin 1 kohta, 146 §, 147 §:n otsikko, 148 §:n 1 momentin 4—9 kohta, 149 §:n 1 momentin 5 kohta, 153 §:n 1 ja 4 momentti, 160 §:n 1 momentti sekä 162 §:n 1 ja 2 momentti,

sellaisina kuin ne ovat 1 §:n 3 momentti, 4 §:n 2 kohta, 137 §:n 3 momentti, 137 b §, 141 a §:n 2 momentti ja 144 §:n 1 momentin 1 kohta laissa 1092/2010, 4 §:n 2 kohta, 120 §:n 4 momentti, 147 §:n otsikko, 148 §:n 1 momentin 4—6 kohta, 149 §:n 1 momentin 5 kohta, 153 §:n 1 momentti, 160 §:n 1 momentti ja 162 §:n 1 ja 2 momentti laissa 469/2010, 12 §:n 1 momentin 3 kohta ja 148 §:n 1 momentin 8 ja 9 kohta laissa 713/2004, 12 §:n 1 momentin 5 kohta ja 68 §:n 6 momentti laissa 461/2008, 98 §:n 4 momentti, 107 §:n 2 momentti ja 141 § laissa 1006/2007, 104 ja 105 §, 106 §:n 2 momentti, 107 §:n 1 momentti ja 153 §:n 4 momentti laissa 638/2009, 136 § osaksi laeissa 1188/2003 ja 638/2009, 146 § osaksi laissa 469/2010 sekä 148 §:n 1 momentin 7 kohta laissa 1293/2006, sekä

lisätään 4 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 1188/2003, 713/2004, 1293/2006, 469/2010 ja 1092/2010, uusi 15 a kohta, 144 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 1293/2006 ja osaksi laissa 1092/2010, uusi 2 momentti, jolloin nykyiset 2 ja 3 momentti siirtyvät 3 ja 4 momentiksi, 147 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 469/2010, uusi 3 momentti sekä 149 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 1293/2006, 469/2010 ja 1092/2010 uusi 6 kohta seuraavasti:

1 §

Lain tarkoitus ja eläkelaitoksen tehtävät

Kunnallisen eläkelaitoksen tehtävistä valtion eläketurvan toimeenpanossa säädetään valtion eläkelaisissa (1295/2006), evankelis-luterilaisen kirkon eläketurvan toimeenpanossa evankelis-luterilaisen kirkon eläkelaisissa (261/2008) ja Kansaneläkelaitoksen toimihenkilöiden eläketurvan toimeenpanossa Kansaneläkelaitoksesta annetussa laissa (731/2001).

4 §

Yleiset määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

2) työntekijällä kaikkia lain soveltamisalaan kuuluvia henkilöitä sekä 11 luvussa kaikkia tämän lain, valtion eläkelain ja evankelis-luterilaisen kirkon eläkelain soveltamisalaan kuuluvia henkilöitä;

15 a) kirkkotoyöntäjällä evankelis-luterilaisen kirkon eläkelaisissa tarkoitettua Suomen evankelis-luterilaisen kirkon seurakuntaa, seurakuntayhtymää, tuomiokapitulia tai kirk-

kohallitusta sekä mainitun lain 3 §:n 2 momentin mukaisen sopimuksen Kirkon keskusrahaston kanssa tehneitä yhteisöjä, säätiöitä ja laitoksia;

12 §

Vanhuuseläke julkisista eläkejärjestelmistä

Työntekijällä on oikeus tämän lain mukaiseen vanhuuseläkkeeseen, jos hän ennen 63 vuoden iän täyttämistä on saanut vanhuuseläkkeen, joka ajalta ennen 1 päivää tammikuuta 1995 on karttunut 11/60 prosenttia kuukaudessa:

3) Kansaneläkelaitoksesta annetun lain 13 §:n nojalla;

5) evankelis-luterilaisen kirkon eläkelain nojalla;

68 §

Eläkkeessä huomioon otettavat ansiot

Kunnaneläinlääkäriin eläkkeen perusteena olevaa työansiota määrättäessä otetaan huomioon kunnan virkatehtävistä suorittamien palkkausetujen lisäksi eläinlääkäriin eläimen omistajilta tai haltijoilta periminä eläinlääkintähuoltolain (685/1990) 14 §:n 1 momentissa tarkoitettuina palkkioina mainitun lain 7 §:ssä tarkoitettua kunnan toimielimen vuosittain vahvistama rahamäärä. Rahamäärä ei kuitenkaan saa ylittää kunnaneläinlääkärille kunnallisessa virkaehtosopimuksessa sovitua, kalenterivuoden alussa voimassa ollutta alimman peruspalkan loppupalkkaa kaksinkertaisena. Jos kunnaneläinlääkäriin palvelussuhde ei jatku koko kalenterivuoden ajan, kunnan vahvistamasta vuotuisesta palkkioiden määrästä otetaan huomioon eläinlääkäriin palvelussuhteen kestoaikaa vastaava osuus. Palkkioiden vahvistamisesta ja sen ajankohdasta sekä loppupalkan muodostumisesta säädetään tarkemmin sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön asetuksella.

98 §

Eläkkeen hakeminen

Tarkemmat säännökset eläkkeen hakemiseen tarvittavista lomakkeista ja todistuksista annetaan tarvittaessa sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön asetuksella.

104 §

Kunnallinen eläkelaitos viimeisenä eläkelaitoksena

Kunnallinen eläkelaitos on viimeinen eläkelaitos, jos työntekijällä on jonkin julkisten alojen eläkelain piiriin kuuluvia työansioita määrältään enemmän kuin kaikkien yksityisten alojen eläkelakien mukaisia työansioita yhteensä kahden viimeisen kalenterivuoden aikana.

Työansioiden määrästä riippumatta kunnallinen eläkelaitos on viimeinen eläkelaitos vanhuus- tai perhe-eläkeasiaa käsiteltäessä, jos:

1) työntekijän virka- tai työsuhteeseen perustuva eläketurva on eläkehakemuksen viereille tullessa järjestetty vain julkisten alojen eläkelain mukaan tai työntekijä on säilyttänyt oikeutensa julkisten alojen eläkelain mukaiseen lisäeläkeosuuteen taikka henkilökohtaiseen tai ammatilliseen eläkeikään julkisten alojen eläkelain alaisen palvelussuhteen yhdenjaksoisuuden perusteella;

2) edunjättäjän virka- tai työsuhteeseen perustuva eläketurva oli eläketapahtumahetkellä järjestetty vain julkisten alojen eläkelain mukaan tai edunjättäjä oli säilyttänyt oikeutensa julkisten alojen eläkelain mukaiseen lisäeläkeosuuteen taikka henkilökohtaiseen tai ammatilliseen eläkeikään julkisten alojen eläkelain alaisen palvelussuhteen yhdenjaksoisuuden perusteella.

Työansioiden määrästä riippumatta kunnallinen eläkelaitos on viimeinen eläkelaitos työkyvyttömyyseläkeasiaa käsiteltäessä, jos työntekijän virka- tai työsuhteeseen perustuva eläketurva on eläketapahtumahetkellä järjestetty julkisten alojen eläkelain mukaan tai työntekijä on säilyttänyt oikeutensa julkisten alojen eläkelain mukaiseen lisäeläkeosuuteen

taikka henkilökohtaiseen tai ammatilliseen eläkeikään julkisten alojen eläkelain alaisen palvelussuhteen yhdenjaksoisuuden perusteella.

Jos työntekijä, joka on ollut sekä julkisten alojen eläkelain että yksityisten alojen eläkelain mukaisessa palvelussuhteessa, hakee osa-aikaeläkettä sekä julkisen että yksityisen alan eläkelain mukaan samasta ajankohdasta, kunnallinen eläkelaitos ratkaisee omalta osaltaan osa-aikaeläkkeen erikseen.

105 §

Neuvotteluvollisuus

Jos kunnallinen eläkelaitos tässä luvussa tarkoitettuna viimeisenä eläkelaitoksena ratkaisee oikeuden työkyvyttömyyseläkkeeseen 24 §:n 1 momentin 1 kohdan tai valtion eläkelain 35 §:n 1 momentin 1 kohdan nojalla ja yksityisten työeläkelakien mukaisen karttuneen eläkkeen määrä kuukaudessa ylittää 688,02 euroa, kunnallisen eläkelaitoksen on ennen päätöstään pyydettävä työntekijän eläkelain 106 §:ssä tarkoitettulta yksityisten alojen ratkaisevalta eläkelaitokselta arvio eläkkeenhakijan työkyvystä. Jos kunnallinen eläkelaitos ja yksityisten alojen eläkelaitos ovat tällöin eläkkeenhakijan työkyvyn arvioinnista eri mieltä, ne ratkaisevat kumpikin omalta osaltaan eläkeasian erikseen.

106 §

Kunnallinen eläkelaitos viimeisenä eläkelaitoksena uutta eläkettä myönnettäessä

Jos kuitenkin yksityisten alojen eläkelaitos on vakuuttanut osa-aikaeläkettä saavan työntekijän osa-aikatyön, se ratkaisee osa-aikaeläkettä saavan työntekijän työkyvyttömyyseläkehakemuksen.

107 §

Tarkemmat säännökset viimeisestä eläkelaitoksesta ja sopimismahdollisuus

Edellä 103—106 §:ssä tarkoitettuna viimeisen eläkelaitoksen määräytymisestä ja tehtä-

vistä säädetään tarkemmin sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella. Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella säädetään tarkemmin myös siitä, miten 104 §:n 1 momentissa tarkoitettu työansioden kahden viimeisen kalenterivuoden tarkastelu-aika määräytyy. Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella voidaan myös säätää työansioden kahden viimeisen kalenterivuoden tarkastelu-aikaa lyhyemmästä tarkasteluajasta, jos työansioita on kahden vuoden tarkastelu-aikaa lyhyemmältä ajalta.

Jos syntyy epäselvyyttä siitä, mikä eläkelaitos on tämän luvun ja 1 momentin nojalla annetun sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen mukaan toimivaltainen käsittelemään eläkehakemuksen, asian ratkaisee eläkelaitoksen pyynnöstä eläketurvakeskus. Eläketurvakeskuksen tässä asiassa antamaan päätökseen ei saa hakea erikseen muutosta.

120 §

Liikaa maksetun eläkkeen takaisinperintä

Siltä osin kuin kunnallinen eläkelaitos on maksanut aiheettomasti muun julkisten alojen eläkelain mukaista eläkettä tai etuutta, takaisinperinnästä päättää kunnallinen eläkelaitos siten kuin valtion eläkelain 130 §:ssä ja evankelis-luterilaisen kirkon eläkelain 54 §:ssä säädetään. Siltä osin kuin kunnallinen eläkelaitos on tämän lain 7 luvussa tarkoitettuna viimeisenä eläkelaitoksena toimissaan maksanut aiheettomasti yksityisten alojen eläkelakien mukaista eläkettä tai etuutta, takaisinperinnästä päättää asianomainen eläkelaitos siten kuin sitä koskevassa laissa säädetään. Kunnallinen eläkelaitos antaa kuitenkin takaisinperittävistä eläkkeistä tai etuuksista päätösyhdistelmän ja perii takaisinperittävän määrän. Jos kunnallinen eläkelaitos perii takaisinperittävän määrän 3 momentin mukaisesti kuittaamalla, siinä tarkoitettuna eläke-eränä pidetään kunnallisen eläkelaitoksen viimeisenä eläkelaitoksesta maksettavana olevien eläke-erien yhteismäärää.

136 §

Viimeisen eläkelaitoksen kustannukset

Jos kunnallinen eläkelaitos on tämän lain mukaan määräytyvän eläketurvan perusteella 7 luvussa tarkoitettu viimeinen eläkelaitos ja jos se on viimeisenä eläkelaitoksena maksanut muiden työeläkelakien mukaista eläkettä taikka jos muu eläkelaitos on viimeisenä eläkelaitoksena tai kunnallinen eläkelaitos muun julkisten alojen eläkelain mukaisena viimeisenä laitoksena toimiessaan maksanut tämän lain mukaista eläkettä, kunnallinen eläkelaitos perii nämä eläkekustannukset korkoineen muulta eläkelaitokselta, Valtiokonttorilta, Kirkon keskusrahastolta tai Kansaneläkelaitokselta taikka hyvittää ne muulle eläkelaitokselle, Valtiokonttorille, Kirkon keskusrahastolle tai Kansaneläkelaitokselle viimeistään maksuvuotta seuraavan kalenterivuoden aikana.

Hyvitys ja maksu korkoineen sekä niiden suorittamiseksi mahdollisesti määrättävä ennakko määräytyvät Eläketurvakeskuksen esityksestä ja sosiaali- ja terveysministeriön vahvistamien kustannustenjakoperusteiden mukaan siten kuin työntekijän eläkelain 183 §:ssä säädetään.

Valtion eläkelain osalta viimeisen eläkelaitoksen eläkekustannusten perimisestä ja maksamisesta säädetään mainitun lain 113 §:ssä, evankelis-luterilaisen kirkon eläkelain osalta mainitun lain 23 §:ssä ja kansaneläkelaitoksesta annetun lain 13 §:ssä säädetyn eläketurvan osalta valtion eläkelain 113 §:ssä.

137 §

Valvonta

Valtiovarainministeriö asettaa vuosittain tilintarkastajan, jonka tehtävänä on tarkastaa kunnallisen eläkelaitoksen kirjanpidosta ja muusta aineistosta, että kunnallisen eläkelaitoksen esittämät 137 b §:ssä tarkoitettut laskelmat valtion, evankelis-luterilaisen kirkon ja Kansaneläkelaitoksen eläkkeiden maksamiseen tarvittavasta summasta ja kunnallisen eläkelaitoksen kustannusten korvauksesta an-

tavat oikeat ja riittävät tiedot. Tilintarkastajan on oltava joko Keskuskauppakamarin hyväksymä tilintarkastaja (KHT) tai julkishallinnon ja -talouden tilintarkastaja (JHTT). Tilintarkastuksesta säädetään tilintarkastuslakissa (459/2007).

137 b §

Valtion, evankelis-luterilaisen kirkon ja Kansaneläkelaitoksen eläkemenojen maksu ja kunnallisen eläkelaitoksen kustannusten korvaus

Valtio, Kirkon keskusrahasto ja Kansaneläkelaitos maksavat kunnalliselle eläkelaitokselle ennakkoon eläke-etuuksien maksamiseen tarvittavan määrän. Toteutuneiden kustannusten määrän ylittäessä tai alittaessa arvioidun määrän erotus otetaan jälkikäteen huomioon korjauseränä.

Valtiokonttori maksaa työnantajan eläkemaksusta kunnalliselle eläkelaitokselle korvauksen valtion eläkelain 143 §:ssä säädettyjen tehtävien hoitamisesta. Myös Kansaneläkelaitos maksaa henkilöstönsä ja Kirkon keskusrahasto evankelis-luterilaisen kirkon eläkelain piiriin kuuluvien henkilöiden eläketurvan hoitamisesta kunnalliselle eläkelaitokselle korvauksen. Valtiovarainministeriö vahvistaa Valtiokonttorin, Kirkon keskusrahaston ja Kansaneläkelaitoksen kunnalliselle eläkelaitokselle ennakkomaksuna maksettavan korvauksen euromäärän. Kunnallinen eläkelaitos esittää valtiovarainministeriölle laskelman korvauksen määrästä. Korvauksen määrä lasketaan valtion maksuperustelain (150/1992) 6 §:ssä tarkoitettua omakustannusarvoa vastaavasti. Korvaus maksetaan tasasuorina erinä kuukausittain kyseisen vuoden kustannusten määrää koskevan etukäteen tehtävän arvion perusteella. Toteutuneiden kustannusten määrän ylittäessä tai alittaessa arvioidun määrän erotus otetaan jälkikäteen huomioon korjauseränä.

Valtiovarainministeriö, Kirkon keskusrahasto ja Kansaneläkelaitos arvioivat viiden vuoden välein eläkkeiden hoidon kustannustehokkuudelle ja laatutasolle asetettujen tavoitteiden toteutumista. Tätä tarkoitusta varten kunnallisen eläkelaitoksen on toimitettava mainituille tahoille riittävät tiedot.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkemmat säännökset valtion, evankelisluterilaisen kirkon ja Kansaneläkelaitoksen henkilöstön eläkkeiden maksamiseen tarvittavien varojen siirrosta ja kustannusten korvaamisesta kunnalliselle eläkelaitokselle.

141 §

Kuntien eläkeneuvottelukunta

Kunnalliseen eläketurvaan liittyvän lainsäädännön kehittämiseen liittyvien kysymysten käsittelyä varten on sosiaali- ja terveysministeriön yhteydessä valmistelu-, neuvottelu- ja lausunnonantoelimenä kuntien eläkeneuvottelukunta.

Neuvottelukunnassa on puheenjohtaja ja kahdeksan muuta jäsentä. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen. Sosiaali- ja terveysministeriö määrää jäsenet neljäksi vuodeksi kerrallaan siten, että jäsenistä puheenjohtaja ja hänen varamiehensä edustavat sosiaali- ja terveysministeriötä. Muista jäsenistä neljä määrätään kunnallisessa pääsopimuksessa tarkoitettujen pääsopijajärjestöjen ehdotuksesta ja neljä kunnallisen eläkelaitoksen ehdotuksesta.

141 a §

Yhteistyöneuvottelukunta

Neuvottelukunnassa on puheenjohtaja ja enintään yhdeksän muuta jäsentä. Valtiovarainministeriö määrää jäsenet neljäksi vuodeksi kerrallaan. Jäsenistä kaksi edustaa valtiovarainministeriötä, kaksi kunnallista eläkelaitosta, kaksi Valtiokonttoria, kaksi valtion eläkelain piiriin kuuluvia työnantajia ja yksi Kansaneläkelaitosta ja yksi Kirkon keskusrahastoa. Valtiovarainministeriö määrää yhden jäsenistä puheenjohtajaksi.

144 §

Eläkelaitoksen oikeus saada tietoja

Kunnallisella eläkelaitoksella ja tämän lain mukaisella muutoksenhakuelimellä on oikeus

salassapitosäännösten ja muiden tiedonsaantia koskevien rajoitusten estämättä saada:

1) lakisääteistä vakuutusta toimeenpanevalta vakuutus- ja eläkelaitokselta, viranomaiselta ja muulta taholta, johon viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia (621/1999) sovelletaan, sekä yksityiseltä työnantajalta tiedot, jotka ovat välttämättömiä;

Kunnallisella eläkelaitoksella on oikeus salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä saada muun eläkelain mukaista eläketurvaa hoitavalta eläkelaitokselta työntekijän eläkelain 75 §:ssä tarkoitettua työeläkeotetta vastaavien tietojen antamista ja työeläkeasioiden ennakkoneuvontaa varten välttämättömät tiedot työeläkelakien mukaisesta eläketurvasta. Eläkelaitoksella on oikeus saada vastaavat tiedot myös Eläketurvakeskukselta.

146 §

Jäsenyhteisöjen, valtiotyönantajien, kirkkotyönantajien ja Kansaneläkelaitoksen ilmoitusvelvollisuus

Kunnallisen eläkelaitoksen jäsenyhteisö on velvollinen ilmoittamaan eläkelaitokselle sen määräämällä tavalla vähintään neljännesvuosittain tämän lain piiriin kuuluvien henkilöiden nimet, henkilötunnukset, virka- ja työsuhteiden ja 3 §:n 2 momentissa tarkoitettujen sopimusten sekä luottamustoimien alkamis- ja päättymispäivät, palkka- ja palkkiotiedot sekä palvelusaikoja ja keskeytyksiä koskevat tiedot. Lisäksi jäsenyhteisö on velvollinen antamaan eläkelaitokselle palkka- ja palkkiotiedot kalenterivuoden päättyessä jatkuvista edellä mainituista palvelussuhteista sekä muut henkilöiden eläkeoikeuteen ja jäsenyhteisöjen maksuvelvollisuuteen liittyvät tiedot. Jos jäsenyhteisö jättää ilmoittamatta eläkelaitokselle edellä tarkoitettut tiedot tai ilmoittaa ne myöhemmin kuin eläkelaitoksen 6 momentin perusteella antamissa määräyksissä edellytetään, 131 §:n mukainen mak-suosuus voidaan määrätä suoritettavaksi koh-

tuullisesti korotettuna, kuitenkin enintään kaksinkertaisena.

Kirkkoyönantaja on velvollinen ilmoittamaan kunnalliselle eläkelaitokselle sen määrämällä tavalla vähintään neljännesvuositain evankelis-luterilaisen kirkon eläkelain piiriin kuuluvien henkilöiden nimet, henkilötunnukset, palvelussuhteiden alkamis- ja päättymispäivät, palkka- ja palkkiotiedot sekä palvelusaikoja ja keskeytyksiä koskevat tiedot. Lisäksi kirkkoyönantaja on velvollinen antamaan eläkelaitokselle palkka- ja palkkiotiedot kalenterivuoden päättyessä jatkuvista edellä mainituista palvelussuhteista sekä muut henkilöiden eläkeoikeuteen liittyvät tiedot. Myös Kansaneläkelaitos on velvollinen ilmoittamaan eläkelaitokselle henkilöstönsä eläketurvaan liittyvät vastaavat tiedot.

Sen lisäksi, mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, jäsenyhteisö, valtiotyönantaja, kirkkoyönantaja ja Kansaneläkelaitos ovat velvollisia pyydettyä antamaan eläkelaitokselle ja tämän lain mukaiselle muutoksenhakuelimelle kaikki sellaiset työntekijän työskentelyä ja työolosuhteita koskevat ja muut vastaavat työnantajalta saatavissa olevat tiedot, jotka ovat välttämättömiä eläketurvan järjestämiseksi ja käsiteltävänä olevan eläkeasian ratkaisemiseksi tai jotka muuten ovat välttämättömiä julkisten alojen eläkelaisissa säädettyjen tehtävien toimeenpanossa.

Pyydettyä jäsenyhteisöltä, valtiotyönantajalta, kirkkoyönantajalta tai Kansaneläkelaitokselta eläkkeenhakijan eläke- tai kuntoutusasian käsittelyä varten tarvittavia tietoja työnantajalle ilman eläkkeenhakijan suostumusta saadaan ilmoittaa vain ne häntä koskevat salassa pidettävät tiedot, jotka ovat välttämättömiä mainittujen asioiden päätöksenteossa tarvittavien tietojen yksilöimiseksi.

Eläkelaitoksella on oikeus tarkastaa jäsenyhteisön asiakirjoista 1 ja 3 momentissa tarkoitettujen tietojen oikeellisuus, kirkkoyönantajan ja Kansaneläkelaitoksen asiakirjoista 2 ja 3 momentissa tarkoitettujen tietojen oikeellisuus sekä valtiotyönantajan asiakirjoista 3 momentissa tarkoitettujen tietojen oikeellisuus.

Eläkelaitos pitää rekisteriä julkisten alojen eläkelain piiriin kuuluvien henkilöiden eläkeoikeuteen vaikuttavista tämän pykälän ja

144 §:n perusteella saamistaan tiedoista. Eläkelaitoksella on oikeus antaa määräyksiä jäsenyhteisölle, kirkkoyönantajalle ja Kansaneläkelaitokselle siitä, milloin ja missä muodossa tiedot ilmoitetaan eläkelaitokselle.

147 §

Tietojen antaminen jäsenyhteisölle, valtiotyönantajille ja kirkkoyönantajille

Kunnallisella eläkelaitoksella on oikeus salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä antaa kirkkoyönantajalle kirjanpitoa, palkkahallintoa sekä eläkemaksun ja työkyvyttömyyseläkkeiden omavastuuosuuden tarkastamista varten tiedot evankelis-luterilaisen kirkon eläkelain mukaan myöntämästään eläkkeestä sekä muut edellä mainittuja tarkoituksia varten välttämättömät tiedot. Eläkelaitoksella on myös oikeus ilmoittaa työnantajalle, jonka palveluksesta työntekijä siirtyy eläkkeelle, tiedot evankelis-luterilaisen kirkon eläkelain mukaisen eläkkeen lajista ja alkamis- ja päättymisajankohdasta työnantajan palveluksen päättämistä varten.

148 §

Eläkelaitoksen oikeus antaa tietoja

Kunnallisella eläkelaitoksella on oikeus sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetään, salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä antaa julkisten alojen eläkelain toimeenpanoon perustuvia tietoja:

4) ministeriöille, Verohallinnolle ja lakisääteistä sosiaaliturvajärjestelmää hoitavalle laitokselle ja yhteisölle, jonka hoidettavaksi kuuluvaan sosiaaliturvaetuuteen julkisten alojen eläkelain mukainen etuus vaikuttaa, julkisten alojen eläkelain mukaista etuutta saaneen henkilön henkilötunnus ja muut yksilöintitiedot, tiedot maksetuista etuuksista, tiedot työnantajasta ja muut näihin rinnastet-

tavat tiedot, jotka ovat välttämättömiä sosiaaliturvaan kohdistuvien rikosten ja väärinkäytösten selvittämiseksi suoritettavaa henkilötietojen yhdistämistä ja muuta kertaluonteista valvontatointia varten, sekä poliisi- ja syyttäviviranomaiselle edellä mainitut tiedot, jotka ovat välttämättömiä rikosten selvittämistä ja syytteen esenpanoa varten; terveydentilaa koskevia tietoja tai tietoja, jotka on tarkoitettu kuvaamaan henkilön sosiaalihuollon tarpeen perusteita, ei kuitenkaan saa luovuttaa;

5) Verohallinnolle tiedot, jotka ovat välttämättömiä ennakkoperintälaissa säädetyn valvontavelvollisuuden täyttämiseksi silloin, kun on aihetta epäillä, että jäsenyhteisö, valtiotyönantaja tai kirkkotyönantaja ei ole täyttänyt ennakonpidätysvelvollisuuttaan;

6) työntekijäin ryhmähenkivakuutuksen korvaustoimintaa henkivakuutus- ja tapaturmavakuutusyhtiöiden valtuuttamana hoitavalle työntekijäin ryhmähenkivakuutuspoolille ja Maatalousyrittäjien eläkelaitokselle julkisten alojen eläkelain mukaisessa virka- tai työsuhteessa olleiden, kuolleiden viranhaltijoiden ja työntekijöiden nimet, henkilötunnukset, kuolinpäivät ja virka- ja työsuhteisiin liittyvät tiedot, heidän edunsaajiensa nimet ja henkilötunnukset sekä muut vastaavanlaiset tiedot, joita tarvitaan ryhmähenkivakuutuksen vakuutussumman myöntämisedellytysten täyttymistä ratkaistaessa, sekä vastaavat tiedot Valtiokonttorille ryhmähenkivakuutusta vastaavan taloudellisen tuen käsittelemiseksi;

7) työnantajan järjestämän vapaaehtoisen ryhmälisäeläketurvan jatkuvaa hoitamista varten työntekijöiden nimi- ja osoitetiedot, henkilötunnukset, tiedot eläkkeiden määristä ja eläkkeen määrään vaikuttavista tekijöistä sekä muut tässä kohdassa mainittua tarkoitusta varten välttämättömät tiedot lisäeläketurvaa hoitavalle henkivakuutusyhtiölle, eläkekassalle tai eläkesäätiölle;

8) henkivakuutusyhtiölle, eläkekassalle tai eläkesäätiölle uuden vapaamuotoisen eläkevakuutuksen tai ryhmälisäeläketurvan ehtojen sopimista varten työntekijöiden nimi- ja osoitetiedot, henkilötunnukset, tiedot eläkkeiden määristä ja eläkkeen määrään vaikuttavista tekijöistä sekä muut tässä kohdassa mainittua tarkoitusta varten välttämättömät tiedot, jos lisäeläketurva työnantajan aloitteesta lopetetaan ja korvataan vastaavanlai-

sella uudella lisäeläketurvalla; uuden lisäeläketurvavakuutuksen antajan on tällöin esitettävä eläkelaitokselle selvitys siitä, että uusi lisäeläketurva merkitsee aikaisemman lisäeläketurvan korvaamista uudella; sekä

9) henkivakuutusyhtiölle, eläkekassalle tai eläkesäätiölle lisäeläketurvan ja sen kustannusten määrittelyä varten tiedot työntekijöiden palvelussuhteista, eläkeoikeuksista, ikä- ja sukupuolijakaumasta ja eläkkeen määrään vaikuttavista tekijöistä sekä lisäeläketurvan lopullisen sisällön määrittelyä varten työntekijöiden nimi- ja osoitetiedot, henkilötunnukset, tiedot eläkkeiden määristä ja eläkkeen määrään vaikuttavista tekijöistä sekä muut tässä kohdassa mainittua tarkoitusta varten välttämättömät tiedot; yksilöityjen henkilötietojen luovuttamisen edellytyksenä on kuitenkin, että henkivakuutusyhtiö, eläkekassa tai eläkesäätiö on huolehtinut siitä, että lisäeläkejärjestelyn piiriin kuuluville henkilöille on vakuutus sopimuksen tai eläkejärjestelyn tultua hyväksytyksi asianmukaisesti selvitetty henkivakuutusyhtiön, eläkekassan tai eläkesäätiön mahdollisuus saada tarvittavat tiedot ja ettei henkilö nimenomaisesti ole kieltäytynyt lisäeläkejärjestelystä tai kieltänyt antamasta tietojaan.

---

149 §

Tekninen käyttöyhteys

Kunnallisella eläkelaitoksella on sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 29 §:n 3 momentissa säädetään, oikeus avata tekninen käyttöyhteys:

5) Valtiokonttorille sellaisiin tietoihin, joihin sillä on valtion eläkelain 150 §:n mukaan oikeus ja joita se välttämättä tarvitsee huolehtiessaan mainitun lain 143 §:ssä tarkoitettuja tehtävistä;

6) Kirkon keskusrahastolle sellaisiin tietoihin, joihin sillä on evankelis-luterilaisen kirkon eläkelain 36 §:n mukaan oikeus ja joita se välttämättä tarvitsee huolehtiessaan mainitussa laissa tarkoitettuja tehtävistä.

---

153 §

Muutoksen hakeminen

Kunnallisen eläkelaitoksen julkisten alojen eläkelain mukaiseen päätökseen eläkettä koskevassa asiassa haetaan muutosta valittamalla työeläkeasioiden muutoksenhakulautakuntaan. Lautakunnasta ja sen jäsenistä säädetään työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunnasta annetussa laissa.

Kunnallisen eläkelaitoksen 7 luvussa tarkoitettuna viimeisenä eläkelaitoksena antamaan päätösyhdistelmään sovelletaan, mitä tässä luvussa säädetään päätöksestä. Jos kunnallisen eläkelaitoksen päätös sisältyy yksityisten alojen eläkelaitoksen viimeisenä eläkelaitoksena antamaan päätösyhdistelmään, siihen haetaan muutosta ja valitusasia käsitellään siten kuin yksityisten alojen eläkelaisissa säädetään. Tällöin yksityisten alojen eläkelaitoksen on pyydettävä valituksesta kunnallisen eläkelaitoksen lausunto siltä osin kuin valitus koskee julkisten alojen eläkelain mukaista eläketurvaa. Lausuntoa ei pyydetä, jos valitus koskee yksinomaan työkyvyn arviointia.

160 §

Muutoksenhaku päätösyhdistelmään

Kunnallisen eläkelaitoksen tässä laissa tarkoitettuna viimeisenä eläkelaitoksena antama päätösyhdistelmä koskeva valituskirjelmä on toimitettava kunnalliselle eläkelaitokselle 157 §:n 1 momentissa säädettyssä määräajassa. Laitoksen on pyydettävä valituksesta lausunto yksityisten alojen eläkelaitokselta siltä osin kuin valitus koskee sen hoitamaa eläketurvaa. Jos päätösyhdistelmää tehty valitus koskee yksinomaan työkyvyn arviointia, lausunto pyydetään ainoastaan silloin, kun kysymyksessä on 105 §:ssä tarkoitettu tilanne.

162 §

Lainvoimaisen päätöksen poistaminen

Jos kunnallisen eläkelaitoksen julkisten alojen eläkelain perusteella antama eläkettä koskeva lainvoimainen päätös perustuu virheelliseen tai puutteelliseen selvitykseen tai se on ilmeisesti lain vastainen, työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunta voi kunnallisen eläkelaitoksen esityksestä tai sen hakemuksesta, jota asia koskee, poistaa päätöksen ja määrätä asian uudelleen käsiteltäväksi. Päätöksen poistamista on haettava viiden vuoden kuluessa siitä, kun päätös sai lainvoiman. Erityisen painavista syistä päätös voidaan poistaa määräajan jälkeenkin tehdystä hakemuksesta. Työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunnan on varattava asianosaiselle tilaisuus tulla kuulluksi ennen asian ratkaisemista. Muutoksenhakulautakunnan päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Jos työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunnan julkisten alojen eläkelain perusteella antama lainvoimainen päätös perustuu virheelliseen tai puutteelliseen selvitykseen tai se on ilmeisesti lain vastainen, vakuutusosoikeus voi kunnallisen eläkelaitoksen esityksestä tai sen hakemuksesta, jota asia koskee, kuuluttuaan muita asianosaisia poistaa päätöksen ja määrätä asian uudelleen käsiteltäväksi. Päätöksen poistamista on haettava viiden vuoden kuluessa siitä, kun päätös sai lainvoiman. Erityisen painavista syistä päätös voidaan poistaa määräajan jälkeenkin tehdystä hakemuksesta. Vakuutusosoikeuden on varattava asianosaiselle tilaisuus tulla kuulluksi ennen asian ratkaisemista. Edellä mainituin perustein vakuutusosoikeus voi poistaa myös oman päätöksensä ja määrätä asian uudelleen käsiteltäväksi.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Edellä 137 b §:n 2 momentissa säädetyn korvauksen lisäksi Kirkon keskusrahasto suorittaa kunnalliselle eläkelaitokselle vuonna 2012 korvauksen ennen tämän lain voimaantuloa syntyneistä sellaisista kustannuksista, jotka kunnalliselle eläkelaitokselle ai-

heutuvat tällä lailla säädetystä evankelis-luterilaisen kirkon eläkelain piiriin kuuluvien henkilöiden eläketurvan toimeenpanotehtävien siirtämisestä. Korvaus lasketaan omakustannusarvoa vastaavasti siten kuin 137 b §:n

2 momentissa säädetään. Korvauksen määrän perusteista ja maksuajankohdasta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

2.

Laki

valtion eläkelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan valtion eläkelain (1295/2006) 110—112 ja 114 §, sellaisina kuin ne ovat, 110 ja 111 § laissa 468/2010 sekä 112 ja 114 § laissa 639/2009, *muutetaan* 68 §:n 2 momentti, 100 §:n 2 momentti, 109, 113 § ja 144 §, sellaisina kuin ne ovat, 109 § laissa 468/2010 ja 113 § osaksi laissa 468/2010, sekä *lisätään* 143 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 468/2010, uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2 momentti siirtyy 3 momentiksi, seuraavasti:

68 §

Ulkomaisen eläkkeen tai sitä vastaavan etuuden vähentäminen

Edellä 1 momentissa tarkoitettu eläkettä vastaava etuus vähennetään tämän lain mukaisesta eläkkeestä sosiaali- ja terveysministeriön vahvistamien laskentaperusteiden mukaisesti.

100 §

Eläkkeen hakeminen

Tarkemmat säännökset eläkkeen hakemiseen tarvittavista lomakkeista ja todistuksista annetaan sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella.

109 §

Viimeinen eläkelaitos

Viimeisestä eläkelaitoksesta tämän lain mukaisessa eläkeasiassa säädetään kunnallisen eläkelain (549/2003) 7 luvussa.

113 §

Viimeisen eläkelaitoksen kustannukset

Jos kunnallinen eläkelaitos on tämän lain mukaiseen eläketurvaan perustuen viimeisenä eläkelaitoksena toimiessaan maksanut muiden työeläkelakien mukaista eläkettä tai jos yksityisten alojen eläkelaitos tai kunnallinen eläkelaitos muun julkisten alojen eläkelain mukaisena viimeisenä eläkelaitoksena toimiessaan on maksanut tämän lain mukaisena eläkettä, Valtiokonttori perii muulta eläke-

laitokselta, Kirkon keskusrahastolta tai Kansaneläkelaitokselta tai hyvittää muulle eläkelaitokselle tai Kirkon keskusrahastolle tai Kansaneläkelaitokselle nämä eläkekustannukset korkoineen viimeistään maksuvuotta seuraavan kalenterivuoden aikana. Tätä varten voidaan periä tai suorittaa ennakkoa, jonka laskee ja suorittaa Valtiokonttori.

Hyvityksen ja maksun sekä ennakon määräytymisen perusteista säädetään työntekijän eläkelain 183 §:ssä.

143 §

Kunnallinen eläkelaitos ja Valtiokonttori

Sen estämättä, mitä ratkaisuvallan siirtämisestä eräissä ylimääräistä eläkettä koskevissa asioissa annetun valtioneuvoston päätöksen (1429/1991) 1 §:ssä säädetään, kyseisen valtioneuvoston päätöksen 2 §:ssä mainittujen valtioneuvoston päätösten perusteella tehdyt ylimääräistä eläkettä koskevat hakemukset ratkaisee kunnallinen eläkelaitos lukuun ottamatta ylimääräistä eläkkeistä annetun valtioneuvoston päätöksen (valtiovarainministe-

riön kiertokirje 6660/1959) 24 §:ssä tarkoitettuja ylimääräisiä eläkkeitä.

144 §

Valtion eläkeneuvottelukunta

Sosiaali- ja terveysministeriössä on valtion eläkeneuvottelukunta, jonka jäsenet sosiaali- ja terveysministeriö määrää kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Neuvottelukunnan puheenjohtaja edustaa sosiaali- ja terveysministeriötä. Muut jäsenet määrätään valtiovarainministeriön sekä valtion virkamiesten ja työntekijöiden keskustason edustavimpien järjestöjen ehdottamista henkilöistä. Neuvottelukunnan tehtävänä on toimia yhteistoiminnasta valtion virastoissa ja laitoksissa annetun lain (651/1988) ja yhteistoimintasopimusten mukaisena neuvotteluelimenä, tehdä esityksiä, antaa lausuntoja sekä toimia neuvoantavana toimielimenä eläkekysymyksissä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

3.

Laki**valtion eläkelain muuttamisesta annetun lain eräiden säännösten kumoamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Tällä lailla kumotaan valtion eläkelain muuttamisesta annetun lain (639/2009) 109—111 §, sekä voimaantulosäännöksen 3 ja 4 momentti.

2 §

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

4.

Laki**evankelis-luterilaisen kirkon eläkelain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan evankelis-luterilaisen kirkon eläkelain (261/2008) 20—22, 24, 33, 34, 39—42 ja 44—52 § ja 57 §,
 sellaisina kuin niistä ovat 20—22 ja 24 § laissa 640/2009,
muutetaan 1 §, 2 §:n 1 momentin 4 ja 12 kohta, 3 §:n 1 ja 2 momentti, 4 §:n 2 momentti, 5 ja 8 §, 9 §:n 1 ja 2 momentti, 3 momentin johdantokappale, 4 momentin johdantokappale sekä 5 momentti, 10 §, 11 §:n 1 momentti, 12—19 ja 23 §, 25 §:n 2 ja 3 momentti, 35 §:n 1 ja 4 momentti, 36, 37 ja 43 §, 53 §:n 1 momentti sekä 54, 55, 59 ja 60 §,
 sellaisena kuin niistä on 19 § laissa 640/2009, sekä
lisätään lakiin uusi 14 a § seuraavasti:

1 §

Lain tarkoitus

Tässä laissa säädetään Suomen evankelis-luterilaisen kirkon seurakunnan, seurakuntayhtymän, tuomiokapitulin ja kirkkohallituksen työntekijän oikeudesta eläkkeeseen ja työntekijän edunsaajan oikeudesta perhe-eläkkeeseen.

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

4) työnantajalla 3 §:n 1 momentissa tarkoitettua Suomen evankelis-luterilaisen kirkon seurakuntaa, seurakuntayhtymää, tuomiokapitulia tai kirkkohallitusta sekä sellaisia mainitun pykälän 2 momentissa tarkoitettuja yhteisöjä, säätiöitä ja laitoksia, jotka ovat tehneet mainitussa momentissa tarkoitettua sopimuksen Kirkon keskusrahaston kanssa;

12) EU:n sosiaaliturvan perusasetuksella sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 883/2004 ja EU:n sosiaaliturvan täytäntöönpanoasetuksella so-

siaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisesta annetun asetuksen (EY) N:o 883/2004 täytäntöönpanomenettelystä annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 987/2009.

3 §

Soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan siihen, joka on virkattai työsuhteessa Suomen evankelis-luterilaisen kirkon seurakuntaan, seurakuntayhtymään, tuomiokapituliin ja kirkkohallitukseen.

Yhdistys, muu yhtymä, säätiö tai laitos voi Kirkon keskusrahaston kanssa sopia, että sen palveluksessa olevaan pappiin tai lehtoriin, jolle tuomiokapituli on antanut oikeuden toimia pappina tai lehtorina sen palveluksessa, tai diakonissaan, joka hoitaa opetustehtävää päätoimenaan diakonissalaitoksessa, sovelletaan tämän lain säännöksiä. Samoin Kirkon keskusrahaston kanssa voidaan sopia, jollei EU:n sosiaaliturvan perusasetuksesta tai Suomea sitovista kansainvälisistä sosiaaliturvasopimuksista muuta johdu, millä ehdoilla tätä lakia sovelletaan siihen, joka on kirkkojenvälisen tai vastaavan järjestön palveluksessa tai työssä ulkosuomalaisten keskuudes-

sa muun evankelis-luterilaisen kirkon tai sen seurakunnan palveluksessa taikka toimii tai on vähintään kahdeksan vuotta toiminut lähetystyössä ulkomailla.

4 §

Soveltamisalan rajoitukset

Jos syntyy epäselvyyttä siitä, sovelletaanko työntekijään tätä lakia, asian ratkaisee työnantajan tai työntekijän hakemuksesta kunnallinen eläkelaitos.

5 §

Hallinto

Kirkon keskusrahasto huolehtii sille 5 luvussa säädetyistä eläketurvan rahoitukseen liittyvistä tehtävistä, eläkemaksujen perimisestä sekä muista sille tämän lain nojalla säädetyistä tehtävistä.

Kunnallinen eläkelaitos huolehtii tämän lain mukaisesta eläketurvan toimeenpanosta, jollei tässä laissa toisin säädetä.

Eläkkeiden maksamiseen tarvittavien varojen siirtämisestä kunnalliselle eläkelaitokselle säädetään kunnallisen eläkelain (549/2003) 137 b §:ssä.

8 §

Kunnallisen eläkelaitoksen takautuva oikeus korvaukseen vakuutuslaitokselta

Jos työntekijällä on oikeus saada tapaturmavakuutuslakiin (608/1948) perustuvaa päivärahaa tai tapaturmaeläkettä, sotilasmammalakiin (404/1948) perustuvaa elinkorokoa tai liikennevakuutuslain (279/1959) nojalla omaan vammaan perustuvaa jatkuvaa korvausta taikka tapaturmavakuutuslain perusteella korvattavasta kuntoutuksesta annetun lain (625/1991) tai liikennevakuutuslain perusteella korvattavasta kuntoutuksesta annetun lain (626/1991) nojalla ansionmenetykskorvausta, tämän lain mukainen eläke voidaan suorittaa täysimääräisenä, kunnes päivärahan, tapaturmaeläkkeen, elinkoron,

korvauksen tai ansionmenetykskorvauksen määrä on lopullisesti ratkaistu. Työntekijän oikeus mainittuihin etuuksiin siirtyy kunnalliselle eläkelaitokselle siltä osin kuin kunnallinen eläkelaitos on maksanut samalta ajalta eläkettä.

Mitä 1 momentissa säädetään, sovelletaan vastaavasti työntekijän kuoltua hänen edunsaajilleen maksettavaan tapaturmavakuutuslain mukaiseen perhe-eläkkeeseen tai sotilasmammalain mukaiseen huoltoeläkkeeseen tai liikennevakuutuslain nojalla maksettavaan jatkuvaan korvaukseen, jos kunnallinen eläkelaitos on maksanut myöntämänsä perhe-eläkkeen täysimääräisenä.

9 §

Eläkkeenhakijan ja edunsaajan ilmoitusvelvollisuus

Eläkkeenhakijan ja edunsaajan on annettava kunnalliselle eläkelaitokselle eläkeasian käsittelemistä ja ratkaisemista varten tarvittavat tiedot.

Työkyvyttömyyseläkkeen saaja on velvollinen ilmoittamaan kunnalliselle eläkelaitokselle työkykynsä palautumisesta, ryhtymisestä ansiotyöhön ja kuntoutuksen keskeyttämisestä.

Työttömyyseläkkeen saaja on velvollinen ilmoittamaan kunnalliselle eläkelaitokselle:

Osa-aikaeläkkeen saaja on velvollinen ilmoittamaan kunnalliselle eläkelaitokselle:

Leskeneläkkeen saaja on velvollinen ilmoittamaan kunnalliselle eläkelaitokselle solmimastaan avioliitosta. Jos lapseneläkettä saava lapsi annetaan ottolapseksi muulle kuin edunjättäjän leskelle tai tämän puolisolle, lapsen ottovanhemmat ovat velvolliset ilmoittamaan ottolapseksi ottamisesta kunnalliselle eläkelaitokselle.

10 §

Selvitys eläkkeensaajalta eläkkeen määrään ja eläkeoikeuteen liittyvistä seikoista

Kunnallinen eläkelaitos voi sen lisäksi, mitä eläkkeensaajan ilmoitusvelvollisuudesta

edellä säädetään, vaatia eläkkeensaajalta selvityksen eläkkeen määrään ja eläkeoikeuteen vaikuttavista seikoista, jos on aihetta epäillä, että näissä seikoissa on tapahtunut muutoksia.

11 §

Eläkkeen hakeminen

Eläkettä on haettava kunnalliselta eläkelaitokselta sitä varten vahvistetulla lomakkeella. Hakemukseen on liitettävä eläkeasian ratkaisemiseksi tarvittava selvitys.

12 §

Työkyvyttömyyseläkkeen hakijan selvitys terveydentilastaan

Työkyvyttömyyseläkkeen hakijan on toimitettava kunnalliselle eläkelaitokselle terveydentilastaan lääkärinlausunto, joka sisältää hoito- tai kuntoutussuunnitelman. Kunnallinen eläkelaitos voi kuitenkin hyväksyä muunkinlaisen lääkärinlausunnon tai sitä vastaavan selvityksen. Jos hakija on hoidettavana sairaalassa tai jos siihen on muu erityinen syy, kunnallinen eläkelaitos voi myös omalla kustannuksellaan hankkia lääkärinlausunnon.

Työkyvyttömyyseläkkeen hakija on velvollinen kunnallisen eläkelaitoksen osoituksesta käymään työkyvyn heikentymisen selvittämistä varten tutkittavana kunnallisen eläkelaitoksen nimeämän laillistetun lääkärin luona tai kunnallisen eläkelaitoksen osoittamassa kuntoutus- tai tutkimuslaitoksessa. Jos hakija ilman hyväksyttävää syytä kieltäytyy tutkimuksesta, eläkehakemus voidaan ratkaista kunnallisen eläkelaitoksen käytettävissä olevan selvityksen nojalla.

Kunnallisen eläkelaitoksen on korvattava 2 momentissa tarkoitettua tutkimuksesta aiheutuvat kustannukset, joihin luetaan myös määräyksen mukaan tehdystä matkasta aiheutuvat kohtuulliset matkakustannukset ja kohtuullinen matkapäiväraha matkustettaessa toiselle paikkakunnalle.

13 §

Eläkkeen hakeminen työntekijän puolesta

Jos työntekijä ei itse pysty hakemaan eläkettä tai muuten hoitamaan eläkettään koskevia asioitaan iän, vamman, sairauden tai muun syyn takia eikä hänellä ole edunvalvojaa, kunnallisen eläkelaitoksen hyväksymä työntekijän lähiomainen tai se, joka on pääasiallisesti huolehtinut työntekijästä, voi hakea työntekijän puolesta eläkettä ja muutoinkin käyttää puhevaltaa hänen puolestaan eläkettä koskevassa asiassa.

14 §

Eläkehakemuksen vireilletulo

Eläkehakemus katsotaan tehdyksi sinä päivänä, jona se on saapunut kunnalliselle eläkelaitokselle, Kirkon keskusrahastolle, jollekin työeläkelaiissa tarkoitettulle eläkelaitokselle, Eläketurvakeskukselle taikka eläkelaitoksen tai Eläketurvakeskuksen sitä varten valtuuttamalle asiamiehelle.

14 a §

Päätöksen tiedoksianto

Kunnallisen eläkelaitoksen päätös annetaan tiedoksi lähettämällä se vastaanottajalle postitse taikka antamalla päätös tiedoksi sähköisesti siten kuin sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003) säädetään.

15 §

Lääkärin osallistuminen päätöksentekoon kunnallisessa eläkelaitoksessa

Yhden tai useamman laillistetun lääkärin on osallistuttava työkyvyttömyys- ja kuntoutusasioiden sekä muiden lääketieteellisiä kysymyksiä sisältävien asioiden valmisteluun. Kunnallisen eläkelaitoksen lääkäri voi merkitä kannanottonsa asiakirjoihin noudattamatta terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain (559/1994) 23 §:ssä säädettyjä lää-

kintölaillisia todistuksia ja lausuntoja koskevia muotovaatimuksia.

16 §

Ennakkopäätös eläkeoikeudesta

Kunnallinen eläkelaitos voi antaa ennakkopäätöksen siitä:

- 1) onko hakija tämän lain mukaisessa palveluksessa tai onko hän tiettyinä ajankohtana ollut sellaisessa palveluksessa;
- 2) mikä on työntekijän vanhuuseläkeikä;
- 3) onko työntekijälle maksettava palkka tai muu vastike eläkettä kartuttavaa työansiota;
- 4) muusta näihin verrattavasta hakijalle tärkeästä seikasta.

Ennakkopäätöstä on noudatettava annettaessa eläkepäätös henkilölle, jota ennakkopäätös koskee, edellyttäen, että eläke myönnetään niiden säännösten nojalla, joihin ennakkopäätös perustuu. Ennakkopäätöksestä saadaan kuitenkin poiketa eläkkeenhakijan eduksi.

Kunnallisen eläkelaitoksen päätökseen, jolla eläkelaitos on kieltäytynyt antamasta 1 momentissa tarkoitetun ennakkopäätöksen eläkeoikeudesta, ei saa hakea muutosta valittamalla.

17 §

Ennakkopäätös oikeudesta osatyökyvyttömyyseläkkeeseen

Työntekijällä on oikeus saada ennakkopäätös siitä, täyttääkö hän osatyökyvyttömyyseläkkeen saamisen edellytykset. Ennakkopäätöksen antaa kunnallinen eläkelaitos, jos se olisi toimivaltainen ratkaisemaan eläkehakemuksen siinä tapauksessa, että työntekijä hakisi ennakkopäätöksen sijasta eläkettä.

Myönteinen ennakkopäätös on kunnallista eläkelaitosta sitova, jos siihen perustuva eläkehakemus tehdään yhdeksän kuukauden tai työntekijän ja hänen työnantajansa sopiman sitä pidemmän ajan kuluessa siitä, kun ennakkopäätös on tullut lainvoimaiseksi.

18 §

Ennakkopäätös oikeudesta työeläkekuntoutukseen

Työntekijällä on oikeus saada ennakkopäätös siitä, täyttääkö hän työeläkekuntoutuksen saamisen edellytykset. Myönteinen ennakkopäätös on kunnallista eläkelaitosta sitova, jos työntekijä toimittaa kunnalliselle eläkelaitokselle kuntoutussuunnitelman yhdeksän kuukauden kuluessa siitä, kun ennakkopäätös on tullut lainvoimaiseksi.

19 §

Viimeinen eläkelaitos

Viimeisestä eläkelaitoksesta tämän lain mukaisessa eläkeasiassa säädetään kunnallisen eläkelain 7 luvussa.

23 §

Viimeisen eläkelaitoksen kustannukset

Jos kunnallinen eläkelaitos on tämän lain mukaiseen eläketurvaan perustuen viimeisenä eläkelaitoksena toimiessaan maksanut muiden työeläkelakien mukaista eläkettä tai jos yksityisten alojen eläkelaitos tai kunnallinen eläkelaitos muun julkisten alojen eläkelain mukaisena viimeisenä eläkelaitoksena toimiessaan maksanut tämän lain mukaista eläkettä, Valtiokonttori perii muulta eläkelaitokselta, Kirkon keskusrahastolta tai Kansaneläkelaitokselta tai hyvittää muulle eläkelaitokselle tai Kirkon keskusrahastolle tai Kansaneläkelaitokselle nämä eläkekustannukset korkoineen viimeistään maksuvuotta seuraavan kalenterivuoden aikana. Tätä varten voidaan periä ja suorittaa myös ennakkoa, jonka laskee ja suorittaa Valtiokonttori.

Hyvityksen ja maksun sekä ennakon määrätymisen perusteista säädetään työntekijän eläkelain 183 §:ssä.

25 §

Eläkerahasto

Eläkerahastoon siirretään vuosittain se osa työnantajilta ja työntekijöiltä perityistä eläkemaksuista ja muista tuotoista, joita ei käytetä eläkkeiden maksuun ja muihin eläketöiminnan kuluihin. Eläketöiminnan kuluihin kuuluviksi luetaan myös Finanssivalvonnan valvontamaksusta annetun lain (879/2008) nojalla määrätty valvontamaksu, työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunnasta annetun lain (677/2005) 16 §:n mukainen oikeushallintomaksu sekä Eläketurvakeskuksesta annetun lain (397/2006) 5 §:n mukainen kustannusosuus ja toimintokohtainen palvelumaksu.

Eläkerahaston varojen sijoitustoiminnasta vastaavat kirkkohallitus ja Kirkon keskusrahaston eläkerahaston johtokunta siten kuin siitä erikseen säädetään. Eläkerahaston sijoitustoimintaa valvoo Finanssivalvonta.

35 §

Työnantajan velvollisuus antaa tietoja

Työnantaja on velvollinen ilmoittamaan Kirkon keskusrahastolle palkka- ja palkkiotiedot kalenterivuoden päättyessä jatkuvista palveluksista sekä muut työnantajan maksuvelvollisuuteen liittyvät tiedot. Jos työnantaja jättää ilmoittamatta Kirkon keskusrahastolle edellä tarkoitetut tiedot tai kunnallisen eläkelain 146 §:n 2 momentissa tarkoitetut tiedot tai ilmoittaa ne myöhemmin kuin Kirkon keskusrahaston 4 momentin perusteella tai kunnallisen eläkelain 146 §:n 6 momentin perusteella antamissa määräyksissä edellytetään, 26 §:ssä tarkoitettu eläkemaksu voidaan määrätä suoritettavaksi kohtuullisesti korotettuna, kuitenkin enintään kaksinkertaisena.

Kirkon keskusrahasto pitää rekisteriä tämän pykälän ja 36 §:n perusteella saamistaan tiedoista. Kirkon keskusrahastolla on oikeus antaa työnantajille määräyksiä siitä, milloin ja missä muodossa tiedot ilmoitetaan Kirkon keskusrahastolle.

36 §

Oikeus saada tietoja asian ratkaisemiseksi ja lakisääteisten tehtävien toimeenpanemiseksi

Kirkon keskusrahastolla on oikeus salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä saada työnantajalta, lakisääteistä vakuutusta toimeenpanevalta vakuutus- ja eläkelaitokselta, viranomaiselta ja muulta taholta, johon viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia sovelletaan, tiedot, jotka ovat välttämättömiä tässä laissa säädettyjen tehtävien hoitamista varten.

Kirkon keskusrahastolla on oikeus salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä saada kunnalliselta eläkelaitokselta tämän lain piirissä olevien henkilöiden eläketurvaa ja sen määräytymistä koskevat tiedot, jotka ovat välttämättömiä Kirkon keskusrahastolle tässä laissa säädettyjen tehtävien hoitamista varten.

Kirkon keskusrahastolla on oikeus saada maksutta ne tiedot, jotka sillä on tämän lain mukaan oikeus saada. Jos tiedot tarvitaan tietyssä muodossa ja siitä aiheutuu tietojen luovuttajalle olennaisia lisäkustannuksia, kustannukset on kuitenkin korvattava.

37 §

Tietojen antaminen ja saaminen

Sen lisäksi, mitä 35 ja 36 §:ssä säädetään, oikeuteen antaa ja saada tämän lain mukaiseen eläketurvaan liittyviä tietoja sovelletaan, mitä kunnallisen eläkelain 11 luvussa säädetään.

43 §

Muutoksen hakeminen

Kunnallisen eläkelaitoksen tämän lain nojalla antamaan päätökseen haetaan muutosta valittamalla siten, kuin siitä kunnallisessa eläkelaisissa säädetään.

Asianosainen saa hakea valittamalla muutosta Kirkon keskusrahaston tämän lain nojalla antamaan päätökseen työeläkeasioiden

muutoksenhakulautakunnalta siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Kunnallisen eläkelaitoksen tämän lain nojalla antaman lainvoimaisen päätöksen poistamisesta säädetään kunnallisen eläkelain 162 §:ssä.

53 §

Perustevalitus maksuunpanosta

Asianosainen saa tehdä perustevalituksen, jos hän katsoo, että Kirkon keskusrahaston 30 §:n perusteella määräämä maksuunpano tai työnantajan 27 §:n perusteella tekemä työntekijän eläkemaksun pidätys on ollut lain tai sopimuksen vastainen. Perustevalitus on tehtävä kirjallisesti ja se on toimitettava työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunnalle kahden vuoden kuluessa sitä seuraavan vuoden alusta lukien, jona saaminen on määrätty tai maksuunpantu. Muutoin noudatetaan, mitä kunnallisessa eläkelaiissa säädetään muutoksen hakemisesta ja lainvoimaisen päätöksen poistamisesta eläkettä koskevassa asiasa.

54 §

Aiheettomasti maksetun eläkkeen ja muun etuuden takaisinperintä

Jos eläkettä, kuntoutusetuutta tai ammatillisen kuntoutuksen kustannusten korvauksia on maksettu enemmän kuin mihin sen saajalla on oikeus, kunnallisen eläkelaitoksen on perittävä aiheettomasti maksettu eläke, kuntoutusetuus tai korvaus takaisin. Kunnallinen eläkelaitos voi luopua aiheettomasti maksetun eläkkeen tai muun etuuden takaisinperinnästä kokonaan tai osittain, jos tämä katsotaan kohtuulliseksi eikä eläkkeen tai muun etuuden maksaminen ole johtunut eläkkeensaajan tai hänen edustajansa vilpillisestä menettelystä. Kunnallinen eläkelaitos voi luopua takaisinperinnästä myös silloin, kun takaisin perittävä määrä on vähäinen.

Päätös aiheettomasti maksetun eläkkeen tai muun etuuden takaisinperinnästä on tehtävä viiden vuoden kuluessa eläkkeen tai muun etuuden maksupäivästä lukien. Takaisinpe-

rintäpäätöksellä vahvistettu saatava vanhentuu viiden vuoden kuluttua päätöksen antamisesta, jollei vanhentumista sitä ennen katkaista. Vanhentuminen katkeaa siten kuin velan vanhentumisesta annetun lain 10 ja 11 §:ssä säädetään. Vanhentumisajan katkaisemisesta alkaa kulua uusi viiden vuoden vanhentumisaika. Viiden vuoden vanhentumisaika voi pidentyä siten kuin velan vanhentumisesta annetun lain 11 §:n 3 momentissa säädetään.

55 §

Aiheettomasti maksetun eläkkeen ja muun etuuden kuittaus

Kunnallinen eläkelaitos voi periä takaisin aiheettomasti maksamansa eläkkeen tai muun etuuden myös kuittaamalla sen vastaisuudessa maksettavista eläke-eristä. Ilman eläkkeensaajan suostumusta kulloinkin maksettavasta eläke-erästä saa vähentää enintään kuudesosan siitä eläke-erän osasta, joka jää jäljelle, kun eläke-erästä on ennakoperintälain nojalla pidätetty veron ennakko.

Jos kunnallinen eläkelaitos viimeisenä eläkelaitoksena perii takaisinperittävän määrän kuittaamalla, 1 momentissa tarkoitettuna eläke-eränä pidetään kunnallisen eläkelaitoksen viimeisenä eläkelaitoksena maksettavana olevien eläke-erien yhteismäärää.

59 §

Muu kuin tässä laissa tarkoitettu palvelus

Kunnallinen eläkelaitos saa Kirkon keskusrahastoa kuultuaan erityisistä syistä määrätä, että eläkeajaksi luetaan kokonaan tai osaksi aika 23 ikävuoden täyttämisen jälkeen muusakin kuin 3 §:ssä tarkoitettussa palveluksessa. Tämä ei kuitenkaan koske palvelusta 31 päivän joulukuuta 2004 jälkeiseltä ajalta.

60 §

Vanhentumisaikojen siirtymäsäännökset

Edellä 29 §:n 2 momentissa, 30 §:n 1 momentissa ja 54 §:n 2 momentissa säädettyä viiden vuoden vanhentumisaikaa sovelletaan

vuoden 2013 alusta lukien. Vuosina 2007 ja 2008 mainittu vanhentumisaika on kymmenen vuotta, vuonna 2009 yhdeksän, vuonna 2010 kahdeksan, vuonna 2011 seitsemän ja vuonna 2012 kuusi vuotta. Vanhentumisaikoja laskettaessa otetaan huomioon myös ennen tämän lain voimaantuloa kulunut aika.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____.

Tätä lakia sovelletaan myös lain voimaan tullessa Kirkon keskusrahastossa vireillä oleviin eläkeasioihin.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Helsingissä 16 päivänä syyskuuta 2011

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Hallinto- ja kuntaministeri *Henna Virkkunen*

1.

Laki**kunnallisen eläkelain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan kunnallisen eläkelain (549/2003) 1 §:n 3 momentti, 4 §:n 2 kohta, 12 §:n 1 momentin 3 ja 5 kohta, 68 §:n 6 momentti, 98 §:n 4 momentti, 104 ja 105 §, 106 §:n 2 momentti, 107 §:n 1 ja 2 momentti, 120 §:n 4 momentti, 136 §, 137 §:n 3 momentti, 137 b §, 141 §, 141 a §:n 2 momentti, 144 §:n 1 momentin 1 kohta, 146 §, 147 §:n otsikko, 148 §:n 1 momentin 4—9 kohta, 149 §:n 1 momentin 5 kohta, 153 §:n 1 ja 4 momentti, 160 §:n 1 momentti sekä 162 §:n 1 ja 2 momentti,

sellaisina kuin ne ovat 1 §:n 3 momentti, 4 §:n 2 kohta, 137 §:n 3 momentti, 137 b §, 141 a §:n 2 momentti ja 144 §:n 1 momentin 1 kohta laissa 1092/2010, 4 §:n 2 kohta, 120 §:n 4 momentti, 147 §:n otsikko, 148 §:n 1 momentin 4—6 kohta, 149 §:n 1 momentin 5 kohta, 153 §:n 1 momentti, 160 §:n 1 momentti ja 162 §:n 1 ja 2 momentti laissa 469/2010, 12 §:n 1 momentin 3 kohta ja 148 §:n 1 momentin 8 ja 9 kohta laissa 713/2004, 12 §:n 1 momentin 5 kohta ja 68 §:n 6 momentti laissa 461/2008, 98 §:n 4 momentti, 107 §:n 2 momentti ja 141 § laissa 1006/2007, 104 ja 105 §, 106 §:n 2 momentti, 107 §:n 1 momentti ja 153 §:n 4 momentti laissa 638/2009, 136 § osaksi laeissa 1188/2003 ja 638/2009, 146 § osaksi laissa 469/2010 sekä 148 §:n 1 momentin 7 kohta laissa 1293/2006, sekä

lisätään 4 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 1188/2003, 713/2004, 1293/2006, 469/2010 ja 1092/2010, uusi 15 a kohta, 144 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 1293/2006 ja osaksi laissa 1092/2010, uusi 2 momentti, jolloin nykyiset 2 ja 3 momentti siirtyvät 3 ja 4 momentiksi, 147 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 469/2010, uusi 3 momentti sekä 149 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 1293/2006, 469/2010 ja 1092/2010 uusi 6 kohta seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 §

1 §

Lain tarkoitus ja soveltamisala

Lain tarkoitus ja eläkelaitoksen tehtävät

Kunnallisen eläkelaitoksen tehtävistä valtion eläketurvan toimeenpanossa säädetään valtion eläkelaisissa (1295/2006) ja Kansaneläkelaitoksen toimihenkilöiden eläketurvan toimeenpanossa Kansaneläkelaitoksesta annetussa laissa (731/2001).

Kunnallisen eläkelaitoksen tehtävistä valtion eläketurvan toimeenpanossa säädetään valtion eläkelaisissa (1295/2006), *evankelis-luterilaisen kirkon eläketurvan toimeenpanossa evankelis-luterilaisen kirkon eläkelaisissa* (261/2008) ja Kansaneläkelaitoksen toimihenkilöiden eläketurvan toimeenpanossa Kansaneläkelaitoksesta annetussa laissa

(731/2001).

4 §

Yleiset määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

2) työntekijällä kaikkia lain soveltamisen piiriin kuuluvia henkilöitä sekä 11 luvussa kaikkia tämän lain ja valtion eläkelain soveltamisen piiriin kuuluvia henkilöitä;

4 §

Yleiset määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

2) työntekijällä kaikkia lain soveltamisalaan kuuluvia henkilöitä sekä 11 luvussa kaikkia tämän lain, valtion eläkelain ja evankelis-luterilaisen kirkon eläkelain soveltamisalaan kuuluvia henkilöitä;

15 a) kirkkotyönantajalla evankelis-luterilaisen kirkon eläkeläissa tarkoitettua Suomen evankelis-luterilaisen kirkon seurakuntaa, seurakuntayhtymää, tuomiokapitulia tai kirkkohallitusta sekä mainitun lain 3 §:n 2 momentin mukaisen sopimuksen Kirkon keskusrahaston kanssa tehneitä yhteisöjä, säätiöitä ja laitoksia;

12 §

Vanhuuseläke julkisista eläkejärjestelmistä

Työntekijällä on oikeus tämän lain mukaiseen vanhuuseläkkeeseen, jos hän ennen 63 vuoden iän täyttämistä on saanut vanhuuseläkkeen, joka ajalta ennen 1 päivää tammikuuta 1995 on karttunut 11/60 prosenttia kuukaudessa:

3) Kansaneläkelaitoksesta annetun lain (731/2001) 13 §:n nojalla;

5) evankelis-luterilaisen kirkon eläkelain (261/2008) nojalla;

12 §

Vanhuuseläke julkisista eläkejärjestelmistä

Työntekijällä on oikeus tämän lain mukaiseen vanhuuseläkkeeseen, jos hän ennen 63 vuoden iän täyttämistä on saanut vanhuuseläkkeen, joka ajalta ennen 1 päivää tammikuuta 1995 on karttunut 11/60 prosenttia kuukaudessa:

3) Kansaneläkelaitoksesta annetun lain 13 §:n nojalla;

5) evankelis-luterilaisen kirkon eläkelain nojalla;

68 §

Eläkkeessä huomioon otettavat ansiot

Kunnaneläinlääkäriin eläkkeen perusteena

68 §

Eläkkeessä huomioon otettavat ansiot

Kunnaneläinlääkäriin eläkkeen perusteena

olevaa työansiota määrättäessä otetaan huomioon kunnan virkatehtävistä suorittamien palkkausetujen lisäksi eläinlääkärin eläimen omistajilta tai haltijoilta periminä eläinlääkintähuoltolain (685/1990) 14 §:n 1 momentissa tarkoitettuina palkkioina mainitun lain 7 §:ssä tarkoitetun kunnan toimielimen vuosittain vahvistama rahamäärä. Rahamäärä ei kuitenkaan saa ylittää kunnaneläinlääkärille kunnallisessa virkaehtosopimuksessa sovittua, kalenterivuoden alussa voimassa ollutta alimman peruspalkan loppupalkkaa kaksinkertaisena. Jos kunnaneläinlääkärin palvelussuhde ei jatku koko kalenterivuoden ajan, kunnan vahvistamasta vuotuisesta palkkioiden määrästä otetaan huomioon eläinlääkärin palvelussuhteen kestoaikaa vastaava osuus. Palkkioiden vahvistamisesta ja sen ajankohdasta sekä loppupalkan muodostumisesta säädetään tarkemmin valtiovarainministeriön asetuksella.

98 §

Eläkkeen hakeminen

Tarkemmat säännökset eläkkeen hakemiseen tarvittavista lomakkeista ja todistuksista annetaan tarvittaessa valtiovarainministeriön asetuksella.

104 §

Kunnallinen eläkelaitos viimeisenä eläkelaitoksena

Kunnallinen eläkelaitos on viimeinen eläkelaitos, jos työntekijällä on tämän lain piiriin kuuluvia työansioita määrältään enemmän kuin *muun julkisen alan eläkelain* tai kaikkien yksityisten alojen eläkelakien mukaisia työansioita yhteensä kahden viimeisen kalenterivuoden aikana.

Työansioiden määrästä riippumatta kunnallinen eläkelaitos on viimeinen eläkelaitos vanhuus- tai perhe-eläkeasiaa käsiteltäessä, jos:

1) työntekijän virka- tai työsuhteeseen perustuva eläketurva on eläkehakemuksen viereille tullessa järjestetty vain tämän lain mukaan tai työntekijä on säilyttänyt oikeutensa

olevaa työansiota määrättäessä otetaan huomioon kunnan virkatehtävistä suorittamien palkkausetujen lisäksi eläinlääkärin eläimen omistajilta tai haltijoilta periminä eläinlääkintähuoltolain (685/1990) 14 §:n 1 momentissa tarkoitettuina palkkioina mainitun lain 7 §:ssä tarkoitetun kunnan toimielimen vuosittain vahvistama rahamäärä. Rahamäärä ei kuitenkaan saa ylittää kunnaneläinlääkärille kunnallisessa virkaehtosopimuksessa sovittua, kalenterivuoden alussa voimassa ollutta alimman peruspalkan loppupalkkaa kaksinkertaisena. Jos kunnaneläinlääkärin palvelussuhde ei jatku koko kalenterivuoden ajan, kunnan vahvistamasta vuotuisesta palkkioiden määrästä otetaan huomioon eläinlääkärin palvelussuhteen kestoaikaa vastaava osuus. Palkkioiden vahvistamisesta ja sen ajankohdasta sekä loppupalkan muodostumisesta säädetään tarkemmin *sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön* asetuksella.

98 §

Eläkkeen hakeminen

Tarkemmat säännökset eläkkeen hakemiseen tarvittavista lomakkeista ja todistuksista annetaan tarvittaessa *sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön* asetuksella.

104 §

Kunnallinen eläkelaitos viimeisenä eläkelaitoksena

Kunnallinen eläkelaitos on viimeinen eläkelaitos, jos työntekijällä on *jonkin julkisten alojen eläkelain* piiriin kuuluvia työansioita määrältään enemmän kuin kaikkien yksityisten alojen eläkelakien mukaisia työansioita yhteensä kahden viimeisen kalenterivuoden aikana.

Työansioiden määrästä riippumatta kunnallinen eläkelaitos on viimeinen eläkelaitos vanhuus- tai perhe-eläkeasiaa käsiteltäessä, jos:

1) työntekijän virka- tai työsuhteeseen perustuva eläketurva on eläkehakemuksen viereille tullessa järjestetty vain *julkisten alojen eläkelain* mukaan tai työntekijä on säilyttänyt

tämän tai muun julkisen alan eläkelain mukaiseen lisäeläkeosuuteen taikka henkilökohtaiseen tai ammatilliseen eläkeikään tämän lain alaisen palvelussuhteen yhdenjaksoisuuden perusteella;

2) edunjäätäjän virka- tai työsuhteeseen perustuva eläketurva oli eläketapahtumahetkellä järjestetty vain tämän lain mukaan tai edunjäätäjää oli säilyttänyt oikeutensa tämän tai muun julkisen alan eläkelain mukaiseen lisäeläkeosuuteen taikka henkilökohtaiseen tai ammatilliseen eläkeikään tämän lain alaisen palvelussuhteen yhdenjaksoisuuden perusteella.

Työansoiden määrästä riippumatta kunnallinen eläkelaitos on viimeinen eläkelaitos työkyvyttömyyseläkeasiaa käsiteltäessä, jos työntekijän virka- tai työsuhteeseen perustuva eläketurva on eläketapahtumahetkellä järjestetty tämän lain mukaan tai työntekijä on säilyttänyt oikeutensa tämän lain mukaiseen lisäeläkeosuuteen taikka henkilökohtaiseen tai ammatilliseen eläkeikään tämän lain alaisen palvelussuhteen yhdenjaksoisuuden perusteella.

Jos työntekijä, joka on ollut sekä tämän lain että muun julkisten alojen työeläkelain tai yksityisten alojen työeläkelain mukaisessa palvelussuhteessa, hakee osa-aikaeläkettä kahden tai useamman eläkelain mukaan samasta ajankohdasta, kunnallinen eläkelaitos ratkaisee omalta osaltaan osa-aikaeläkkeen erikseen.

105 §

Neuvotteluvollisuus

Jos kunnallinen eläkelaitos tässä luvussa tarkoitettuna viimeisenä eläkelaitoksena ratkaisee oikeuden työkyvyttömyyseläkkeeseen 24 §:n 1 momentin 1 kohdan nojalla ja yksityisten työeläkelakien mukaisen karttuneen eläkkeen määrä kuukaudessa ylittää 688,02 euroa, kunnallisen eläkelaitoksen on ennen päätöstään pyydettävä työntekijän eläkelain 106 §:ssä tarkoitettua yksityisten alojen ratkaisevalta eläkelaitokselta arvio eläkkeenhakijan työkyvystä. Jos kunnallinen eläkelaitos ja yksityisten alojen eläkelaitos ovat tällöin

oikeutensa julkisten alojen eläkelain mukaiseen lisäeläkeosuuteen taikka henkilökohtaiseen tai ammatilliseen eläkeikään julkisten alojen eläkelain alaisen palvelussuhteen yhdenjaksoisuuden perusteella;

2) edunjäätäjän virka- tai työsuhteeseen perustuva eläketurva oli eläketapahtumahetkellä järjestetty vain julkisten alojen eläkelain mukaan tai edunjäätäjää oli säilyttänyt oikeutensa julkisten alojen eläkelain mukaiseen lisäeläkeosuuteen taikka henkilökohtaiseen tai ammatilliseen eläkeikään julkisten alojen eläkelain alaisen palvelussuhteen yhdenjaksoisuuden perusteella.

Työansoiden määrästä riippumatta kunnallinen eläkelaitos on viimeinen eläkelaitos työkyvyttömyyseläkeasiaa käsiteltäessä, jos työntekijän virka- tai työsuhteeseen perustuva eläketurva on eläketapahtumahetkellä järjestetty julkisten alojen eläkelain mukaan tai työntekijä on säilyttänyt oikeutensa julkisten alojen eläkelain mukaiseen lisäeläkeosuuteen taikka henkilökohtaiseen tai ammatilliseen eläkeikään julkisten alojen eläkelain alaisen palvelussuhteen yhdenjaksoisuuden perusteella.

Jos työntekijä, joka on ollut sekä julkisten alojen eläkelain että yksityisten alojen eläkelain mukaisessa palvelussuhteessa, hakee osa-aikaeläkettä sekä julkisen että yksityisen alan eläkelain mukaan samasta ajankohdasta, kunnallinen eläkelaitos ratkaisee omalta osaltaan osa-aikaeläkkeen erikseen.

105 §

Neuvotteluvollisuus

Jos kunnallinen eläkelaitos tässä luvussa tarkoitettuna viimeisenä eläkelaitoksena ratkaisee oikeuden työkyvyttömyyseläkkeeseen 24 §:n 1 momentin 1 kohdan tai valtion eläkelain 35 §:n 1 momentin 1 kohdan nojalla ja yksityisten työeläkelakien mukaisen karttuneen eläkkeen määrä kuukaudessa ylittää 688,02 euroa, kunnallisen eläkelaitoksen on ennen päätöstään pyydettävä työntekijän eläkelain 106 §:ssä tarkoitettua yksityisten alojen ratkaisevalta eläkelaitokselta arvio eläkkeenhakijan työkyvystä. Jos kunnallinen elä-

eläkkeenhakijan työkyvyn arvioinnista eri mieltä, ne ratkaisevat kumpikin omalta osaltaan eläkeasian erikseen.

kelaitos ja yksityisten alojen eläkelaitos ovat tällöin eläkkeenhakijan työkyvyn arvioinnista eri mieltä, ne ratkaisevat kumpikin omalta osaltaan eläkeasian erikseen.

106 §

Kunnallinen eläkelaitos viimeisenä eläkelaitoksena uutta eläkettä myönnettäessä

Osa-aikaeläkettä saavan työntekijän työkyvyttömyyseläkettä koskevan hakemuksen ratkaisee kuitenkin osa-aikatyön vakuuttanut eläkelaitos.

107 §

Tarkemmat säännökset viimeisestä eläkelaitoksesta ja sopimismahdollisuus

Edellä 103—106 §:ssä tarkoitetun viimeisen eläkelaitoksen määräytymisestä ja tehtävistä säädetään tarkemmin valtiovarainministeriön asetuksella. Valtiovarainministeriön asetuksella säädetään tarkemmin myös siitä, miten 104 §:n 1 momentissa tarkoitettu työansioiden kahden viimeisen kalenterivuoden tarkastelu-aika määräytyy. Valtiovarainministeriön asetuksella voidaan myös säätää työansioiden kahden viimeisen kalenterivuoden tarkastelu-aikaa lyhyemmästä tarkasteluajasta, jos työansioita on kahden vuoden tarkastelu-aikaa lyhyemmältä ajalta.

Jos syntyy epäselvyyttä siitä, mikä eläkelaitos on tämän luvun ja 1 momentin nojalla annetun valtiovarainministeriön asetuksen mukaan toimivaltainen käsittelemään eläkehakemuksen, asian ratkaisee eläkelaitoksen pyynnöstä eläketurvakeskus. Eläketurvakeskuksen tässä asiassa antamaan päätökseen ei saa hakea erikseen muutosta.

106 §

Kunnallinen eläkelaitos viimeisenä eläkelaitoksena uutta eläkettä myönnettäessä

Jos kuitenkin yksityisten alojen eläkelaitos on vakuuttanut osa-aikaeläkettä saavan työntekijän osa-aikatyön, se ratkaisee osa-aikaeläkettä saavan työntekijän työkyvyttömyyseläkehakemuksen.

107 §

Tarkemmat säännökset viimeisestä eläkelaitoksesta ja sopimismahdollisuus

Edellä 103—106 §:ssä tarkoitetun viimeisen eläkelaitoksen määräytymisestä ja tehtävistä säädetään tarkemmin *sosiaali- ja terveysministeriön* asetuksella. *Sosiaali- ja terveysministeriön* asetuksella säädetään tarkemmin myös siitä, miten 104 §:n 1 momentissa tarkoitettu työansioiden kahden viimeisen kalenterivuoden tarkastelu-aika määräytyy. *Sosiaali- ja terveysministeriön* asetuksella voidaan myös säätää työansioiden kahden viimeisen kalenterivuoden tarkastelu-aikaa lyhyemmästä tarkasteluajasta, jos työansioita on kahden vuoden tarkastelu-aikaa lyhyemmältä ajalta.

Jos syntyy epäselvyyttä siitä, mikä eläkelaitos on tämän luvun ja 1 momentin nojalla annetun *sosiaali- ja terveysministeriön* asetuksen mukaan toimivaltainen käsittelemään eläkehakemuksen, asian ratkaisee eläkelaitoksen pyynnöstä eläketurvakeskus. Eläketurvakeskuksen tässä asiassa antamaan päätökseen ei saa hakea erikseen muutosta.

120 §

Liikaa maksetun eläkkeen takaisinperintä

Siltä osin kuin kunnallinen eläkelaitos on maksanut aiheettomasti valtion eläkelain mukaista eläkettä tai etuutta, takaisinperinnästä päättää kunnallinen eläkelaitos siten kuin valtion eläkelain 130 §:ssä säädetään. Siltä osin kuin kunnallinen eläkelaitos on tämän lain 7 luvussa tarkoitettuna viimeisenä eläkelaitoksena toimiessaan maksanut aiheettomasti *muun julkisten alojen tai* yksityisten alojen eläkelakien mukaista eläkettä tai etuutta, takaisinperinnästä päättää asianomainen eläkelaitos siten kuin sitä koskevassa laissa säädetään. Kunnallinen eläkelaitos antaa kuitenkin takaisinperittävistä eläkkeistä tai etuuksista päätösyhdistelmän ja perii takaisinperittävän määrän. Jos kunnallinen eläkelaitos perii takaisinperittävän määrän 3 momentin mukaisesti kuittaamalla, siinä tarkoitettuna eläke-eränä pidetään kunnallisen eläkelaitoksen viimeisenä eläkelaitoksena maksettavana olevien eläke-erien yhteismäärää.

120 §

Liikaa maksetun eläkkeen takaisinperintä

Siltä osin kuin kunnallinen eläkelaitos on maksanut aiheettomasti *muun julkisten alojen* eläkelain mukaista eläkettä tai etuutta, takaisinperinnästä päättää kunnallinen eläkelaitos siten kuin valtion eläkelain 130 §:ssä *ja evankelis-luterilaisen kirkon eläkelain 54 §:ssä* säädetään. Siltä osin kuin kunnallinen eläkelaitos on tämän lain 7 luvussa tarkoitettuna viimeisenä eläkelaitoksena toimiessaan maksanut aiheettomasti yksityisten alojen eläkelakien mukaista eläkettä tai etuutta, takaisinperinnästä päättää asianomainen eläkelaitos siten kuin sitä koskevassa laissa säädetään. Kunnallinen eläkelaitos antaa kuitenkin takaisinperittävistä eläkkeistä tai etuuksista päätösyhdistelmän ja perii takaisinperittävän määrän. Jos kunnallinen eläkelaitos perii takaisinperittävän määrän 3 momentin mukaisesti kuittaamalla, siinä tarkoitettuna eläke-eränä pidetään kunnallisen eläkelaitoksen viimeisenä eläkelaitoksena maksettavana olevien eläke-erien yhteismäärää.

136 §

Viimeisen eläkelaitoksen kustannukset

Jos kunnallinen eläkelaitos on 7 luvussa tarkoitettuna viimeisenä eläkelaitoksena *toimiessaan* maksanut muiden julkisten alojen tai yksityisten alojen eläkelakien mukaista eläkettä, se perii nämä eläkekustannukset korkoineen viimeistään maksuvuotta seuraavan kalenterivuoden aikana. Tätä varten voidaan periä myös ennakkoa. Eläkekustannukset peritään siten kuin eläketurvakeskus ja julkisten alojen eläkelaitokset asiasta erikseen tarkemmin sopivat.

136 §

Viimeisen eläkelaitoksen kustannukset

Jos kunnallinen eläkelaitos on *tämän lain mukaan määräytyvän eläketurvan perusteella* 7 luvussa tarkoitettu viimeinen eläkelaitos ja jos se on viimeisenä eläkelaitoksena maksanut *muiden työeläkelakien* mukaista eläkettä taikka jos *muu eläkelaitos on viimeisenä eläkelaitoksena tai kunnallinen eläkelaitos muun julkisten alojen eläkelain mukaisena viimeisenä laitoksena toimiessaan* maksanut tämän lain mukaista eläkettä, kunnallinen eläkelaitos perii nämä eläkekustannukset korkoineen *muulta eläkelaitokselta, Valtiokonttorilta, Kirkon keskusrahastolta tai Kansaneläkelaitokselta* taikka hyvittää ne *muulle eläkelaitokselle, Valtiokonttorille, Kirkon keskusrahastolle tai Kansaneläkelaitokselle* viimeistään maksuvuotta seuraavan kalente-

Jos 103 §:ssä tarkoitettu eläkelaitos on viimeisenä eläkelaitoksena maksanut tämän lain mukaista eläkettä, nämä eläkekustannukset korkoineen korvataan sille siten kuin 1 momentissa säädetään.

137 §

Valvonta

Valtiovarainministeriö asettaa vuosittain tilintarkastajan, jonka tehtävänä on tarkastaa kunnallisen eläkelaitoksen kirjanpidosta ja muusta aineistosta, että kunnallisen eläkelaitoksen esittämät 137 b §:ssä tarkoitetut laskelmat valtion ja Kansaneläkelaitoksen eläkkeiden maksamiseen tarvittavasta summasta ja kunnallisen eläkelaitoksen kustannusten korvauksesta antavat oikeat ja riittävät tiedot. Tilintarkastajan on oltava joko Keskuskauppakamarin hyväksymä tilintarkastaja (KHT) tai julkishallinnon ja talouden tilintarkastaja (JHTT). Tilintarkastukseen sovelletaan tilintarkastuslakia (459/2007).

137 b §

Valtion ja Kansaneläkelaitoksen eläkemenojen maksu ja kunnallisen eläkelaitoksen kustannusten korvaus

Valtio ja Kansaneläkelaitos maksavat kunnalliselle eläkelaitokselle ennakoon eläke-etuuksien maksamiseen tarvittavan määrän. Toteutuneiden kustannusten määrän ylittäessä tai alittaessa arvioidun määrän erotus otetaan jälkikäteen huomioon korjauseränä.

rivuoden aikana.

Hyvitys ja maksu korkoineen sekä niiden suorittamiseksi mahdollisesti määrättävä ennakko määräytyvät Eläketurvakeskuksen esityksestä ja sosiaali- ja terveysministeriön vahvistamien kustannustenjakoperusteiden mukaan siten kuin työntekijän eläkelain 183 §:ssä säädetään.

Valtion eläkelain osalta viimeisen eläkelaitoksen eläkekustannusten perimisestä ja maksamisesta säädetään mainitun lain 113 §:ssä, evankelis-luterilaisen kirkon eläkelain osalta mainitun lain 23 §:ssä ja kansaneläkelaitoksesta annetun lain 13 §:ssä säädetyn eläketurvan osalta valtion eläkelain 113 §:ssä.

137 §

Valvonta

Valtiovarainministeriö asettaa vuosittain tilintarkastajan, jonka tehtävänä on tarkastaa kunnallisen eläkelaitoksen kirjanpidosta ja muusta aineistosta, että kunnallisen eläkelaitoksen esittämät 137 b §:ssä tarkoitetut laskelmat valtion, evankelis-luterilaisen kirkon ja Kansaneläkelaitoksen eläkkeiden maksamiseen tarvittavasta summasta ja kunnallisen eläkelaitoksen kustannusten korvauksesta antavat oikeat ja riittävät tiedot. Tilintarkastajan on oltava joko Keskuskauppakamarin hyväksymä tilintarkastaja (KHT) tai julkishallinnon ja -talouden tilintarkastaja (JHTT). *Tilintarkastuksesta säädetään tilintarkastuslaissa (459/2007).*

137 b §

Valtion, evankelis-luterilaisen kirkon ja Kansaneläkelaitoksen eläkemenojen maksu ja kunnallisen eläkelaitoksen kustannusten korvaus

Valtio, *Kirkon keskusrahasto* ja Kansaneläkelaitos maksavat kunnalliselle eläkelaitokselle ennakoon eläke-etuuksien maksamiseen tarvittavan määrän. Toteutuneiden kustannusten määrän ylittäessä tai alittaessa arvioidun määrän erotus otetaan jälkikäteen

Valtiokonttori maksaa työnantajan eläkemaksusta kunnalliselle eläkelaitokselle korvauksen valtion eläkelain 143 §:ssä säädettyjen tehtävien hoitamisesta. Myös Kansaneläkelaitos maksaa henkilöstönsä eläketurvan hoitamisesta kunnalliselle eläkelaitokselle korvauksen. Valtiovarainministeriö vahvistaa Valtiokonttorin ja Kansaneläkelaitoksen kunnalliselle eläkelaitokselle ennakkomaksuna maksettavan korvauksen euromääräisen suuruuden. Kunnallinen eläkelaitos esittää valtiovarainministeriölle laskelman korvauksen suuruudesta. Korvauksen määrä lasketaan valtion maksuperustelain (150/1992) 6 §:ssä tarkoitettua omakustannusarvoa vastaavasti. Korvaus maksetaan tasasuorina erinä kuukausittain kyseisen vuoden kustannusten määrää koskevan etukäteen tehtävän arvion perusteella. Toteutuneiden kustannusten määrään ylittäessä tai alittaessa arvioidun määrän erotus otetaan jälkikäteen huomioon korjauseränä.

Valtiovarainministeriö ja Kansaneläkelaitos arvioivat viiden vuoden välein eläkkeiden hoidon kustannustehokkuudelle ja laatutasolle asetettujen tavoitteiden toteutumista. Tätä tarkoitusta varten kunnallisen eläkelaitoksen on toimitettava mainituille tahoille riittävät tiedot.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin valtion ja Kansaneläkelaitoksen henkilöstön eläkkeiden maksamiseen tarvittavien varojen siirrosta ja kustannusten korvaamisesta kunnalliselle eläkelaitokselle.

141 §

Kuntien eläkeneuvottelukunta

Kunnalliseen eläketurvaan liittyvän lain-säädännön kehittämiseen liittyvien kysymysten käsittelyä varten on valtiovarainministeriön yhteydessä valmistelu-, neuvottelu- ja lausunnonantoelimenä kuntien eläkeneuvottelukunta.

Neuvottelukunnassa on puheenjohtaja ja kahdeksan muuta jäsentä. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen. Valtiova-

huomioon korjauseränä.

Valtiokonttori maksaa työnantajan eläkemaksusta kunnalliselle eläkelaitokselle korvauksen valtion eläkelain 143 §:ssä säädettyjen tehtävien hoitamisesta. Myös Kansaneläkelaitos maksaa henkilöstönsä ja *Kirkon keskusrahasto evankelis-luterilaisen kirkon eläkelain piiriin kuuluvien henkilöiden* eläketurvan hoitamisesta kunnalliselle eläkelaitokselle korvauksen. Valtiovarainministeriö vahvistaa Valtiokonttorin, *Kirkon keskusrahaston* ja Kansaneläkelaitoksen kunnalliselle eläkelaitokselle ennakkomaksuna maksettavan korvauksen euromäärän. Kunnallinen eläkelaitos esittää valtiovarainministeriölle laskelman korvauksen määräästä. Korvauksen määrä lasketaan valtion maksuperustelain (150/1992) 6 §:ssä tarkoitettua omakustannusarvoa vastaavasti. Korvaus maksetaan tasasuorina erinä kuukausittain kyseisen vuoden kustannusten määrää koskevan etukäteen tehtävän arvion perusteella. Toteutuneiden kustannusten määrään ylittäessä tai alittaessa arvioidun määrän erotus otetaan jälkikäteen huomioon korjauseränä.

Valtiovarainministeriö, *Kirkon keskusrahasto* ja Kansaneläkelaitos arvioivat viiden vuoden välein eläkkeiden hoidon kustannustehokkuudelle ja laatutasolle asetettujen tavoitteiden toteutumista. Tätä tarkoitusta varten kunnallisen eläkelaitoksen on toimitettava mainituille tahoille riittävät tiedot.

Valtioneuvoston asetuksella *annetaan tarkemmat säännökset* valtion, *evankelis-luterilaisen kirkon* ja Kansaneläkelaitoksen henkilöstön eläkkeiden maksamiseen tarvittavien varojen siirrosta ja kustannusten korvaamisesta kunnalliselle eläkelaitokselle.

141 §

Kuntien eläkeneuvottelukunta

Kunnalliseen eläketurvaan liittyvän lain-säädännön kehittämiseen liittyvien kysymysten käsittelyä varten on *sosiaali- ja terveysministeriön* yhteydessä valmistelu-, neuvottelu- ja lausunnonantoelimenä kuntien eläkeneuvottelukunta.

Neuvottelukunnassa on puheenjohtaja ja kahdeksan muuta jäsentä. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen. *Sosiaali- ja*

rainministeriö määrää jäsenet neljäksi vuodeksi kerrallaan siten, että jäsenistä puheenjohtaja ja hänen varamiehensä edustavat valtiovarainministeriötä. Muista jäsenistä neljä määrätään kunnallisessa pääsopimuksessa tarkoitettujen pääsopijajärjestöjen ehdotuksesta ja neljä kunnallisen eläkelaitoksen ehdotuksesta.

141 a §

Yhteistyöneuvottelukunta

Neuvottelukunnassa on puheenjohtaja ja enintään yhdeksän muuta jäsentä. Valtiovarainministeriö määrää jäsenet neljäksi vuodeksi kerrallaan. Jäsenistä kaksi edustaa valtiovarainministeriötä, kaksi kunnallista eläkelaitosta, kaksi Valtiokonttoria, kaksi valtion eläkelain piiriin kuuluvia työnantajia ja yksi Kansaneläkelaitosta ja yksi kirkon keskusrahastoa. Valtiovarainministeriö määrää yhden jäsenistä puheenjohtajaksi.

144 §

Eläkelaitoksen oikeus saada tietoja

Kunnallisella eläkelaitoksella ja tämän lain mukaisella muutoksenhakuelimellä on oikeus salassapitosäännösten ja muiden tiedonsaantia koskevien rajoitusten estämättä saada:

1) lakisäätteistä vakuutusta toimeenpanevalta vakuutus- ja eläkelaitokselta, viranomaiselta ja muulta taholta, johon viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia (621/1999) sovelletaan, sekä yksityiseltä työnantajalta tiedot, jotka ovat välttämättömiä eläketurvan järjestämistä ja käsiteltävänä olevan eläkeasian ratkaisemista varten tai EU:n sosiaaliturvan perusasetuksessa tai EU:n sosiaaliturvan täytäntöönpanoasetuksessa säädettyjen taikka sosiaaliturvasopimuksessa määrättyjen tehtävien toimeenpanossa;

terveysministeriö määrää jäsenet neljäksi vuodeksi kerrallaan siten, että jäsenistä puheenjohtaja ja hänen varamiehensä edustavat sosiaali- ja terveysministeriötä. Muista jäsenistä neljä määrätään kunnallisessa pääsopimuksessa tarkoitettujen pääsopijajärjestöjen ehdotuksesta ja neljä kunnallisen eläkelaitoksen ehdotuksesta.

141 a §

Yhteistyöneuvottelukunta

Neuvottelukunnassa on puheenjohtaja ja enintään yhdeksän muuta jäsentä. Valtiovarainministeriö määrää jäsenet neljäksi vuodeksi kerrallaan. Jäsenistä kaksi edustaa valtiovarainministeriötä, kaksi kunnallista eläkelaitosta, kaksi Valtiokonttoria, kaksi valtion eläkelain piiriin kuuluvia työnantajia ja yksi Kansaneläkelaitosta ja yksi *Kirkon* keskusrahastoa. Valtiovarainministeriö määrää yhden jäsenistä puheenjohtajaksi.

144 §

Eläkelaitoksen oikeus saada tietoja

Kunnallisella eläkelaitoksella ja tämän lain mukaisella muutoksenhakuelimellä on oikeus salassapitosäännösten ja muiden tiedonsaantia koskevien rajoitusten estämättä saada:

1) lakisäätteistä vakuutusta toimeenpanevalta vakuutus- ja eläkelaitokselta, viranomaiselta ja muulta taholta, johon viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia (621/1999) sovelletaan, sekä yksityiseltä työnantajalta tiedot, jotka ovat välttämättömiä;

Kunnallisella eläkelaitoksella on oikeus salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä saada muun

eläkelain mukaista eläketurvaa hoitavalta eläkelaitokselta työntekijän eläkelain 75 §:ssä tarkoitettua työeläkeotetta vastaavien tietojen antamista ja työeläkeasioiden ennakkoneuvontaa varten välttämättömät tiedot työeläkelakien mukaisesta eläketurvasta. Eläkelaitoksella on oikeus saada vastaavat tiedot myös Eläketurvakeskukselta.

---

146 §

Jäsenyhteisöjen ja valtiotyönantajien ilmoitusvelvollisuus

Kunnallisen eläkelaitoksen jäsenyhteisö on velvollinen ilmoittamaan eläkelaitokselle sen määräämällä tavalla vähintään neljännesvuosittain tämän lain piiriin kuuluvien henkilöiden nimet, henkilötunnukset, virka- ja työsuhteiden ja 3 §:n 2 momentissa tarkoitettujen toimeksiantosopimusten ja sopimusten sekä luottamustoimien alkamis- ja päättymispäivät, palkka- ja palkkiotiedot sekä palvelusaikoja ja keskeytyksiä koskevat tiedot. Lisäksi jäsenyhteisö on velvollinen antamaan eläkelaitokselle palkka- ja palkkiotiedot kalenterivuoden päättyessä jatkuvista edellä mainituista palvelussuhteista sekä muut henkilöiden eläkeoikeuteen ja jäsenyhteisöjen maksuvelvollisuuteen liittyvät tiedot. Jos jäsenyhteisö jättää ilmoittamatta eläkelaitokselle edellä tarkoitettut tiedot tai ilmoittaa ne myöhemmin kuin eläkelaitoksen 5 momentin perusteella antamissa määräyksissä edellytetään, voidaan 131 §:n mukainen maksuosuus määrätä suoritettavaksi kohtuullisesti korotettuna, kuitenkin enintään kaksinkertaisena.

146 §

Jäsenyhteisöjen, valtiotyönantajien, kirkkoyönantajien ja Kansaneläkelaitoksen ilmoitusvelvollisuus

Kunnallisen eläkelaitoksen jäsenyhteisö on velvollinen ilmoittamaan eläkelaitokselle sen määräämällä tavalla vähintään neljännesvuosittain tämän lain piiriin kuuluvien henkilöiden nimet, henkilötunnukset, virka- ja työsuhteiden ja 3 §:n 2 momentissa tarkoitettujen sopimusten sekä luottamustoimien alkamis- ja päättymispäivät, palkka- ja palkkiotiedot sekä palvelusaikoja ja keskeytyksiä koskevat tiedot. Lisäksi jäsenyhteisö on velvollinen antamaan eläkelaitokselle palkka- ja palkkiotiedot kalenterivuoden päättyessä jatkuvista edellä mainituista palvelussuhteista sekä muut henkilöiden eläkeoikeuteen ja jäsenyhteisöjen maksuvelvollisuuteen liittyvät tiedot. Jos jäsenyhteisö jättää ilmoittamatta eläkelaitokselle edellä tarkoitettut tiedot tai ilmoittaa ne myöhemmin kuin eläkelaitoksen 6 momentin perusteella antamissa määräyksissä edellytetään, 131 §:n mukainen maksuosuus voidaan määrätä suoritettavaksi kohtuullisesti korotettuna, kuitenkin enintään kaksinkertaisena.

Kirkkoyönantaja on velvollinen ilmoittamaan kunnalliselle eläkelaitokselle sen määräämällä tavalla vähintään neljännesvuosittain evankelis-luterilaisen kirkon eläkelain piiriin kuuluvien henkilöiden nimet, henkilötunnukset, palvelussuhteiden alkamis- ja päättymispäivät, palkka- ja palkkiotiedot sekä palvelusaikoja ja keskeytyksiä koskevat tiedot. Lisäksi kirkkoyönantaja on velvollinen antamaan eläkelaitokselle palkka- ja palkkiotiedot kalenterivuoden päättyessä jatkuvista edellä mainituista palvelussuhteista

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, jäsenyhteisö ja valtiotyönantaja ovat velvollisia pyydetessä antamaan eläkelaitokselle ja tämän lain mukaiselle muutoksenhakuelimelle kaikki sellaiset työntekijän työskentelyä ja työolosuhteita koskevat ja muut vastaavat jäsenyhteisöltä tai valtiotyönantajalta saatavissa olevat tiedot, jotka ovat välttämättömiä eläketurvan järjestämiseksi ja käsiteltävänä olevan eläkeasian ratkaisemiseksi tai jotka muuten ovat välttämättömiä tässä laissa säädettyjen tehtävien toimeenpanossa.

Pyydetessä jäsenyhteisöltä tai valtiotyönantajalta eläkkeenhakijan eläke- tai kuntoutusasian käsittelyä varten tarvittavia tietoja jäsenyhteisölle ja valtiotyönantajalle saadaan ilman eläkkeenhakijan suostumusta ilmoittaa vain ne häntä koskevat salassa pidettävät tiedot, jotka ovat välttämättömiä mainittujen asioiden päätöksenteossa tarvittavien tietojen yksilöimiseksi.

Eläkelaitoksella on oikeus tarkastaa jäsenyhteisön ja valtiotyönantajan asiakirjoista 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen tietojen oikeellisuus.

Eläkelaitos pitää rekisteriä tämän lain ja valtion eläkelain piiriin kuuluvien henkilöiden eläkeoikeuteen vaikuttavista tämän pykälän ja 144 §:n perusteella saamista tiedoista. Eläkelaitoksella on oikeus antaa määräyksiä jäsenyhteisölle siitä, milloin ja missä muodossa tiedot ilmoitetaan eläkelaitokselle.

147 §

Tietojen antaminen jäsenyhteisöille ja valtiotyönantajille

sekä muut henkilöiden eläkeoikeuteen liittyvät tiedot. Myös Kansaneläkelaitos on velvollinen ilmoittamaan eläkelaitokselle henkilötönsä eläketurvaan liittyvät vastaavat tiedot.

Sen lisäksi, mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, jäsenyhteisö, valtiotyönantaja, kirkkoyönantaja ja Kansaneläkelaitos ovat velvollisia pyydetessä antamaan eläkelaitokselle ja tämän lain mukaiselle muutoksenhakuelimelle kaikki sellaiset työntekijän työskentelyä ja työolosuhteita koskevat ja muut vastaavat työnantajalta saatavissa olevat tiedot, jotka ovat välttämättömiä eläketurvan järjestämiseksi ja käsiteltävänä olevan eläkeasian ratkaisemiseksi tai jotka muuten ovat välttämättömiä julkisten alojen eläkelaiissa säädettyjen tehtävien toimeenpanossa.

Pyydetessä jäsenyhteisöltä, valtiotyönantajalta, kirkkoyönantajalta tai Kansaneläkelaitokselta eläkkeenhakijan eläke- tai kuntoutusasian käsittelyä varten tarvittavia tietoja työnantajalle ilman eläkkeenhakijan suostumusta saadaan ilmoittaa vain ne häntä koskevat salassa pidettävät tiedot, jotka ovat välttämättömiä mainittujen asioiden päätöksenteossa tarvittavien tietojen yksilöimiseksi.

Eläkelaitoksella on oikeus tarkastaa jäsenyhteisön asiakirjoista 1 ja 3 momentissa tarkoitettujen tietojen oikeellisuus, kirkkoyönantajan ja Kansaneläkelaitoksen asiakirjoista 2 ja 3 momentissa tarkoitettujen tietojen oikeellisuus sekä valtiotyönantajan asiakirjoista 3 momentissa tarkoitettujen tietojen oikeellisuus.

Eläkelaitos pitää rekisteriä julkisten alojen eläkelain piiriin kuuluvien henkilöiden eläkeoikeuteen vaikuttavista tämän pykälän ja 144 §:n perusteella saamista tiedoista. Eläkelaitoksella on oikeus antaa määräyksiä jäsenyhteisölle, kirkkoyönantajalle ja Kansaneläkelaitokselle siitä, milloin ja missä muodossa tiedot ilmoitetaan eläkelaitokselle.

147 §

Tietojen antaminen jäsenyhteisöille, valtiotyönantajille ja kirkkoyönantajille

Kunnallisella eläkelaitoksella on oikeus salassapitosäynnösten ja muiden tiedon saantia

koskevien rajoitusten estämättä antaa kirkko-työnantajalle kirjanpitoa, palkkahallintoa sekä eläkemaksun ja työkyvyttömyyseläkkeiden omavastuuosuuden tarkastamista varten tiedot evankelis-luterilaisen kirkon eläkelain mukaan myöntämästään eläkkeestä sekä muut edellä mainittuja tarkoituksia varten välttämättömät tiedot. Eläkelaitoksella on myös oikeus ilmoittaa työnantajalle, jonka palveluksesta työntekijä siirtyy eläkkeelle, tiedot evankelis-luterilaisen kirkon eläkelain mukaisen eläkkeen lajista ja alkamis- ja päättymisajankohdasta työnantajan palveluksen päättämistä varten.

148 §

Eläkelaitoksen oikeus antaa tietoja

Kunnallisella eläkelaitoksella on oikeus sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetään, salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä antaa tämän lain ja valtion eläkelain toimeenpanoon perustuvia tietoja:

4) ministeriöille, Verohallinnolle ja lakisäästeistä sosiaaliturvajärjestelmää hoitavalle laitokselle ja yhteisölle, jonka hoidettavaksi kuuluvaan sosiaaliturvaetuuteen tämän lain tai valtion eläkelain mukainen etuus vaikuttaa, tämän lain mukaista tai valtion eläkelain mukaista etuutta saaneen henkilön henkilötunnus ja muut yksilöintitiedot, tiedot maksetuista etuuksista, tiedot työnantajasta ja muut näihin rinnastettavat tiedot, jotka ovat välttämättömiä sosiaaliturvaan kohdistuvien rikosten ja väärinkäytösten selvittämiseksi suoritettavaa henkilötietojen yhdistämistä ja muuta kertaluonteista valvontatointia varten, sekä poliisi- ja syyttäväviranomaiselle edellä mainitut tiedot, jotka ovat välttämättömiä rikosten selvittämistä ja syytteesenpanoa varten; terveydentilaa koskevia tietoja tai tietoja, jotka on tarkoitettu kuvaamaan henkilön sosiaalihuollon tarpeen perusteita, ei kuitenkaan saa luovuttaa;

5) Verohallinnolle tiedot, jotka ovat välttämättömiä ennakkoperintälaissa säädetyn valvontavelvollisuuden täyttämiseksi silloin, kun

148 §

Eläkelaitoksen oikeus antaa tietoja

Kunnallisella eläkelaitoksella on oikeus sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetään, salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä antaa *julkisten alojen eläkelain* toimeenpanoon perustuvia tietoja:

4) ministeriöille, Verohallinnolle ja lakisäästeistä sosiaaliturvajärjestelmää hoitavalle laitokselle ja yhteisölle, jonka hoidettavaksi kuuluvaan sosiaaliturvaetuuteen *julkisten alojen eläkelain* mukainen etuus vaikuttaa, *julkisten alojen eläkelain* mukaista etuutta saaneen henkilön henkilötunnus ja muut yksilöintitiedot, tiedot maksetuista etuuksista, tiedot työnantajasta ja muut näihin rinnastettavat tiedot, jotka ovat välttämättömiä sosiaaliturvaan kohdistuvien rikosten ja väärinkäytösten selvittämiseksi suoritettavaa henkilötietojen yhdistämistä ja muuta kertaluonteista valvontatointia varten, sekä poliisi- ja syyttäväviranomaiselle edellä mainitut tiedot, jotka ovat välttämättömiä rikosten selvittämistä ja syytteesenpanoa varten; terveydentilaa koskevia tietoja tai tietoja, jotka on tarkoitettu kuvaamaan henkilön sosiaalihuollon tarpeen perusteita, ei kuitenkaan saa luovuttaa;

5) Verohallinnolle tiedot, jotka ovat välttämättömiä ennakkoperintälaissa säädetyn valvontavelvollisuuden täyttämiseksi silloin,

on aihetta epäillä, että jäsenyhteisö tai valtiotyönantaja ei ole täyttänyt ennakonpidätysvelvollisuuttaan;

6) työntekijäin ryhmähenkivakuutuksen korvaustoimintaa henkivakuutus- ja tapaturmavakuutusyhtiöiden valtuuttamana hoitavalle työntekijäin ryhmähenkivakuutuspoolille ja Maatalousyrittäjien eläkelaitokselle tämän lain tai valtion eläkelain mukaisessa virka- tai työsuhteessa olleiden, kuolleiden viranhaltijoiden ja työntekijöiden nimet, henkilötunnukset, kuolinpäivät ja virka- ja työsuhteisiin liittyvät tiedot, heidän edunsaajiensa nimet ja henkilötunnukset sekä muut vastaavanlaiset tiedot, joita tarvitaan ryhmähenkivakuutuksen vakuutussumman myöntämisedellytysten täyttymistä ratkaistaessa, sekä vastaavat tiedot Valtiokonttorille ryhmähenkivakuutusta vastaavan taloudellisen tuen käsittelemiseksi;

7) jäsenyhteisön järjestämän 9 §:ssä tarkoitetun vapaamuotoisen eläkevakuutuksen tai yksityisen työnantajan järjestämän työntekijän eläkelain mukaiseen eläketurvaan liittyvän vapaaehtoisen ryhmälisäeläketurvan jatkuvaa hoitamista varten työntekijöiden nimi- ja osoitetiedot, henkilötunnukset, tiedot eläkkeiden määrästä ja eläkkeen määrään vaikuttavista tekijöistä sekä muut tässä kohdassa mainittua tarkoitusta varten välttämättömät tiedot lisäeläketurvaa hoitavalle henkivakuutusyhtiölle, eläkekassalle tai eläkesäätiölle;

8) henkivakuutusyhtiölle, eläkekassalle tai eläkesäätiölle uuden vapaamuotoisen eläkevakuutuksen tai ryhmälisäeläketurvan ehtojen sopimista varten työntekijöiden nimi- ja osoitetiedot, henkilötunnukset, tiedot eläkkeiden määrästä ja eläkkeen määrään vaikuttavista tekijöistä sekä muut tässä kohdassa mainittua tarkoitusta varten välttämättömät tiedot, jos lisäeläketurva jäsenyhteisön tai yksityisen työnantajan aloitteesta lopetetaan ja korvataan vastaavanlaisella uudella lisäeläketurvalla; uuden lisäeläketurvavakuutuksen antajan on tällöin esitettävä eläkelaitokselle selvitys siitä, että uusi lisäeläketurva merkitsee aikaisemman lisäeläketurvan korvaamista uudella; sekä

9) henkivakuutusyhtiölle, eläkekassalle tai eläkesäätiölle lisäeläketurvan ja sen kustannusten määrittämisestä varten tiedot työntekijöiden virka- ja työsuhteista, luottamustoimista, 3 §:n 2 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoite-

kun on aihetta epäillä, että jäsenyhteisö, valtiotyönantaja tai kirkkotyönantaja ei ole täyttänyt ennakonpidätysvelvollisuuttaan;

6) työntekijäin ryhmähenkivakuutuksen korvaustoimintaa henkivakuutus- ja tapaturmavakuutusyhtiöiden valtuuttamana hoitavalle työntekijäin ryhmähenkivakuutuspoolille ja Maatalousyrittäjien eläkelaitokselle *julkisten alojen eläkelain* mukaisessa virka- tai työsuhteessa olleiden, kuolleiden viranhaltijoiden ja työntekijöiden nimet, henkilötunnukset, kuolinpäivät ja virka- ja työsuhteisiin liittyvät tiedot, heidän edunsaajiensa nimet ja henkilötunnukset sekä muut vastaavanlaiset tiedot, joita tarvitaan ryhmähenkivakuutuksen vakuutussumman myöntämisedellytysten täyttymistä ratkaistaessa, sekä vastaavat tiedot Valtiokonttorille ryhmähenkivakuutusta vastaavan taloudellisen tuen käsittelemiseksi;

7) työnantajan järjestämän vapaaehtoisen ryhmälisäeläketurvan jatkuvaa hoitamista varten työntekijöiden nimi- ja osoitetiedot, henkilötunnukset, tiedot eläkkeiden määrästä ja eläkkeen määrään vaikuttavista tekijöistä sekä muut tässä kohdassa mainittua tarkoitusta varten välttämättömät tiedot lisäeläketurvaa hoitavalle henkivakuutusyhtiölle, eläkekassalle tai eläkesäätiölle;

8) henkivakuutusyhtiölle, eläkekassalle tai eläkesäätiölle uuden vapaamuotoisen eläkevakuutuksen tai ryhmälisäeläketurvan ehtojen sopimista varten työntekijöiden nimi- ja osoitetiedot, henkilötunnukset, tiedot eläkkeiden määrästä ja eläkkeen määrään vaikuttavista tekijöistä sekä muut tässä kohdassa mainittua tarkoitusta varten välttämättömät tiedot, jos lisäeläketurva työnantajan aloitteesta lopetetaan ja korvataan vastaavanlaisella uudella lisäeläketurvalla; uuden lisäeläketurvavakuutuksen antajan on tällöin esitettävä eläkelaitokselle selvitys siitä, että uusi lisäeläketurva merkitsee aikaisemman lisäeläketurvan korvaamista uudella;

9) henkivakuutusyhtiölle, eläkekassalle tai eläkesäätiölle lisäeläketurvan ja sen kustannusten määrittämisestä varten tiedot työntekijöiden *palvelussuhteista*, eläkeoikeuksista, ikä- ja sukupuolijakaumasta ja eläkkeen mää-

tuista toimeksiantosopimuksista ja sopimuksista, eläkeoikeuksista, ikä- ja sukupuolijakaumasta ja eläkkeen määriin vaikuttavista tekijöistä sekä lisäeläketurvan lopullisen sisällön määrittelemistä varten työntekijöiden nimi- ja osoitetiedot, henkilötunnukset, tiedot eläkkeiden määristä ja eläkkeen määrään vaikuttavista tekijöistä sekä muut tässä kohdassa mainittua tarkoitusta varten välttämättömät tiedot; yksilöityjen henkilötietojen luovuttamisen edellytyksenä on kuitenkin, että henkivakuutusyhtiö, eläkekassa tai eläkesäätiö on huolehtinut siitä, että lisäeläkejärjestelyn piiriin kuuluville henkilöille on vakuutus sopimuksen tai eläkejärjestelyn tultua hyväksytyksi asianmukaisesti selvitetty henkivakuutusyhtiön, eläkekassan tai eläkesäätiön mahdollisuus saada tarvittavat tiedot ja ettei henkilö nimenomaisesti ole kieltäytynyt lisäeläkejärjestelystä tai kieltänyt antamasta tietoaan.

riin vaikuttavista tekijöistä sekä lisäeläketurvan lopullisen sisällön määrittelemistä varten työntekijöiden nimi- ja osoitetiedot, henkilötunnukset, tiedot eläkkeiden määristä ja eläkkeen määrään vaikuttavista tekijöistä sekä muut tässä kohdassa mainittua tarkoitusta varten välttämättömät tiedot; yksilöityjen henkilötietojen luovuttamisen edellytyksenä on kuitenkin, että henkivakuutusyhtiö, eläkekassa tai eläkesäätiö on huolehtinut siitä, että lisäeläkejärjestelyn piiriin kuuluville henkilöille on vakuutus sopimuksen tai eläkejärjestelyn tultua hyväksytyksi asianmukaisesti selvitetty henkivakuutusyhtiön, eläkekassan tai eläkesäätiön mahdollisuus saada tarvittavat tiedot ja ettei henkilö nimenomaisesti ole kieltäytynyt lisäeläkejärjestelystä tai kieltänyt antamasta tietoaan.

149 §

Tekninen käyttöyhteys

Kunnallisella eläkelaitoksella on sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 29 §:n 3 momentissa säädetään, oikeus avata tekninen käyttöyhteys:

5) Valtiokonttorille sellaisiin tietoihin, joihin sillä on valtion eläkelain 150 §:n mukaan oikeus ja joita se välttämättömästi tarvitsee huolehtiessaan mainitun lain 143 §:ssä tarkoitettuja tehtäviä.

149 §

Tekninen käyttöyhteys

Kunnallisella eläkelaitoksella on sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 29 §:n 3 momentissa säädetään, oikeus avata tekninen käyttöyhteys:

5) Valtiokonttorille sellaisiin tietoihin, joihin sillä on valtion eläkelain 150 §:n mukaan oikeus ja joita se välttämättä tarvitsee huolehtiessaan mainitun lain 143 §:ssä tarkoitettuja tehtäviä;

6) *Kirkon keskusrahastolle sellaisiin tietoihin, joihin sillä on evankelis-luterilaisen kirkon eläkelain 36 §:n mukaan oikeus ja joita se välttämättä tarvitsee huolehtiessaan mainitussa laissa tarkoitettuja tehtäviä.*

153 §

Muutoksen hakeminen

Kunnallisen eläkelaitoksen päätökseen eläkettä koskevassa asiassa haetaan muutosta va-

153 §

Muutoksen hakeminen

Kunnallisen eläkelaitoksen julkisten alojen eläkelain mukaiseen päätökseen eläkettä

littamalla työeläkeasioiden muutoksenhakulautakuntaan. Lautakunnasta ja sen jäsenistä säädetään työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunnasta annetussa laissa. *Kunnallisen eläkelaitoksen antamaan valtion eläkelain mukaiseen päätökseen sovelletaan, mitä tässä luvussa säädetään päätöksestä.*

Kunnallisen eläkelaitoksen 7 luvussa tarkoitettuna viimeisenä eläkelaitoksena antamaan päätösyhdistelmään sovelletaan, mitä tässä luvussa säädetään päätöksestä. Jos kunnallisen eläkelaitoksen päätös sisältyy muun eläkelaitoksen 103 §:ssä tarkoitettuna viimeisenä eläkelaitoksena antamaan päätösyhdistelmään, siihen haetaan muutosta ja valitusasia käsitellään siten kuin *muussa julkisten alojen eläkelaiissa tai* yksityisten alojen eläkelaiissa säädetään. Tällöin *muun julkisten alojen eläkelaitoksen tai* yksityisten alojen eläkelaitoksen on pyydetävä valituksesta kunnallisen eläkelaitoksen lausunto siltä osin kuin valitus koskee tämän lain mukaista eläketurvaa. Lausuntoa ei pyydetä, jos valitus koskee yksinomaan työkyvyn arviointia.

160 §

Muutoksenhaku päätösyhdistelmään

Kunnallisen eläkelaitoksen tässä laissa *tai valtion eläkelaiissa* tarkoitettuna viimeisenä eläkelaitoksena antamaa päätösyhdistelmää koskeva valituskirjelmä on toimitettava kunnalliselle eläkelaitokselle 157 §:n 1 momentissa säädettyssä määräajassa. Laitoksen on pyydetävä valituksesta lausunto *muulta julkisten alojen eläkelaitokselta tai* yksityisten alojen eläkelaitokselta siltä osin kuin valitus koskee näiden hoitamaa eläketurvaa. Jos päätösyhdistelmästä tehty valitus koskee yksinomaan työkyvyn arviointia, lausunto pyydetään *vain yksityisten alojen eläkelaitokselta ja siltäkin* ainoastaan silloin, kun kysymyksessä on 105 §:ssä tarkoitettu tilanne.

koskevassa asiassa haetaan muutosta valittamalla työeläkeasioiden muutoksenhakulautakuntaan. Lautakunnasta ja sen jäsenistä säädetään työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunnasta annetussa laissa.

Kunnallisen eläkelaitoksen 7 luvussa tarkoitettuna viimeisenä eläkelaitoksena antamaan päätösyhdistelmään sovelletaan, mitä tässä luvussa säädetään päätöksestä. Jos kunnallisen eläkelaitoksen päätös sisältyy *yksityisten alojen* eläkelaitoksen viimeisenä eläkelaitoksena antamaan päätösyhdistelmään, siihen haetaan muutosta ja valitusasia käsitellään siten kuin yksityisten alojen eläkelaiissa säädetään. Tällöin yksityisten alojen eläkelaitoksen on pyydetävä valituksesta kunnallisen eläkelaitoksen lausunto siltä osin kuin valitus koskee *julkisten alojen eläkelain* mukaista eläketurvaa. Lausuntoa ei pyydetä, jos valitus koskee yksinomaan työkyvyn arviointia.

160 §

Muutoksenhaku päätösyhdistelmään

Kunnallisen eläkelaitoksen tässä laissa tarkoitettuna viimeisenä eläkelaitoksena antamaa päätösyhdistelmää koskeva valituskirjelmä on toimitettava kunnalliselle eläkelaitokselle 157 §:n 1 momentissa säädettyssä määräajassa. Laitoksen on pyydetävä valituksesta lausunto yksityisten alojen eläkelaitokselta siltä osin kuin valitus koskee sen hoitamaa eläketurvaa. Jos päätösyhdistelmästä tehty valitus koskee yksinomaan työkyvyn arviointia, lausunto pyydetään ainoastaan silloin, kun kysymyksessä on 105 §:ssä tarkoitettu tilanne.

162 §

Lainvoimaisen päätöksen poistaminen

Jos kunnallisen eläkelaitoksen tämän lain tai valtion eläkelain perusteella antama eläkettä koskeva lainvoimainen päätös perustuu virheelliseen tai puutteelliseen selvitykseen tai se on ilmeisesti lain vastainen, työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunta voi kunnallisen eläkelaitoksen esityksestä tai sen hakemuksesta, jota asia koskee, poistaa päätöksen ja määrätä asian uudelleen käsiteltäväksi. Päätöksen poistamista on haettava viiden vuoden kuluessa siitä, kun päätös sai lainvoiman. Erityisen painavista syistä päätös voidaan poistaa määräajan jälkeenkin tehdystä hakemuksesta. Työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunnan on varattava asianosaiselle tilaisuus tulla kuulluksi ennen asian ratkaisemista.

Jos työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunnan tämän lain tai valtion eläkelain perusteella antama lainvoimainen päätös perustuu virheelliseen tai puutteelliseen selvitykseen tai se on ilmeisesti lain vastainen, vakuutusoiikeus voi kunnallisen eläkelaitoksen esityksestä tai sen hakemuksesta, jota asia koskee, kuultuaan muita asianosaisia poistaa päätöksen ja määrätä asian uudelleen käsiteltäväksi. Vakuutusoiikeuden on varattava asianosaiselle tilaisuus tulla kuulluksi ennen asian ratkaisemista. Edellä mainituin perustein vakuutusoiikeus voi poistaa myös oman päätöksensä ja määrätä asian uudelleen käsiteltäväksi.

162 §

Lainvoimaisen päätöksen poistaminen

Jos kunnallisen eläkelaitoksen *julkisten alojen eläkelain* perusteella antama eläkettä koskeva lainvoimainen päätös perustuu virheelliseen tai puutteelliseen selvitykseen tai se on ilmeisesti lain vastainen, työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunta voi kunnallisen eläkelaitoksen esityksestä tai sen hakemuksesta, jota asia koskee, poistaa päätöksen ja määrätä asian uudelleen käsiteltäväksi. Päätöksen poistamista on haettava viiden vuoden kuluessa siitä, kun päätös sai lainvoiman. Erityisen painavista syistä päätös voidaan poistaa määräajan jälkeenkin tehdystä hakemuksesta. Työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunnan on varattava asianosaiselle tilaisuus tulla kuulluksi ennen asian ratkaisemista. *Muutoksenhakulautakunnan päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.*

Jos työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunnan *julkisten alojen eläkelain* perusteella antama lainvoimainen päätös perustuu virheelliseen tai puutteelliseen selvitykseen tai se on ilmeisesti lain vastainen, vakuutusoiikeus voi kunnallisen eläkelaitoksen esityksestä tai sen hakemuksesta, jota asia koskee, kuultuaan muita asianosaisia poistaa päätöksen ja määrätä asian uudelleen käsiteltäväksi. *Päätöksen poistamista on haettava viiden vuoden kuluessa siitä, kun päätös sai lainvoiman. Erityisen painavista syistä päätös voidaan poistaa määräajan jälkeenkin tehdystä hakemuksesta.* Vakuutusoiikeuden on varattava asianosaiselle tilaisuus tulla kuulluksi ennen asian ratkaisemista. Edellä mainituin perustein vakuutusoiikeus voi poistaa myös oman päätöksensä ja määrätä asian uudelleen käsiteltäväksi.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Edellä 137 b §:n 2 momentissa säädetyn korvauksen lisäksi Kirkon keskusrahasto suorittaa kunnalliselle eläkelaitokselle vuonna 2012 korvauksen ennen tämän lain voimaantuloa syntyneistä sellaisista kustannuk-

sista, jotka kunnalliselle eläkelaitokselle aiheutuvat tällä lailla säädetystä evankelis-luterilaisen kirkon eläkelain piiriin kuuluvien henkilöiden eläketurvan toimeenpanotehtävien siirtämisestä. Korvaus lasketaan omakustannusarvoa vastaavasti siten kuin 137 b §:n 2 momentissa säädetään. Korvauksen määrään perusteista ja maksuajankohdasta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

2.

Laki

valtion eläkelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan valtion eläkelain (1295/2006) 110—112 ja 114 §,
sellaisina kuin ne ovat, 110 ja 111 § laissa 468/2010 sekä 112 ja 114 § laissa 639/2009,
muutetaan 68 §:n 2 momentti, 100 §:n 2 momentti, 109, 113 § ja 144 §,
sellaisina kuin ne ovat, 109 § laissa 468/2010 ja 113 § osaksi laissa 468/2010, sekä
lisätään 143 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 468/2010, uusi 2 momentti, jolloin nykyinen
2 momentti siirtyy 3 momentiksi, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

68 §

68 §

Ulkomaisen eläkkeen tai sitä vastaavan etuuden vähentäminen

Ulkomaisen eläkkeen tai sitä vastaavan etuuden vähentäminen

Edellä 1 momentissa tarkoitettu eläkettä vastaava etuus vähennetään tämän lain mukaisesta eläkkeestä valtiovarainministeriön vahvistamien laskentaperusteiden mukaisesti.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu eläkettä vastaava etuus vähennetään tämän lain mukaisesta eläkkeestä *sosiaali- ja terveysministeriön* vahvistamien laskentaperusteiden mukaisesti.

100 §

Eläkkeen hakeminen

Tarkemmat säännökset eläkkeen hakemiseen tarvittavista lomakkeista ja todistuksista annetaan valtiovarainministeriön asetuksella.

109 §

Viimeisen eläkelaitoksen tehtävät

Jos työntekijä on ollut sekä tämän lain että muun julkisten tai yksityisten alojen eläkelain mukaisen eläketurvan piirissä ja jos hän eläketapahtumahetkellä tai viimeksi ennen eläketapahtumaa oli tämän lain piiriin kuuluvassa palveluksessa, kunnallinen eläkelaitos viimeisenä eläkelaitoksena:

1) antaa omasta päätöksestään sekä muiden julkisten ja yksityisten alojen eläkelakien mukaisesta eläketurvasta ja vastaavasta perhe-eläketurvasta huolehtivien eläkelaitosten päätöksistä päätösyhdistelmän; ja

2) maksaa päätösyhdistelmän mukaiset eläkkeet ja hoitaa eläkkeisiin liittyvät muut tehtävät.

Jos työntekijän työansioita on vakuutettu määrältään eniten kahden viimeisen kalenterivuoden aikana Suomen Pankin eläkesääntön, ortodoksisesta kirkosta annetun lain, Ahvenanmaan maakuntalain tai sellaisen muun eläkesäädöksen perusteella, jota toimeenpantaessa ei noudateta 1 momentissa tarkoitettua viimeisen eläkelaitoksen järjestyä, Valtiokonttori ratkaisee omalta osaltaan eläkeasian erikseen.

110 §

Työskentelyä julkisten ja yksityisten alojen työeläkelakien piirissä

Jos eläkettä määrättäessä otetaan huomioon tuleva aika, 109 §:ssä tarkoitettut tehtävät viimeisenä eläkelaitoksena hoitaa se julkisten tai yksityisten alojen eläkelaitos, jossa työntekijän eläketurva oli järjestetty eläketapahtumavuotta edeltävän kalenterivuoden lopussa tai viimeksi sitä ennen.

100 §

Eläkkeen hakeminen

Tarkemmat säännökset eläkkeen hakemiseen tarvittavista lomakkeista ja todistuksista annetaan *sosiaali- ja terveysministeriön* asetuksella.

109 §

Viimeinen eläkelaitos

Viimeisestä eläkelaitoksesta tämän lain mukaisessa eläkeasiassa säädetään kunnallisen eläkelain (549/2003) 7 luvussa.

(2 mom. kumotaan)

110 §

Työskentelyä julkisten ja yksityisten alojen työeläkelakien piirissä

(Kumotaan)

Mitä 1 momentissa ja 109 §:ssä säädetään viimeisestä eläkelaitoksesta, ei sovelleta työkyvyttömyyseläkkeeseen, jos työntekijän eläketurva on järjestetty eläketapahtumavuotta edeltävän kalenterivuoden lopussa tai viimeksi sitä ennen kunnallisessa eläkelaitoksessa tai muussa julkisten alojen eläkelaitoksessa ja työntekijällä on työntekijän eläkelain ja merimieseläkelain (1290/2006) mukaisia ansiota yhteensä vähintään 12 566,70 euroa eläketapahtumavuotta edeltäneen kahden kalenterivuoden aikana. Mitä 1 momentissa ja 109 §:ssä säädetään viimeisestä eläkelaitoksesta, ei sovelleta työkyvyttömyyseläkkeeseen myöskään, jos työntekijällä on eläketapahtumavuonna alkanut jatkuva tämän lain mukainen palvelus ja hänen eläketurvansa oli järjestetty eläketapahtumavuotta edeltävän kalenterivuoden lopussa tai viimeksi sitä ennen yksityisten alojen eläkelaitoksessa tai muun julkisen alan eläkelaitoksessa kuin kunnallisessa eläkelaitoksessa.

Jos osa-aikaeläke myönnetään samanaikaisesti sekä tämän lain että muiden julkisten tai yksityisten alojen eläkelain mukaisena, eläkkeen myöntävät eläkelaitokset erikseen.

111 §

Neuvotteluvollisuus

Jos kunnallinen eläkelaitos toimii viimeisenä eläkelaitoksena, sen on ennen päätöstään pyydettävä yksityisten alojen eläkelaitoksen arvio työntekijän työkyvystä, jos yksityisten alojen eläkelaitoksen eläkkeen määrä ylittää 688,02 euroa kuukaudessa ja kunnallinen eläkelaitos viimeisenä eläkelaitoksena ratkaisee työntekijän oikeuden työkyvyttömyyseläkkeeseen tämän lain 35 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan.

Jos kunnallinen eläkelaitos ja yksityisten alojen eläkelaitos ovat tällöin eri mieltä työntekijän työkyvyn arvioinnista, ne ratkaisevat eläkeasian erikseen.

111 §

Neuvotteluvollisuus

(Kumotaan)

112 §

Valtiokonttori viimeisenä eläkelaitoksena uutta eläkettä myönnettäessä

Valtiokonttori on viimeinen eläkelaitos, jos se maksaa vanhuus-, työkyvyttömyys- tai osa-aikaeläkettä tai on maksanut työkyvyttömyyseläkettä, kuntoutustukea tai kuntoutusrahaa ja:

- 1) vanhuuseläkkeen saajalle myönnetään uusi vanhuuseläke;*
- 2) eläke muuttuu vanhuuseläkkeeksi;*
- 3) kuntoutustukea saava hakee jatkoeläkettä;*
- 4) työkyvyttömyyseläkkeellä tai kuntoutustuella olleelle tai kuntoutusrahaa saaneelle myönnetään uusi eläke entisin perustein; tai*
- 5) eläkettä saaneen edunjäntäjän jälkeen haetaan perhe-eläkettä.*

Osa-aikaeläkettä saavan työntekijän työkyvyttömyyseläkettä koskevan hakemuksen ratkaisee kuitenkin osa-aikatyön vakuuttanut eläkelaitos.

113 §

Viimeisen eläkelaitoksen kustannukset

Jos kunnallinen eläkelaitos on viimeisenä eläkelaitoksena toimiessaan maksanut muiden työeläkelakien mukaista eläkettä tai jos muu julkisten tai yksityisten alojen eläkelaitos on viimeisenä eläkelaitoksena toimiessaan maksanut tämän lain mukaista eläkettä, Valtiokonttori perii muulta eläkelaitokselta tai hyvittää muulle eläkelaitokselle nämä eläkekustannukset korkoineen viimeistään maksuvuotta seuraavan kalenterivuoden aikana. Tätä varten voidaan periä tai suorittaa ennakkoa, jonka laskee ja suorittaa Valtiokonttori.

Eläkekustannukset peritään ja hyvitetään siten kuin Valtiokonttori, Eläketurvakeskus, kunnallinen eläkelaitos, evankelis-luterilaisen kirkon keskusrahasto ja Kansaneläkelaitos

112 §

Valtiokonttori viimeisenä eläkelaitoksena uutta eläkettä myönnettäessä

(Kumotaan)

113 §

Viimeisen eläkelaitoksen kustannukset

Jos kunnallinen eläkelaitos on *tämän lain mukaiseen eläketurvaan perustuen* viimeisenä eläkelaitoksena toimiessaan maksanut muiden työeläkelakien mukaista eläkettä tai jos yksityisten alojen eläkelaitos *tai kunnallinen eläkelaitos muun julkisten alojen eläkelain mukaisena* viimeisenä eläkelaitoksena toimiessaan on maksanut tämän lain mukaisista eläkettä, Valtiokonttori perii muulta eläkelaitokselta, *Kirkon keskusrahastolta tai Kansaneläkelaitokselta* tai hyvittää muulle eläkelaitokselle tai *Kirkon keskusrahastolle tai Kansaneläkelaitokselle* nämä eläkekustannukset korkoineen viimeistään maksuvuotta seuraavan kalenterivuoden aikana. Tätä varten voidaan periä tai suorittaa ennakkoa, jonka laskee ja suorittaa Valtiokonttori.

Hyvityksen ja maksun sekä ennakon määrityksen perusteista säädetään työntekijän eläkelain 183 §:ssä.

asiasta erikseen tarkemmin sopivat.

114 §

Tarkemmat säännökset viimeisestä eläkelaitoksesta ja sopimismahdollisuus

Jos eläkeasian käsittelyn kannalta on tarpeellista, eläkelaitokset voivat yksittäistapauksessa sopia, että viimeisen eläkelaitoksen järjestelyä noudatetaan tilanteessa, jossa sitä ei lain mukaan olisi noudatettava, tai että viimeisen eläkelaitoksen tehtävät hoitaa muu eläkelaitos kuin lain perusteella määräytyvä viimeinen eläkelaitos taikka että viimeisen eläkelaitoksen järjestelyä ei eläkeasiassa noudateta. Eläkkeenhakijalle on tällöin ilmoitettava, missä eläkelaitoksessa hänen eläkeasiansa hoidetaan.

Jos syntyy epäselvyyttä siitä, mikä eläkelaitos on tämän luvun säännösten mukaan toimivaltainen käsittelemään eläkehakemuksen, Eläketurvakeskus ratkaisee asian eläkelaitoksen pyynnöstä. Eläketurvakeskuksen tässä asiassa antamaan päätökseen ei saa hakea muutosta.

Edellä 109—112 §:ssä tarkoitettua viimeisen eläkelaitoksen määräytymisestä ja tehtävistä säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin myös siitä, miten 110 §:n 1 momentissa tarkoitettu työansioden kahden vuoden tarkastelu-aika määräytyy. Valtioneuvoston asetuksella voidaan myös säätää työansioden kahden vuoden tarkastelu-aikaa lyhyemmäksi tarkasteluajasta silloin, jos työansioita on kahden vuoden tarkastelu-aikaa lyhyemmältä ajalta.

143 §

Kunnallinen eläkelaitos ja Valtiokonttori

114 §

Tarkemmat säännökset viimeisestä eläkelaitoksesta ja sopimismahdollisuus

(Kumotaan)

143 §

Kunnallinen eläkelaitos ja Valtiokonttori

Sen estämättä, mitä ratkaisuvallan siirtämisestä eräissä ylimääräistä eläkettä koskeissa asioissa annetun valtioneuvoston päätöksen (1429/1991) 1 §:ssä säädetään, kyseisen valtioneuvoston päätöksen 2 §:ssä mainittujen valtioneuvoston päätösten perusteella tehdyt ylimääräistä eläkettä koskevat hake-

mukset ratkaisee kunnallinen eläkelaitos lukuun ottamatta ylimääräistä eläkkeistä annettua valtioneuvoston päätöksen (valtiovarainministeriön kiertokirje (6660/1959) 24 §:ssä tarkoitettuja ylimääräisiä eläkkeitä.

---

144 §

Valtion eläkeneuvottelukunta

Valtiovarainministeriössä on valtion eläkeneuvottelukunta, jonka jäsenet valtiovarainministeriö määrää kolmeksi vuodeksi kerrallaan valtiovarainministeriön sekä valtion virkamiesten ja työntekijöiden keskustason edustavimpien järjestöjen ehdottamista henkilöistä. Neuvottelukunnan tehtävänä on toimia yhteistoiminnasta valtion virastoissa ja laitoksissa annetun lain (651/1988) ja yhteistoimintasopimusten mukaisena neuvotteluelimenä, tehdä esityksiä, antaa lausuntoja sekä toimia neuvoa-antavana toimielimenä eläkekysymyksissä.

144 §

Valtion eläkeneuvottelukunta

Sosiaali- ja terveysministeriössä on valtion eläkeneuvottelukunta, jonka jäsenet sosiaali- ja terveysministeriö määrää kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Neuvottelukunnan puheenjohtaja edustaa sosiaali- ja terveysministeriötä. Muut jäsenet määrätään valtiovarainministeriön sekä valtion virkamiesten ja työntekijöiden keskustason edustavimpien järjestöjen ehdottamista henkilöistä. Neuvottelukunnan tehtävänä on toimia yhteistoiminnasta valtion virastoissa ja laitoksissa annetun lain (651/1988) ja yhteistoimintasopimusten mukaisena neuvotteluelimenä, tehdä esityksiä, antaa lausuntoja sekä toimia neuvoa-antavana toimielimenä eläkekysymyksissä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

4.

Laki**evankelis-luterilaisen kirkon eläkelain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan evankelis-luterilaisen kirkon eläkelain (261/2008) 20—22, 24, 33, 34, 39—42 ja 44—52 § ja 57 §,
 sellaisina kuin niistä ovat 20—22 ja 24 § laissa 640/2009,
muutetaan 1 §, 2 §:n 1 momentin 4 ja 12 kohta, 3 §:n 1 ja 2 momentti, 4 §:n 2 momentti, 5 ja 8 §, 9 §:n 1 ja 2 momentti, 3 momentin johdantokappale, 4 momentin johdantokappale sekä 5 momentti, 10 §, 11 §:n 1 momentti, 12—19 ja 23 §, 25 §:n 2 ja 3 momentti, 35 §:n 1 ja 4 momentti, 36, 37 ja 43 §, 53 §:n 1 momentti sekä 54, 55, 59 ja 60 §,
 sellaisena kuin niistä on 19 § laissa 640/2009, sekä
lisätään lakiin uusi 14 a § seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

1 §

1 §

*Lain tarkoitus**Lain tarkoitus*

Tässä laissa säädetään evankelis-luterilaisen kirkon, sen seurakunnan *tai* seurakuntayhtymän työntekijän oikeudesta eläkkeeseen ja työntekijän edunsaajan oikeudesta perhe-eläkkeeseen.

Tässä laissa säädetään *Suomen* evankelis-luterilaisen kirkon seurakunnan, seurakuntayhtymän, *tuomiokapitulin ja kirkkohallituksen* työntekijän oikeudesta eläkkeeseen ja työntekijän edunsaajan oikeudesta perhe-eläkkeeseen.

2 §

2 §

*Määritelmät**Määritelmät*

Tässä laissa tarkoitetaan:

Tässä laissa tarkoitetaan:

4) *työnantajalla* 3 §:n 1 momentissa tarkoitettua kirkkoa, seurakuntaa ja seurakuntayhtymää sekä sellaisia mainitun pykälän 2 momentissa tarkoitettuja yhteisöjä, säätiöitä ja laitoksia, jotka ovat tehneet mainitussa momentissa tarkoitettun sopimuksen Kirkon keskusrahaston kanssa;

4) *työnantajalla* 3 §:n 1 momentissa tarkoitettua *Suomen evankelis-luterilaisen kirkon seurakuntaa*, seurakuntayhtymää, *tuomiokapitulia tai kirkkohallitusta* sekä sellaisia mainitun pykälän 2 momentissa tarkoitettuja yhteisöjä, säätiöitä ja laitoksia, jotka ovat tehneet mainitussa momentissa tarkoitettun sopimuksen Kirkon keskusrahaston kanssa;

12) EY:n sosiaaliturva-asetuksella sosiaaliturvajärjestelmien soveltamisesta yhteisön alueella liikkuviin palkattuihin työntekijöihin, itsenäisiin ammatinharjoittajiin ja heidän perheenjäseniinsä annettua neuvoston asetusta (ETY) N:o 1408/71.

12) EU:n sosiaaliturvan perusasetuksella sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 883/2004 ja EU:n sosiaaliturvan täytäntöönpanoasetuksella sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisesta annetun asetuksen (EY) N:o 883/2004 täytäntöönpanomenettelystä annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 987/2009.

3 §

Soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan henkilöön, joka on virka- tai työsuhteessa evankelis-luterilaiseen kirkkoon, sen seurakuntaan tai seurakuntayhtymään.

Yhdistys, muu yhtymä, säätiö tai laitos voi Kirkon keskusrahaston kanssa sopia, että sen palveluksessa olevaan pappiin tai lehtoriin, jolle tuomiokapituli on antanut oikeuden toimia pappina tai lehtorina sen palveluksessa, tai diakonissaan, joka hoitaa opetustehtävää päätoimenaan diakonissalaitoksessa, sovelletaan tämän lain säännöksiä. Samoin voidaan Kirkon keskusrahaston kanssa sopia, jollei EY:n sosiaaliturva-asetuksesta tai Suomea sitovista kansainvälisistä sosiaaliturvasopimuksista muuta johdu, millä ehdoilla tätä lakia sovelletaan henkilöön, joka on kirkkojenvälisen tai vastaavan järjestön palveluksessa tai työssä ulkosuomalaisten keskuudessa muun evankelis-luterilaisen kirkon tai sen seurakunnan palveluksessa taikka toimii tai on vähintään kahdeksan vuotta toiminut lähetystyössä ulkomailla.

4 §

Soveltamisalan rajoitukset

Jos syntyy epäselvyyttä siitä, sovelletaanko työntekijään tätä lakia, asian ratkaisee työnantajan tai työntekijän hakemuksesta *Kirkon*

3 §

Soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan *siihen*, joka on virka- tai työsuhteessa *Suomen evankelis-luterilaisen kirkon seurakuntaan, seurakuntayhtymään, tuomiokapituliin ja kirkkohallitukseen.*

Yhdistys, muu yhtymä, säätiö tai laitos voi Kirkon keskusrahaston kanssa sopia, että sen palveluksessa olevaan pappiin tai lehtoriin, jolle tuomiokapituli on antanut oikeuden toimia pappina tai lehtorina sen palveluksessa, tai diakonissaan, joka hoitaa opetustehtävää päätoimenaan diakonissalaitoksessa, sovelletaan tämän lain säännöksiä. Samoin Kirkon keskusrahaston kanssa *voidaan* sopia, jollei *EU:n sosiaaliturvan perusasetuksesta* tai Suomea sitovista kansainvälisistä sosiaaliturvasopimuksista muuta johdu, millä ehdoilla tätä lakia sovelletaan *siihen*, joka on kirkkojenvälisen tai vastaavan järjestön palveluksessa tai työssä ulkosuomalaisten keskuudessa muun evankelis-luterilaisen kirkon tai sen seurakunnan palveluksessa taikka toimii tai on vähintään kahdeksan vuotta toiminut lähetystyössä ulkomailla.

4 §

Soveltamisalan rajoitukset

Jos syntyy epäselvyyttä siitä, sovelletaanko työntekijään tätä lakia, asian ratkaisee työnantajan tai työntekijän hakemuksesta kunnal-

keskusrahasto. Kirkon keskusrahasto ratkaisee asian myös tilanteessa, jossa voidaan epäillä, että kysymyksessä on eläketurvan syntymisen tai eläkemaksujen maksuvelvollisuuden kiertäminen.

linen eläkelaitos.

5 §

Hallinto

Kirkon keskusrahasto huolehtii eläkelaitoksena eläketurvasta. Kirkkohallitus Kirkon keskusrahaston hallituksena voi kuitenkin sopia Valtiokonttorin, kunnallisen eläkelaitoksen tai Eläketurvakeskuksen kanssa siitä, että tämä korvausta vastaan ottaa tehtäväkseen tässä laissa tarkoitetun eläketurvan toimeenpanon tai siihen liittyviä tehtäviä.

Kirkkohallitus voi myös sopia yhteistoiminnasta ja siitä aiheutuvien kustannusten korvaamisesta Valtiokonttorin, kunnallisen eläkelaitoksen, Eläketurvakeskuksen sekä muiden eläke- ja vakuutuslaitosten kanssa.

Kirkon keskusrahastossa toimii työkyvyttömyys- ja kuntoutusasioiden neuvottelukunta, jonka jäsenet kirkkohallitus nimittää. Neuvottelukunnan tehtävänä on työkyvyn arvioinnin ja kuntoutuskysymysten soveltamiskäytännön ohjaus ja seuranta. Neuvottelukunnasta annetaan tarkemmat määräykset kirkkohallituksen vahvistamassa johtosäännössä.

8 §

Kirkon keskusrahaston takautuva oikeus korvaukseen vakuutuslaitokselta

Jos työntekijällä on oikeus saada tapaturmavakuutuslakiin (608/1948) perustuvaa päivärahaa tai tapaturmaeläkettä, sotilasvammalakiin (404/1948) perustuvaa elinkorkoa tai liikennevakuutuslain (279/1959) nojalla omaan vammaan perustuvaa jatkuvaa korvausta taikka tapaturmavakuutuslain perusteella korvattavasta kuntoutuksesta annetun lain (625/1991) tai liikennevakuutuslain perusteella korvattavasta kuntoutuksesta annetun lain (626/1991) nojalla ansionmenetykskorvausta, tämän lain mukainen eläke voidaan suorittaa

5 §

Hallinto

Kirkon keskusrahasto huolehtii sille 5 luvussa säädetyistä eläketurvan rahoitukseen liittyvistä tehtävistä, eläkemaksujen perimisestä sekä muista sille tämän lain nojalla säädetyistä tehtävistä.

Kunnallinen eläkelaitos huolehtii tämän lain mukaisesta eläketurvan toimeenpanosta, jollei tässä laissa toisin säädetä.

Eläkkeiden maksamiseen tarvittavien varojen siirtämisestä kunnalliselle eläkelaitokselle säädetään kunnallisen eläkelain (549/2003) 137 b §:ssä.

8 §

Kunnallisen eläkelaitoksen takautuva oikeus korvaukseen vakuutuslaitokselta

Jos työntekijällä on oikeus saada tapaturmavakuutuslakiin (608/1948) perustuvaa päivärahaa tai tapaturmaeläkettä, sotilasvammalakiin (404/1948) perustuvaa elinkorkoa tai liikennevakuutuslain (279/1959) nojalla omaan vammaan perustuvaa jatkuvaa korvausta taikka tapaturmavakuutuslain perusteella korvattavasta kuntoutuksesta annetun lain (625/1991) tai liikennevakuutuslain perusteella korvattavasta kuntoutuksesta annetun lain (626/1991) nojalla ansionmenetykskorvausta, tämän lain mukainen eläke

täysimääräisenä, kunnes päivärahan, tapaturmaeläkkeen, elinkoron, korvauksen tai ansiomenetyskorvauksen määrä on lopullisesti ratkaistu. Työntekijän oikeus mainittuihin etuuksiin siirtyy Kirkon keskusrahastolle siltä osin kuin Kirkon keskusrahasto on maksanut samalta ajalta eläkettä.

Mitä 1 momentissa säädetään, sovelletaan vastaavasti työntekijän kuoltua hänen edunsaajilleen maksettavaan tapaturmavakuutuslain mukaiseen perhe-eläkkeeseen tai sotilavammalain mukaiseen huoltoeläkkeeseen tai liikennevakuutuslain nojalla maksettavaan jatkuvaan korvaukseen, jos Kirkon keskusrahasto on maksanut myöntämänsä perhe-eläkkeen täysimääräisenä.

9 §

Eläkkeenhakijan ja edunsaajan ilmoitusvelvollisuus

Eläkkeenhakijan ja edunsaajan on annettava Kirkon keskusrahastolle eläkeasian käsittelemistä ja ratkaisemista varten tarvittavat tiedot.

Työkyvyttömyyseläkkeen saaja on velvollinen ilmoittamaan Kirkon keskusrahastolle työkykynsä palautumisesta, ryhtymisestään ansiotyöhön ja kuntoutuksen keskeytymisestä.

Työttömyyseläkkeen saaja on velvollinen ilmoittamaan Kirkon keskusrahastolle:

Osa-aikaeläkkeen saaja on velvollinen ilmoittamaan Kirkon keskusrahastolle:

Leskeneläkkeen saaja on velvollinen ilmoittamaan Kirkon keskusrahastolle solmimastaan avioliitosta. Jos lapseneläkettä saava lapsi annetaan ottolapseksi muulle kuin edunjäntäjän leskelle tai tämän puolisolle, lapsen ottovanhemmat ovat velvolliset ilmoittamaan ottolapseksi ottamisesta Kirkon keskusrahastolle.

voidaan suorittaa täysimääräisenä, kunnes päivärahan, tapaturmaeläkkeen, elinkoron, korvauksen tai ansionmenetyskorvauksen määrä on lopullisesti ratkaistu. Työntekijän oikeus mainittuihin etuuksiin siirtyy *kunnalliselle eläkelaitokselle* siltä osin kuin *kunnallinen eläkelaitos* on maksanut samalta ajalta eläkettä.

Mitä 1 momentissa säädetään, sovelletaan vastaavasti työntekijän kuoltua hänen edunsaajilleen maksettavaan tapaturmavakuutuslain mukaiseen perhe-eläkkeeseen tai sotilavammalain mukaiseen huoltoeläkkeeseen tai liikennevakuutuslain nojalla maksettavaan jatkuvaan korvaukseen, jos *kunnallinen eläkelaitos* on maksanut myöntämänsä perhe-eläkkeen täysimääräisenä.

9 §

Eläkkeenhakijan ja edunsaajan ilmoitusvelvollisuus

Eläkkeenhakijan ja edunsaajan on annettava *kunnalliselle eläkelaitokselle* eläkeasian käsittelemistä ja ratkaisemista varten tarvittavat tiedot.

Työkyvyttömyyseläkkeen saaja on velvollinen ilmoittamaan *kunnalliselle eläkelaitokselle* työkykynsä palautumisesta, ryhtymisestään ansiotyöhön ja kuntoutuksen keskeytymisestä.

Työttömyyseläkkeen saaja on velvollinen ilmoittamaan *kunnalliselle eläkelaitokselle*:

Osa-aikaeläkkeen saaja on velvollinen ilmoittamaan *kunnalliselle eläkelaitokselle*:

Leskeneläkkeen saaja on velvollinen ilmoittamaan *kunnalliselle eläkelaitokselle* solmimastaan avioliitosta. Jos lapseneläkettä saava lapsi annetaan ottolapseksi muulle kuin edunjäntäjän leskelle tai tämän puolisolle, lapsen ottovanhemmat ovat velvolliset ilmoittamaan ottolapseksi ottamisesta *kunnalliselle eläkelaitokselle*.

10 §

Selvitys eläkkeensaajalta eläkkeen määrään ja eläkeoikeuteen liittyvistä seikoista

Kirkon keskusrahasto voi sen lisäksi, mitä eläkkeensaajan ilmoitusvelvollisuudesta edellä säädetään, vaatia eläkkeensaajalta selvityksen eläkkeen määrään ja eläkeoikeuteen vaikuttavista seikoista, jos on aihetta epäillä, että näissä seikoissa on tapahtunut muutoksia.

11 §

Eläkkeen hakeminen

Eläkettä on haettava Kirkon keskusrahastolta sitä varten vahvistetulla lomakkeella. Hakemukseen on liitettävä eläkeasian ratkaisemiseksi tarvittava selvitys.

12 §

Työkyvyttömyyseläkkeen hakijan selvitys terveydentilastaan

Työkyvyttömyyseläkkeen hakijan on toimittava Kirkon keskusrahastolle terveydentilastaan lääkärinlausunto, joka sisältää hoito- tai kuntoutussuunnitelman. Kirkon keskusrahasto voi kuitenkin hyväksyä muunkinlaisen lääkärinlausunnon tai sitä vastaavan selvityksen. Jos hakija on hoidettavana sairaalassa tai jos siihen on muu erityinen syy, Kirkon keskusrahasto voi myös omalla kustannuksellaan hankkia lääkärinlausunnon.

Työkyvyttömyyseläkkeen hakija on velvolinen Kirkon keskusrahaston osoituksesta käymään työkyvyn heikentymisen selvittämistä varten tutkittavana Kirkon keskusrahaston nimeämän laillistetun lääkärin luona tai Kirkon keskusrahaston osoittamassa kuntoutus- tai tutkimuslaitoksessa. Jos hakija ilman hyväksyttävää syytä kieltäytyy tutkimuksesta, eläkehakemus voidaan ratkaista Kirkon keskusrahaston käytettävissä olevan selvityksen nojalla.

Kirkon keskusrahaston on korvattava

10 §

Selvitys eläkkeensaajalta eläkkeen määrään ja eläkeoikeuteen liittyvistä seikoista

Kunnallinen eläkelaitos voi sen lisäksi, mitä eläkkeensaajan ilmoitusvelvollisuudesta edellä säädetään, vaatia eläkkeensaajalta selvityksen eläkkeen määrään ja eläkeoikeuteen vaikuttavista seikoista, jos on aihetta epäillä, että näissä seikoissa on tapahtunut muutoksia.

11 §

Eläkkeen hakeminen

Eläkettä on haettava *kunnalliselta eläkelaitokselta* sitä varten vahvistetulla lomakkeella. Hakemukseen on liitettävä eläkeasian ratkaisemiseksi tarvittava selvitys.

12 §

Työkyvyttömyyseläkkeen hakijan selvitys terveydentilastaan

Työkyvyttömyyseläkkeen hakijan on toimittava *kunnalliselle eläkelaitokselle* terveydentilastaan lääkärinlausunto, joka sisältää hoito- tai kuntoutussuunnitelman. *Kunnallinen eläkelaitos* voi kuitenkin hyväksyä muunkinlaisen lääkärinlausunnon tai sitä vastaavan selvityksen. Jos hakija on hoidettavana sairaalassa tai jos siihen on muu erityinen syy, *kunnallinen eläkelaitos* voi myös omalla kustannuksellaan hankkia lääkärinlausunnon.

Työkyvyttömyyseläkkeen hakija on velvolinen *kunnallisen eläkelaitoksen* osoituksesta käymään työkyvyn heikentymisen selvittämistä varten tutkittavana *kunnallisen eläkelaitoksen* nimeämän laillistetun lääkärin luona tai *kunnallisen eläkelaitoksen* osoittamassa kuntoutus- tai tutkimuslaitoksessa. Jos hakija ilman hyväksyttävää syytä kieltäytyy tutkimuksesta, eläkehakemus voidaan ratkaista *kunnallisen eläkelaitoksen* käytettävissä olevan selvityksen nojalla.

Kunnallisen eläkelaitoksen on korvattava

2 momentissa tarkoitettusta tutkimuksesta aiheutuvat kustannukset, joihin luetaan myös määräyksen mukaan tehdystä matkasta aiheutuvat kohtuulliset matkakustannukset ja kohtuullinen matkapäiväraha matkustettaessa toiselle paikkakunnalle.

2 momentissa tarkoitettusta tutkimuksesta aiheutuvat kustannukset, joihin luetaan myös määräyksen mukaan tehdystä matkasta aiheutuvat kohtuulliset matkakustannukset ja kohtuullinen matkapäiväraha matkustettaessa toiselle paikkakunnalle.

13 §

Eläkkeen hakeminen työntekijän puolesta

Jos työntekijä ei itse pysty hakemaan eläkettä tai muuten hoitamaan eläkettään koskevia asioitaan iän, vamman, sairauden tai muun syyn takia eikä hänellä ole edunvalvojaa, Kirkon keskusrahaston hyväksymä työntekijän lähiomainen tai muu henkilö, joka on pääasiallisesti huolehtinut työntekijästä, voi hakea työntekijän puolesta eläkettä ja muutoinkin käyttää puhevaltaa hänen puolestaan eläkettä koskevassa asiassa.

13 §

Eläkkeen hakeminen työntekijän puolesta

Jos työntekijä ei itse pysty hakemaan eläkettä tai muuten hoitamaan eläkettään koskevia asioitaan iän, vamman, sairauden tai muun syyn takia eikä hänellä ole edunvalvojaa, *kunnallisen eläkelaitoksen* hyväksymä työntekijän lähiomainen tai *se*, joka on pääasiallisesti huolehtinut työntekijästä, voi hakea työntekijän puolesta eläkettä ja muutoinkin käyttää puhevaltaa hänen puolestaan eläkettä koskevassa asiassa.

14 §

Eläkehakemuksen vireilletulo

Eläkehakemus katsotaan tehdyksi sinä päivänä, jona se on saapunut Kirkon keskusrahastolle, jollekin työeläkelaiissa tarkoitettulle eläkelaitokselle, Eläketurvakeskukselle taikka eläkelaitoksen tai Eläketurvakeskuksen sitä varten valtuuttamalle asiamiehelle.

14 §

Eläkehakemuksen vireilletulo

Eläkehakemus katsotaan tehdyksi sinä päivänä, jona se on saapunut *kunnalliselle eläkelaitokselle*, Kirkon keskusrahastolle, jollekin työeläkelaiissa tarkoitettulle eläkelaitokselle, Eläketurvakeskukselle taikka eläkelaitoksen tai Eläketurvakeskuksen sitä varten valtuuttamalle asiamiehelle.

14 a §

Päätöksen tiedoksianto

Kunnallisen eläkelaitoksen päätös annetaan tiedoksi lähettämällä se vastaanottajalle postitse taikka antamalla päätös tiedoksi sähköisesti siten kuin sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003) säädetään.

15 §

*Lääkärin osallistuminen päätöksentekoon
Kirkon keskusrahastossa*

Yhden tai useamman laillistetun lääkärin on osallistuttava työkyvyttömyys- ja kuntoutusasioiden sekä muiden lääketieteellisiä kysymyksiä sisältävien asioiden valmisteluun. Kirkon keskusrahaston lääkäri voi merkitä kannanottonsa asiakirjoihin noudattamatta terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain (559/1994) 23 §:ssä säädettyjä lääkintölaillisia todistuksia ja lausuntoja koskevia muotovaatimuksia.

16 §

Ennakkopäätös eläkeoikeudesta

Kirkon keskusrahasto voi antaa ennakkopäätöksen siitä:

- 1) onko hakija tämän lain mukaisessa palveluksessa tai onko hän tietynä ajankohtana ollut sellaisessa palveluksessa;
- 2) mikä on työntekijän vanhuuseläkeikä;
- 3) onko työntekijälle maksettava palkka tai muu vastike eläkettä kartuttavaa työansiota;
- 4) muusta näihin verrattavasta hakijalle tärkeästä seikasta.

Ennakkopäätöstä on noudatettava annettaessa eläkepäätös henkilölle, jota ennakkopäätös koskee, edellyttäen, että eläke myönnetään niiden säännösten nojalla, joihin ennakkopäätös perustuu. Ennakkopäätöksestä saadaan kuitenkin poiketa eläkkeenhakijan eduksi.

17 §

Ennakkopäätös oikeudesta osatyökyvyttömyyseläkkeeseen

Työntekijällä on oikeus saada ennakkopäätös siitä, täyttääkö hän osatyökyvyttömyyseläkkeen saamisen edellytykset. Ennakkopäätös

15 §

*Lääkärin osallistuminen päätöksentekoon
kunnallisessa eläkelaitoksessa*

Yhden tai useamman laillistetun lääkärin on osallistuttava työkyvyttömyys- ja kuntoutusasioiden sekä muiden lääketieteellisiä kysymyksiä sisältävien asioiden valmisteluun. *Kunnallisen eläkelaitoksen* lääkäri voi merkitä kannanottonsa asiakirjoihin noudattamatta terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain (559/1994) 23 §:ssä säädettyjä lääkintölaillisia todistuksia ja lausuntoja koskevia muotovaatimuksia.

16 §

Ennakkopäätös eläkeoikeudesta

Kunnallinen eläkelaitos voi antaa ennakkopäätöksen siitä:

- 1) onko hakija tämän lain mukaisessa palveluksessa tai onko hän tietynä ajankohtana ollut sellaisessa palveluksessa;
- 2) mikä on työntekijän vanhuuseläkeikä;
- 3) onko työntekijälle maksettava palkka tai muu vastike eläkettä kartuttavaa työansiota;
- 4) muusta näihin verrattavasta hakijalle tärkeästä seikasta.

Ennakkopäätöstä on noudatettava annettaessa eläkepäätös henkilölle, jota ennakkopäätös koskee, edellyttäen, että eläke myönnetään niiden säännösten nojalla, joihin ennakkopäätös perustuu. Ennakkopäätöksestä saadaan kuitenkin poiketa eläkkeenhakijan eduksi.

Kunnallisen eläkelaitoksen päätökseen, jolla eläkelaitos on kieltäytynyt antamasta 1 momentissa tarkoitetun ennakkopäätöksen eläkeoikeudesta, ei saa hakea muutosta valittamalla.

17 §

Ennakkopäätös oikeudesta osatyökyvyttömyyseläkkeeseen

Työntekijällä on oikeus saada ennakkopäätös siitä, täyttääkö hän osatyökyvyttömyyseläkkeen saamisen edellytykset. Ennakkopäätös

töksen antaa Kirkon keskusrahasto, jos se olisi toimivaltainen ratkaisemaan eläkehakemuksen siinä tapauksessa, että työntekijä hakisi ennakkopäätöksen sijasta eläkettä.

Myönteinen ennakkopäätös on Kirkon keskusrahastoa sitova, jos siihen perustuva eläkehakemus tehdään yhdeksän kuukauden tai työntekijän ja hänen työnantajansa sopiman sitä pidemmän ajan kuluessa siitä, kun ennakkopäätös on tullut lainvoimaiseksi.

18 §

Ennakkopäätös oikeudesta työeläkekuntoutukseen

Työntekijällä on oikeus saada ennakkopäätös siitä, täyttääkö hän työeläkekuntoutuksen saamisen edellytykset. Myönteinen ennakkopäätös on Kirkon keskusrahastoa sitova, jos työntekijä toimittaa Kirkon keskusrahastolle kuntoutussuunnitelman yhdeksän kuukauden kuluessa siitä, kun ennakkopäätös on tullut lainvoimaiseksi.

19 §

Viimeisen eläkelaitoksen järjestely

Jos työntekijä on kuulunut sekä tämän lain että muun julkisten alojen työeläkelain taikka yksityisten alojen työeläkelain mukaiseen eläketurvaan, työntekijä saa edellä mainittujen työeläkelakien mukaisesta eläketurvastaan päätösyhdistelmän. Päätösyhdistelmän antava eläkelaitos (viimeinen eläkelaitos) myös maksaa päätösyhdistelmän mukaiset eläkkeet ja hoitaa eläkkeisiin liittyvät muut tehtävät. Lisäksi viimeinen eläkelaitos ratkaisee ja maksaa valtion varoista suoritettavasta eläkkeen korvaamisesta alle kolmivuotiaan lapsen hoidon tai opiskelun ajalta annetun lain (644/2003) mukaan karttuneen etuuden.

Jos työntekijän työansioita on vakuutettu määrältään eniten kahden viimeisen kalenterivuoden aikana Suomen Pankin eläkesääntön, ortodoksisesta kirkosta annetun lain (985/2006), Ahvenanmaan maakuntalain tai sellaisen muun eläkesäädöksen perusteella, jota toimeenpantaessa ei noudateta 1 momen-

päätöksen antaa *kunnallinen eläkelaitos*, jos se olisi toimivaltainen ratkaisemaan eläkehakemuksen siinä tapauksessa, että työntekijä hakisi ennakkopäätöksen sijasta eläkettä.

Myönteinen ennakkopäätös on *kunnallista eläkelaitosta* sitova, jos siihen perustuva eläkehakemus tehdään yhdeksän kuukauden tai työntekijän ja hänen työnantajansa sopiman sitä pidemmän ajan kuluessa siitä, kun ennakkopäätös on tullut lainvoimaiseksi.

18 §

Ennakkopäätös oikeudesta työeläkekuntoutukseen

Työntekijällä on oikeus saada ennakkopäätös siitä, täyttääkö hän työeläkekuntoutuksen saamisen edellytykset. Myönteinen ennakkopäätös on *kunnallista eläkelaitosta* sitova, jos työntekijä toimittaa *kunnalliselle eläkelaitokselle* kuntoutussuunnitelman yhdeksän kuukauden kuluessa siitä, kun ennakkopäätös on tullut lainvoimaiseksi.

19 §

Viimeinen eläkelaitos

Viimeisestä eläkelaitoksesta tämän lain mukaisessa eläkeasiassa säädetään kunnallisen eläkelain 7 luvussa.

tissa tarkoitettua viimeisen eläkelaitoksen järjestelyä, Kirkon keskusrahasto ratkaisee omalta osaltaan eläkeasian erikseen.

20 §

*Kirkon keskusrahasto viimeisenä eläkelaitok-
sena*

Kirkon keskusrahasto on viimeinen eläkelaitos, jos työntekijällä on tämän lain piiriin kuuluvia työansioita määrältään enemmän kuin muun julkisen alan eläkelain tai kaikkien yksityisten alojen eläkelakien mukaisia työansioita yhteensä kahden viimeisen kalenterivuoden aikana.

Työansioiden määrästä riippumatta Kirkon keskusrahasto on viimeinen eläkelaitos vanhuus- tai perhe-eläkeasiaa käsiteltäessä, jos:

1) työntekijän virka- tai työsuhteeseen perustuva eläketurva on eläkehakemuksen viereille tullessa järjestetty vain tämän lain mukaan tai työntekijä on säilyttänyt oikeutensa tämän tai muun julkisen alan eläkelain mukaiseen lisäeläkeosuuteen taikka henkilökohtaiseen eläkeikään tai erityiseläkeikään tämän lain alaisen palvelussuhteen yhdenjaksoisuuden perusteella;

2) edunjäntäjän virka- tai työsuhteeseen perustuva eläketurva oli eläketapahtumahetkellä järjestetty vain tämän lain mukaan tai edunjäntäjä oli säilyttänyt oikeutensa tämän tai muun julkisen alan eläkelain mukaiseen lisäeläkeosuuteen taikka henkilökohtaiseen eläkeikään tai erityiseläkeikään tämän lain alaisen palvelussuhteen yhdenjaksoisuuden perusteella.

Työansioiden määrästä riippumatta Kirkon keskusrahasto on viimeinen eläkelaitos työkyvyttömyyseläkeasiaa käsiteltäessä, jos työntekijän virka- tai työsuhteeseen perustuva eläketurva on eläketapahtumahetkellä järjestetty tämän lain mukaan tai työntekijä on säilyttänyt oikeutensa tämän lain mukaiseen lisäeläkeosuuteen taikka henkilökohtaiseen eläkeikään tai erityiseläkeikään tämän lain alaisen palvelussuhteen yhdenjaksoisuuden perusteella.

Jos työntekijä, joka on ollut sekä tämän lain että muun julkisten alojen työeläkelain tai yksityisten alojen työeläkelain mukaisessa pal-

20 §

*Kirkon keskusrahasto viimeisenä eläkelaitok-
sena*

(Kumotaan)

Voimassa oleva laki

velussuhteessa hakee osa-aikaeläkettä kahden tai useamman eläkelain mukaan samasta ajankohdasta, Kirkon keskusrahasto ratkaisee omalta osaltaan osa-aikaeläkkeen erikseen.

21 §

Neuvotteluvollisuus

Jos Kirkon keskusrahasto tässä luvussa tarkoitettuna viimeisenä eläkelaitoksena ratkaisee oikeuden työkyvyttömyyseläkkeeseen valtion eläkelain 35 §:n 1 momentin 1 kohdan nojalla ja yksityisten työeläkelakien mukaisen karttuneen eläkkeen määrä kuukaudessa ylittää 688,02 euroa, Kirkon keskusrahaston on ennen päätöstään pyydettävä työntekijän eläkelain 106 §:ssä tarkoitetulta yksityisten alojen ratkaisevalta eläkelaitokselta arvio eläkkeenhakijan työkyvystä. Jos Kirkon keskusrahasto ja yksityisten alojen eläkelaitos ovat tällöin eläkkeenhakijan työkyvyn arvioinnista eri mieltä, ne ratkaisevat kumpikin omalta osaltaan eläkeasian erikseen.

21 §

Neuvotteluvollisuus

(Kumotaan)

22 §

Kirkon keskusrahasto viimeisenä eläkelaitoksena uutta eläkettä myönnettäessä

Kirkon keskusrahasto on viimeinen eläkelaitos, jos se maksaa vanhuus-, työkyvyttömyys-, tai osa-aikaeläkettä tai on maksanut työkyvyttömyyseläkettä, kuntoutustukea tai kuntoutusrahaa ja:

- 1) vanhuuseläkkeen saajalle myönnetään uusi vanhuuseläke;*
- 2) eläke muuttuu vanhuuseläkkeeksi;*
- 3) kuntoutustukea saava hakee jatkoeläkettä;*
- 4) työkyvyttömyyseläkkeellä tai kuntoutustuella olleelle tai kuntoutusrahaa saaneelle myönnetään uusi eläke entisin perustein; tai*
- 5) eläkettä saaneen edunjättäjän jälkeen haetaan perhe-eläkettä.*

Osa-aikaeläkettä saavan työntekijän työkyvyttömyyseläkettä koskevan hakemuksen ratkaisee kuitenkin osa-aikatyön vakuuttanut eläkelaitos.

22 §

Kirkon keskusrahasto viimeisenä eläkelaitoksena uutta eläkettä myönnettäessä

(Kumotaan)

23 §

Viimeisen eläkelaitoksen kustannukset

Jos Kirkon keskusrahasto on viimeisenä eläkelaitoksena toimiessaan maksanut muiden työeläkelakien mukaista eläkettä tai perhe-eläkettä tai jos muu yksityisten tai julkisten alojen eläkelaitos on viimeisenä eläkelaitoksena toimiessaan maksanut tämän lain mukaista eläkettä, Kirkon keskusrahasto perii muulta eläkelaitokselta tai hyvittää muulle eläkelaitokselle nämä eläkekustannukset korkoineen viimeistään maksuvuotta seuraavan kalenterivuoden aikana. Tätä varten voidaan periä ja suorittaa myös ennakkoa.

Eläkekustannukset peritään ja hyvitetään siten kuin Kirkon keskusrahasto, Eläketurvakeskus ja muut julkisen alan eläkelaitokset asiasta tarkemmin sopivat.

24 §

Tarkemmat säännökset viimeisestä eläkelaitoksesta ja sopimismahdollisuus

Edellä 19—22 §:ssä tarkoitetun viimeisen eläkelaitoksen määräytymisestä ja tehtävistä säädetään tarkemmin valtion eläkelain nojalla annetulla valtioneuvoston asetuksella. Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin myös siitä, miten 19 §:n 2 momentissa ja 20 §:n 1 momentissa tarkoitettu työansioiden kahden viimeisen kalenterivuoden tarkastelu-aika määräytyy. Valtioneuvoston asetuksella voidaan myös säätää työansioiden kahden viimeisen kalenterivuoden tarkasteluajaa lyhyemmästä tarkasteluajasta, jos työansioita on kahden vuoden tarkasteluajaa lyhyemmältä ajalta.

Jos syntyy epäselvyyttä siitä, mikä eläkelaitos on tämän luvun säännösten mukaan toimivaltainen käsittelemään eläkehakemuksen, Eläketurvakeskus ratkaisee asian eläkelaitoksen pyynnöstä.

23 §

Viimeisen eläkelaitoksen kustannukset

Jos kunnallinen eläkelaitos on tämän lain mukaiseen eläketurvaan perustuen viimeisenä eläkelaitoksena toimiessaan maksanut muiden työeläkelakien mukaista eläkettä tai jos yksityisten alojen eläkelaitos tai kunnallinen eläkelaitos muun julkisten alojen eläkelain mukaisena viimeisenä eläkelaitoksena toimiessaan maksanut tämän lain mukaista eläkettä, Valtiokonttori perii muulta eläkelaitokselta, Kirkon keskusrahastolta tai Kansaneläkelaitokselta tai hyvittää muulle eläkelaitokselle tai Kirkon keskusrahastolle tai Kansaneläkelaitokselle nämä eläkekustannukset korkoineen viimeistään maksuvuotta seuraavan kalenterivuoden aikana. Tätä varten voidaan periä ja suorittaa myös ennakkoa, jonka laskee ja suorittaa Valtiokonttori.

Hyvityksen ja maksun sekä ennakon määrityksen perusteista säädetään työntekijän eläkelain 183 §:ssä.

24 §

Tarkemmat säännökset viimeisestä eläkelaitoksesta ja sopimismahdollisuus

(Kumotaan)

Jos eläkeasian käsittelyn kannalta on taroituksenmukaista, eläkelaitokset voivat yksittäistapauksessa sopia, että viimeisen eläkelaitoksen järjestelyä noudatetaan tilanteessa, jossa sitä ei lain mukaan olisi noudatettava, tai että viimeisen eläkelaitoksen tehtävät hoitaa muu eläkelaitos kuin lain perusteella määräytyvä viimeinen eläkelaitos taikka että viimeisen eläkelaitoksen järjestelyä ei eläkeasiassa noudateta. Eläkkeenhakijalle on tällöin ilmoitettava, mikä eläkelaitos käsittelee hänen eläkeasiansa.

25 §

Eläkerahasto

Eläkerahastoon siirretään vuosittain se osa työnantajilta ja työntekijöiltä perityistä eläkemaksuista ja muista tuotoista, joita ei käytetä eläkkeiden maksuun ja muihin eläketoiminnan kuluihin. Eläketoiminnan kuluihin kuuluviksi luetaan myös vakuutustarkastuksen kustantamisesta annetun lain (479/1944) 1 §:n 1 momentin nojalla määrätty valvontamaksu, työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunnasta annetun lain (677/2005) 16 §:n mukainen oikeushallintomaksu sekä Eläketurvakeskuksesta annetun lain (397/2006) 5 §:n mukainen kustannusosuus ja toimintokohtainen palvelumaksu.

Eläkerahaston varojen sijoitustoiminnasta vastaavat kirkkohallitus ja Kirkon keskusrahaston eläkerahaston johtokunta siten kuin siitä erikseen säädetään **ja määrätään**. Eläkerahaston sijoitustoimintaa valvoo Vakuutusvalvontavirasto.

33 §

Työntekijän ja eläkkeenhakijan oikeus saada tietoja

Kirkon keskusrahaston on annettava työntekijälle tämän pyynnöstä hallussaan olevat työntekijän eläkeoikeutta koskevat tiedot. Asianosaisen tiedonsaantioikeudesta, oikeudesta saada tieto itseään koskevasta asiakirjasta sekä oikeudesta tarkastaa itsestään re-

25 §

Eläkerahasto

Eläkerahastoon siirretään vuosittain se osa työnantajilta ja työntekijöiltä perityistä eläkemaksuista ja muista tuotoista, joita ei käytetä eläkkeiden maksuun ja muihin eläketoiminnan kuluihin. Eläketoiminnan kuluihin kuuluviksi luetaan myös *Finanssivalvonnan valvontamaksusta* annetun lain (879/2008) nojalla määrätty valvontamaksu, työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunnasta annetun lain (677/2005) 16 §:n mukainen oikeushallintomaksu sekä Eläketurvakeskuksesta annetun lain (397/2006) 5 §:n mukainen kustannusosuus ja toimintokohtainen palvelumaksu.

Eläkerahaston varojen sijoitustoiminnasta vastaavat kirkkohallitus ja Kirkon keskusrahaston eläkerahaston johtokunta siten kuin siitä erikseen säädetään. Eläkerahaston sijoitustoimintaa valvoo *Finanssivalvonta*.

33 §

Työntekijän ja eläkkeenhakijan oikeus saada tietoja

(Kumotaan)

kisteriin tallennetut tiedot on muutoin voimassa, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) ja henkilötietolaissa (523/1999) säädetään.

Kirkon keskusrahaston on annettava eläkehenkijälle etukäteen eläkehakemuslomakkeella tai muulla vastaavalla tavalla tiedot siitä, mistä häntä koskevia tietoja voidaan hankkia ja mihin tarkoitukseen niitä voidaan säännönmukaisesti luovuttaa.

34 §

Työnantajan oikeus saada tietoja

Työnantajalla on oikeus saada Kirkon keskusrahastolta viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetyn salassapitovelvollisuuden ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä kirjanpitoaan ja työkyvyttömyyseläkkeiden omavastuuosuiden tarkastamista varten tiedot eläkkeensajalle myönnetystä tämän lain mukaisesta etuudesta ja muut edellä mainittuja tarkoituksia varten välttämättömät tiedot. Tiedot voidaan antaa sille työnantajalle, jolle kuuluu omavastuuosuus eläkkeestä. Kirkon keskusrahastolla on myös oikeus ilmoittaa sille työnantajalle, jonka palveluksesta työntekijä siirtyy eläkkeelle, myönnetyn eläkkeen laji ja alkamis- ja päättymisajankohta työnantajan palveluksen päättämistä varten.

35 §

Työnantajan velvollisuus antaa tietoja

Työnantaja on velvollinen ilmoittamaan Kirkon keskusrahastolle vähintään kolmannesvuosittain työntekijöiden nimet, henkilötunnukset, palvelusten alkamis- ja päättymispäivät, palkka- ja palkkiotiedot sekä palvelusaikoja ja keskeytyksiä koskevat tiedot. Lisäksi työnantaja on velvollinen antamaan Kirkon keskusrahastolle palkka- ja palkkiotiedot kalenterivuoden päättyessä jatkuvista palveluksista sekä muut työntekijöiden eläkeoikeuteen ja työnantajan maksuvelvollisuuteen liittyvät tiedot. Jos työnantaja jättää ilmoittamatta Kirkon keskusrahastolle edellä

34 §

Työnantajan oikeus saada tietoja

(Kumotaan)

35 §

Työnantajan velvollisuus antaa tietoja

Työnantaja on velvollinen ilmoittamaan Kirkon keskusrahastolle palkka- ja palkkiotiedot kalenterivuoden päättyessä jatkuvista palveluksista sekä muut työnantajan maksuvelvollisuuteen liittyvät tiedot. Jos työnantaja jättää ilmoittamatta Kirkon keskusrahastolle edellä tarkoitettut tiedot tai kunnallisen eläkelain 146 §:n 2 momentissa tarkoitettut tiedot tai ilmoittaa ne myöhemmin kuin Kirkon keskusrahaston 4 momentin perusteella tai kunnallisen eläkelain 146 §:n 6 momentin perusteella antamissa määräyksissä edellytetään, 26 §:ssä tarkoitettu eläkemaksu voidaan

tarkoitettut tiedot tai ilmoittaa ne myöhemmin kuin Kirkon keskusrahaston 4 momentin perusteella antamissa määräyksissä edellytetään, voidaan 26 §:ssä tarkoitettu eläkemaksu määrätä suoritettavaksi kohtuullisesti korotettuna, kuitenkin enintään kaksinkertaisena.

määrätä suoritettavaksi kohtuullisesti korotettuna, kuitenkin enintään kaksinkertaisena.

Kirkon keskusrahasto pitää rekisteriä *työntekijöiden eläkeoikeuteen vaikuttavista* tämän pykälän ja 36 §:n perusteella saamistaan tiedoista. Kirkon keskusrahastolla on oikeus antaa työnantajille määräyksiä siitä, milloin ja missä muodossa tiedot ilmoitetaan Kirkon keskusrahastolle.

Kirkon keskusrahasto pitää rekisteriä tämän pykälän ja 36 §:n perusteella saamistaan tiedoista. Kirkon keskusrahastolla on oikeus antaa työnantajille määräyksiä siitä, milloin ja missä muodossa tiedot ilmoitetaan Kirkon keskusrahastolle.

36 §

Oikeus saada tietoja asian ratkaisemiseksi ja lakisääteisten tehtävien toimeenpanemiseksi

Kirkon keskusrahastolla ja tämän lain mukaisella muutoksenhakuviranomaisella on oikeus salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä saada:

1) työnantajalta, lakisääteistä vakuutusta toimeenpanevalta vakuutus- ja eläkelaitokselta, viranomaiselta ja muulta taholta, johon viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia sovelletaan, tiedot, jotka ovat välttämättömiä käsiteltävänä olevan eläke- tai etuusasian ratkaisemiseksi tai jotka muuten ovat välttämättömiä tässä laissa, EY:n sosiaaliturva-asetuksessa tai sen täytäntöönpanoasetuksessa säädettyjen taikka Suomea sitovassa kansainvälisessä sosiaaliturvasopimuksessa määrättyjen tehtävien toimeenpanemiseksi;

2) lääkäriltä ja muulta terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetussa laissa (559/1994) tarkoitettulta ammattihenkilöltä, potilaan asemasta ja oikeuksista annetun lain (785/1992) 2 §:n 4 kohdassa tarkoitettulta terveydenhuollon toimintayksiköltä, kuntoutusta toimeenpanevalta taholta ja muulta terveydenhuollon toimintayksiköltä, sosiaalipalvelujen tuottajalta sekä hoitolaitokselta pyynnöstä tämän laatima lausunto ja muut 1 kohdassa tarkoitettujen tehtävien toimeenpanemiseksi välttämättömät tiedot eläkkeen- tai etuudenhakijan potilasasiakirjoista, kuntoutuksesta, terveydentilasta, hoidosta sekä työ-

36 §

Oikeus saada tietoja asian ratkaisemiseksi ja lakisääteisten tehtävien toimeenpanemiseksi

Kirkon keskusrahastolla on oikeus salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä saada työnantajalta, lakisääteistä vakuutusta toimeenpanevalta vakuutus- ja eläkelaitokselta, viranomaiselta ja muulta taholta, johon viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia sovelletaan, tiedot, jotka ovat välttämättömiä tässä laissa säädettyjen tehtävien hoitamista varten.

kyvystä, jollei hakija itse toimita mainittuja tietoja.

Eläkelaitoksella ja tämän lain mukaisella muutoksenhakuviranomaisella on oikeus saada 1 momentissa tarkoitetut tiedot maksutta. Jos tiedot tarvitaan tiettyssä muodossa ja siitä aiheutuu tietojen luovuttajalle olennaisia lisäkustannuksia, kustannukset on kuitenkin korvattava.

37 §

Eläketurvan syntymisen kiertäminen ja väärinkäyttö

Jos eläketurvan syntymisen kiertämiseksi, eläkemaksun välttämiseksi, perusteettoman eläketurvan järjestämiseksi tai muusta vastaavasta syystä oikeustoimelle on annettu sellainen sisältö, joka ei vastaa asian todellista luonnetta tai tarkoitusta, eläketurvan syntymistä ratkaistaessa, eläkemaksua määrättäessä tai muuta eläkeasiaa käsiteltäessä on menettävä asian todellisen luonteen tai tarkoituksen mukaisesti.

Jos tapahtuneen järjestelyn ilmeisenä tarkoituksena on ollut kiertää työnantajan työkyvyttömyysvastuuta koskevia säännöksiä, Kirkon keskusrahasto voi määrätä eläkemaksun ennen mainittua järjestelyä vallinneen tilanteen mukaan.

39 §

Tietojen antaminen vapaaehtoista ryhmälisäeläketurvaa varten

Kirkon keskusrahastolla on oikeus sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetään, salassapitosäynnösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä antaa henkivakuu-

Kirkon keskusrahastolla on oikeus salassapitosäynnösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä saada kunnalliselta eläkelaitokselta tämän lain piirissä olevien henkilöiden eläketurvaa ja sen määräämistä koskevat tiedot, jotka ovat välttämättömiä Kirkon keskusrahastolle tässä laissa säädettyjen tehtävien hoitamista varten.

Kirkon keskusrahastolla on oikeus saada maksutta ne tiedot, jotka sillä on tämän lain mukaan oikeus saada. Jos tiedot tarvitaan tiettyssä muodossa ja siitä aiheutuu tietojen luovuttajalle olennaisia lisäkustannuksia, kustannukset on kuitenkin korvattava.

37 §

Tietojen antaminen ja saaminen

Sen lisäksi, mitä 35 ja 36 §:ssä säädetään, oikeuteen antaa ja saada tämän lain mukaiseen eläketurvaan liittyviä tietoja sovelletaan, mitä kunnallisen eläkelain 11 luvussa säädetään.

39 §

Tietojen antaminen vapaaehtoista ryhmälisäeläketurvaa varten

(Kumotaan)

tusyhtiölle, eläkekassalle ja eläkesäätiölle työntekijöiden nimet, osoitteet ja henkilötunnukset, tiedot eläkkeiden määrästä ja eläkkeen määrään vaikuttavista tekijöistä sekä muut työntekijän eläkelain 204 §:ssä tarkoitetun vapaaehtoisen ryhmäiseläketurvan hoitamista tai järjestämistä varten välttämättömät tiedot.

40 §

Tietojen luovuttaminen

Kirkon keskusrahastolla on oikeus sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetään, salassapitosäännösten ja muiden tiedonsaantia koskevien rajoitusten estämättä antaa:

1) asianomaiselle viranomaiselle ja toimielimelle ne tiedot, jotka ovat välttämättömiä EY:n sosiaaliturva-asetuksen tai Suomea sitovan kansainvälisen sosiaaliturvasopimuksen mukaisten tehtävien toimeenpanossa;

2) 35 ja 36 §:n nojalla saamansa tiedot Eläketurvakeskukselle ja työntekijän eläkelain 3 §:n 1 momentissa ja 2 momentin 1, 2 ja 4–7 kohdassa mainittujen lakien ja eläkesääntöjen toimeenpanosta huolehtiville eläkelaitoksille, joilla on oikeus saada nämä tiedot lain perusteella työnantajalta, tämän lain 36 §:ssä mainitulta taholta tai Eläketurvakeskukselta;

3) Eläketurvakeskukselta ja työntekijän eläkelain 3 §:n 1 momentissa ja 2 momentin 1, 2 ja 4–7 kohdassa mainittujen lakien ja eläkesääntöjen toimeenpanosta huolehtivalta eläkelaitokselta saadut eläkettä, eläkeoikeutta tai vakuuttamista koskevat tiedot Kansaneläkelaitokselle tai muulle sellaiselle tietojen vastaanottajalle, jolla on oikeus saada nämä tiedot lain perusteella;

4) ministeriöille, verohallinnolle ja lakisääteistä sosiaaliturvajärjestelmää hoitavalle laitokselle ja yhteisölle, jonka hoidettavaksi kuuluvaan sosiaaliturvaetuuteen tämän lain mukainen etuus vaikuttaa, tämän lain mukaisista etuuksista saaneen edunsaajan henkilötunnus ja muut yksilöintitiedot, tiedot maksetuista etuuksista, tiedot työnantajasta ja muut näihin rinnastettavat tiedot, jotka ovat välttämättömiä sosiaaliturvaan kohdistuvien rikosten

40 §

Tietojen luovuttaminen

(Kumotaan)

ja väärinkäytösten selvittämiseksi suoritettavaa henkilötietojen yhdistämistä ja muuta kertaluonteista valvontatoimintaa varten, sekä poliisi- ja syyttäviviranomaisille edellä tarkoitetut rikosten selvittämistä ja syytteesenpanoa varten välttämättömät tiedot; terveydentilaa koskevia tietoja tai tietoja, jotka on tarkoitettu kuvaamaan henkilön sosiaalihuollon tarpeen perusteita, ei kuitenkaan saa luovuttaa;

5) verohallinnolle tiedot, jotka ovat välttämättömiä ennakkoperintälaissa (1118/1996) säädetyn valvontavelvollisuuden täyttämiseksi silloin, kun on aihetta epäillä, että työnantaja ei ole täyttänyt ennakonpidätysvelvollisuuttaan;

6) työntekijöiden ryhmähenkivakuutuksen korvaustoimintaa henkivakuutus- ja tapaturmavakuutusyhtiöiden valtuuttamana hoitavalle työntekijäin ryhmähenkivakuutuspoolille ja Maatalousyrittäjien eläkelaitokselle tämän lain mukaisessa palveluksessa olleiden, kuolleiden työntekijöiden nimet, henkilötunnukset, kuolinpäivät ja palvelukseen liittyvät tiedot, heidän edunsaajiensa nimet ja henkilötunnukset sekä muut vastaavat tiedot, joita tarvitaan ryhmähenkivakuutuksen vakuutussumman myöntöedellytysten täyttymistä ratkaistaessa, sekä vastaavat tiedot Valtiokonttorille ja kunnalliselle eläkelaitokselle ryhmähenkivakuutusta vastaavan taloudellisen tuen käsittelemiseksi.

Kirkon keskusrahaston on ennen 1 momentin 2 ja 3 kohdassa tarkoitettujen tietojen antamista sovittava Eläketurvakeskuksen ja asianomaisen eläkelaitoksen kanssa siitä, mitä edellä tarkoitetuista tiedoista voidaan luovuttaa edelleen ja kenelle niitä voidaan edelleen luovuttaa.

Kirkkohallituksen 5 §:n 1 momentin nojalla tekemää sopimusta pidetään viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 26 §:n 3 momentissa tarkoitettuna toimeksiantona.

41 §

Tietojen luovuttajan vastuu

Kirkon keskusrahaston on ennen tietojen luovuttamista varmistettava, että tietojen saa-

41 §

Tietojen luovuttajan vastuu

(Kumotaan)

Voimassa oleva laki

jalla on lain mukaan oikeus saada luovutettavat tiedot niiden alkuperäiseltä luovuttajalta.

Kirkon keskusrahasto on vastuussa siitä, että luovutettavien tietojen sisältö vastaa niitä tietoja, jotka se sai alkuperäiseltä luovuttajalta.

42 §

Tietojen antaminen teknisen käyttöyhteyden avulla

Kirkon keskusrahastolla on sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 29 §:n 3 momentissa säädetään, oikeus avata tekninen käyttöyhteys:

1) lakisääteistä sosiaalivakuutusta toimeenpanevalle yhteisölle tai laitokselle sekä tämän lain mukaiselle muutoksenhakuviranomaiselle henkilökisterinsä sellaisiin tietoihin, jotka sillä on lain nojalla oikeus saada tehtäviensä hoitamista varten;

2) 40 §:n 1 momentin 2, 3 ja 6 kohdassa säädetyille viranomaiselle tai toimielimelle mainituissa kohdissa tarkoitettujen tietojen antamista varten;

3) EY:n sosiaaliturva-asetuksen tai Suomea sitovan kansainvälisen sosiaaliturvasopimuksen mukaisten tehtävien toimeenpanosta huolehtivalle viranomaiselle sellaisiin tietoihin, joita sillä on 40 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan oikeus saada;

4) henkivakuutusyhtiölle, eläkekassalle tai eläkesätiölle 39 §:ssä tarkoitettuihin ryhmälisäeläketurvan hoitamista tai järjestämistä varten välttämättömiin tietoihin.

Kirkon keskusrahastolla on oikeus avata tekninen käyttöyhteys työnantajalle 35 §:ssä tarkoitetun tiedonantovelvollisuuden täyttämiseksi. Kirkon keskusrahastolla on oikeus avata tekninen käyttöyhteys myös Eläketurvakeskukseen ja muille eläkelaitoksille tietojen antamista varten edunsaajalle itselleen hänen tämän lain mukaisesta eläketurvastaan.

Tekninen käyttöyhteys voidaan kuitenkin avata 35 ja 36 §:ssä tarkoitettujen tietojen antamista varten vain, jos tästä on 40 §:n 2 momentin mukaisesti sovittu.

Tämän pykälän perusteella avatun teknisen käyttöyhteyden avulla saa hakea myös salassa pidettäviä tietoja ilman sen suostumusta,

42 §

Tietojen antaminen teknisen käyttöyhteyden avulla

(Kumotaan)

jonka etujen suojaamiseksi salassapitovelvollisuus on säädetty.

Ennen teknisen käyttöyhteyden avaamista tietojen pyytäjän on esitettävä käyttöyhteyden avaajalle selvitys siitä, että tietojen suojauksesta huolehditaan asianmukaisesti.

43 §

Muutoksen hakeminen

Muutoksenhakua varten on työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunta ja vakuutusoi-keus. Työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunnasta ja sen jäsenistä säädetään työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunnasta an- netussa laissa (677/2005) ja vakuutusoi-keudesta vakuutusoi-keuslaissa (132/2003).

Asianosainen saa hakea valittamalla muu- tosta Kirkon keskusrahaston tämän lain nojal- la antamaan päätökseen työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunnalta *siten kuin tässä laissa ja* hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Asianosainen ja Kirkon keskusrahasto saa- vat hakea valittamalla muutosta työeläkeasi- oiden muutoksenhakulautakunnan antamaan päätökseen vakuutusoi-keudelta siten kuin tä- sä laissa ja hallintolainkäyttölaissa säädetään. Vakuutusoi-keuden päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Kirkon keskusrahaston päätökseen, jolla Kirkon keskusrahasto on kieltäytynyt anta- masta 16 §:ssä tarkoitetun ennakkopäätöksen eläkeoi-keudesta, tai Eläketurvakeskuksen päätökseen, joka koskee 24 §:n 2 momentissa tarkoitettua eläkehakemuksen käsittelyyn toimivaltaista eläkelaitosta, ei saa hakea muu- tosta valittamalla.

44 §

Muutoksen hakeminen viimeisen eläkelaitok- sen päätösyhdistelmään ja EU-päätösten yh- teenvetoon

Kirkon keskusrahaston 4 luvussa tarkoitet- tuna viimeisenä eläkelaitoksena antamaan päätösyhdistelmään sovelletaan, mitä tässä luvussa säädetään päätöksestä. Kun Kirkon

43 §

Muutoksen hakeminen

Kunnallisen eläkelaitoksen tämän lain no- jalla antamaan päätökseen haetaan muutosta valittamalla siten, kuin siitä kunnallisessa eläkelaislaissa säädetään.

Asianosainen saa hakea valittamalla muu- tosta Kirkon keskusrahaston tämän lain no- jalla antamaan päätökseen työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunnalta siten kuin hal- lintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Kunnallisen eläkelaitoksen tämän lain no- jalla antaman lainvoimaisen päätöksen pois- tamisesta säädetään kunnallisen eläkelain 162 §:ssä.

44 §

Muutoksen hakeminen viimeisen eläkelaitok- sen päätösyhdistelmään ja EU-päätösten yh- teenvetoon

(Kumotaan)

Voimassa oleva laki

keskusrahaston päätös sisältyy muun eläkelaitoksen 19 §:ssä tarkoitettuna viimeisenä eläkelaitoksena antamaan päätösyhdistelmään, siihen haetaan muutosta ja valitusasia käsitellään siten kuin muussa julkisten alojen eläkelaisissa tai yksityisten alojen eläkelaisissa säädetään. Tällöin muun julkisten alojen eläkelaitoksen tai yksityisten alojen eläkelaitoksen on, siltä osin kuin valitus koskee tämän lain mukaista eläketurvaa, pyydettävä valituksesta Kirkon keskusrahaston lausunto. Lausuntoa ei pyydetä, jos valitus koskee yksinomaan työkyvyn arviointia.

Asianosainen, joka on ollut vakuutettuna kahdessa tai useammassa Euroopan unionin jäsenvaltiossa ja joka ei tyydy Kirkon keskusrahaston tämän lain nojalla antamaan päätökseen, voi hakea siihen muutosta saatuaan sosiaaliturvajärjestelmien soveltamisesta yhteisön alueella liikkuviin palkattuihin työntekijöihin ja heidän perheenjäseniinsä annetun asetuksen (ETY) N:o 1408/71 täytäntöönpanomenettelystä annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 574/72 48 artiklassa tarkoitettua yhteenvedon, johon on liitetty kaikkien Euroopan unionin jäsenvaltioiden päätökset. Työkyvyttömyyseläkkeen saamisen edellytyksiä koskevaan Kirkon keskusrahaston päätökseen haetaan kuitenkin muutosta siten kuin tässä laissa säädetään.

45 §

Päätöksen tiedoksianto ja muutoksenhakuaika

Kirkon keskusrahaston ja työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunnan päätös saadaan antaa tiedoksi lähettämällä se vastaanottajalle postitse taikka antamalla päätös tiedoksi sähköisesti siten kuin sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003) säädetään.

Muutoksenhakuaika on 30 päivää siitä päivästä lukien, jona vastaanottaja on saanut tiedon Kirkon keskusrahaston tai työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunnan päätöksestä. Vastaanottajan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä päätöksen postittamisesta, jollei muuta näytetä.

45 §

Päätöksen tiedoksianto ja muutoksenhakuaika

(Kumotaan)

46 §

Valituskirjelmän toimittaminen

Asianosaisen on toimitettava Kirkon keskusrahaston tai työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunnan päätöstä koskeva valituskirjelmä Kirkon keskusrahastolle.

46 §

Valituskirjelmän toimittaminen

(Kumotaan)

47 §

Muutoksenhakuajan jälkeen tullut valitus

Jos valituskirjelmä on saapunut Kirkon keskusrahastolle, työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunnalle tai vakuutusosastolle 45 §:ssä säädetyn määräajan jälkeen, valitus voidaan tästä huolimatta ottaa tutkittavaksi, jos myöhästymiseen on ollut painava syy.

47 §

Muutoksenhakuajan jälkeen tullut valitus

(Kumotaan)

48 §

Päätöksen oikaisu muutoksenhaun yhteydessä

Kirkon keskusrahasto tutkii, voiko se itse oikaista päätöksensä. Jos Kirkon keskusrahasto hyväksyy kaikilta osin sille toimitetussa valituksessa esitetyt vaatimukset, sen on annettava asiassa oikaisupäätös. Oikaisupäätökseen saa hakea muutosta siten kuin tässä luvussa säädetään.

Jos Kirkon keskusrahasto on antanut päätösyhdistelmän viimeisenä eläkelaitoksena, sen on pyydettävä lausunto muilta eläkelaitoksilta ennen asian käsittelemistä siltä osin kuin valitus koskee näiden hoitamaa eläketurvaa. Jos päätösyhdistelmästä tehty valitus koskee yksinomaan työkyvyn arviointia, lausunto pyydetään vain yksityisten alojen eläkelaitokselta ja siltäkin ainoastaan silloin, kun kysymyksessä on 21 §:ssä tarkoitettu tilanne.

Jos kaikki ne eläkelaitokset, joiden päätöksiä valitus koskee, hyväksyvät muutoksenhakijan vaatimukset, Kirkon keskusrahasto antaa uuden, oikaistun päätösyhdistelmän. Oikaistuun päätösyhdistelmään saa hakea muutosta siten kuin tässä luvussa säädetään.

Jos Kirkon keskusrahasto oikaisee aikaisemman päätöksensä vain osin, sen on annet-

48 §

Päätöksen oikaisu muutoksenhaun yhteydessä

(Kumotaan)

Voimassa oleva laki

tava asiasta väliaikainen päätös. Väliaikaiseen päätökseen ei saa hakea muutosta.

Jos päätösyhdistelmästä tehty valitus koskee yksinomaan työkyvyn arviointia ja jos Kirkon keskusrahasto viimeisenä eläkelaitoksena hyväksyy sille toimitetussa valituksessa esitetyt vaatimukset, sen on annettava asiasta uusi, oikaistu päätösyhdistelmä. Jos se ei oikaise päätösyhdistelmää, menetellään siten kuin 49 §:n 1 ja 2 momentissa säädetään. Jos kysymyksessä on 21 §:ssä tarkoitettu tilanne ja yksityisten alojen eläkelaitos ei hyväksy valittajan vaatimuksia, Kirkon keskusrahaston on siirrettävä valitus yksityisten alojen eläkelaitoksen päätöstä koskevalta osalta työeläkeasioiden muutoksenhakulautakuntaan. Muutoksenhausta on tällöin voimassa, mitä työntekijän eläkelain 9 luvussa säädetään.

49 §

Valituksen siirto muutoksenhakuviranomaiselle

Jos Kirkon keskusrahasto ei hyväksy muutoksenhakijan vaatimuksia kaikilta osin, sen on toimitettava valituskirjelmä sekä valitusta koskeva lausuntonsa 30 päivän kuluessa valitusajan päättymisestä työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunnalle. Jos valitus koskee työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunnan päätöstä, Kirkon keskusrahaston on toimitettava valituskirjelmä ja lausuntonsa mainituksa ajassa vakuutusosikeudelle.

Jos Kirkon keskusrahasto hyväksyy valituksessa esitetyt vaatimukset osittain tai kokonaan sen jälkeen, kun valituskirjelmä on jo toimitettu muutoksenhakuviranomaiselle, Kirkon keskusrahasto voi antaa asiasta väliaikaisen päätöksen. Väliaikaisesta päätöksestä on ilmoitettava viipymättä muutoksenhakuviranomaiselle. Väliaikaiseen päätökseen ei saa hakea muutosta. Kirkon keskusrahasto voi poiketa 1 momentissa mainitusta määräajasta, jos valituksen käsittelyssä tarvittavan lisäselvityksen hankkiminen sitä edellyttää. Lisäselvityksen hankkimisesta on tällöin viipymättä ilmoitettava valittajalle. Valituskirjelmä ja lausunto on kuitenkin toimitettava muutoksenhakuviranomaiselle viimeistään 60 päivän kuluttua valitusajan päättymisestä.

49 §

Valituksen siirto muutoksenhakuviranomaiselle

(Kumotaan)

Jos Kirkon keskusrahasto päätösyhdistelmän antaneena viimeisenä eläkelaitoksena on pyytänyt lausunnon muilta eläkelaitoksilta eikä se oikaise päätöstään muutoksenhakijan vaatimalla tavalla, Kirkon keskusrahaston on toimitettava valituskirjelmä ja siitä annetut lausunnot 1 momentissa tarkoitetulle muutoksenhakuviranomaiselle 60 päivän kuluessa valitusajan päättymisestä.

50 §

Päätöksen täytäntöönpano

Kirkon keskusrahaston päätöstä on muutoksenhausta huolimatta noudatettava, kunnes asia on ratkaistu lainvoimaisella päätöksellä.

Kirkon keskusrahaston ja työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunnan lainvoimainen päätös saadaan panna täytäntöön niin kuin riita-asiassa annettu lainvoimainen tuomio.

50 §

Päätöksen täytäntöönpano

(Kumotaan)

51 §

Lainvoimaisen päätöksen oikaisu uuden selvityksen perusteella

Jos asiassa ilmenee uutta selvitystä, Kirkon keskusrahaston on tutkittava lainvoimaisella päätöksellä ratkaistu asia uudelleen. Kirkon keskusrahasto voi tällöin aikaisemman lainvoimaisen päätöksen estämättä myöntää evätyksen eläkkeen tai edun tai myöntää sen aikaisempaa suurempaa. Myös työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunta ja vakuutusosoikeus voivat menetellä vastaavasti muutoksenhakua asiaa käsitellessään. Muutoksenhausta on voimassa, mitä 43–47 §:ssä säädetään.

51 §

Lainvoimaisen päätöksen oikaisu uuden selvityksen perusteella

(Kumotaan)

52 §

Lainvoimaisen päätöksen poistaminen

Jos Kirkon keskusrahaston tämän lain perusteella antama lainvoimainen päätös perustuu virheelliseen tai puutteelliseen selvitykseen tai se on ilmeisesti lain vastainen, työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunta voi

52 §

Lainvoimaisen päätöksen poistaminen

(Kumotaan)

Voimassa oleva laki

asianosaisen tai Kirkon keskusrahaston vaatimuksesta poistaa päätöksen ja määrätä asian uudelleen käsiteltäväksi. Päätöksen poistamista on haettava viiden vuoden kuluessa siitä, kun päätös sai lainvoiman. Erityisen painavista syistä päätös voidaan poistaa määräajan jälkeenkin tehdystä hakemuksesta. Työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunnan on varattava asianosaisille tilaisuus tulla kuulluksi ennen asian ratkaisemista.

Jos työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunnan tämän lain perusteella antama lainvoimainen päätös perustuu virheelliseen tai puutteelliseen selvitykseen tai se on ilmeisesti lain vastainen, vakuutus oikeus voi asianosaisen tai Kirkon keskusrahaston vaatimuksesta poistaa päätöksen ja määrätä asian uudelleen käsiteltäväksi. Vakuutus oikeuden on varattava asianosaisille tilaisuus tulla kuulluksi ennen asian ratkaisemista. Edellä mainituin perustein vakuutus oikeus voi poistaa myös oman päätöksensä ja määrätä asian uudelleen käsiteltäväksi.

Jos Kirkon keskusrahasto tekee päätöksen poistamista koskevan vaatimuksen, se voi keskeyttää eläkkeen maksamisen tai maksaa sen vaatimuksensa mukaisena siihen asti, kunnes asia on uudelleen ratkaistu.

53 §

Perustevalitus maksuunpanosta

Asianosainen saa tehdä perustevalituksen, jos hän katsoo, että Kirkon keskusrahaston tämän lain 30 §:n perusteella määräämä maksuunpano tai työnantajan 27 §:n perusteella tekemä työntekijän eläkemaksun pidätys on ollut lain tai sopimuksen vastainen. Perustevalitus on tehtävä kirjallisesti ja se on toimitettava työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunnalle kahden vuoden kuluessa sitä seuraavan vuoden alusta lukien, jona saaminen on määrätty tai maksuunpantu.

53 §

Perustevalitus maksuunpanosta

Asianosainen saa tehdä perustevalituksen, jos hän katsoo, että Kirkon keskusrahaston 30 §:n perusteella määräämä maksuunpano tai työnantajan 27 §:n perusteella tekemä työntekijän eläkemaksun pidätys on ollut lain tai sopimuksen vastainen. Perustevalitus on tehtävä kirjallisesti ja se on toimitettava työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunnalle kahden vuoden kuluessa sitä seuraavan vuoden alusta lukien, jona saaminen on määrätty tai maksuunpantu. *Muutoin noudatetaan, mitä kunnallisessa eläkelaisissa säädetään muutoksen hakemisesta ja lainvoimaisen päätöksen poistamisesta eläkettä koskevassa asiassa.*

54 §

*Aiheettomasti maksetun eläkkeen ja muun
etuuden takaisinperintä*

Jos eläkettä, kuntoutusetuutta tai ammatillisen kuntoutuksen kustannusten korvauksia on maksettu enemmän kuin mihin sen saajalla on oikeus, Kirkon keskusrahaston on perittävä aiheettomasti maksettu eläke, kuntoutusetuus tai korvaus takaisin. Kirkon keskusrahasto voi luopua aiheettomasti maksetun eläkkeen tai muun etuuden takaisinperinnästä kokonaan tai osittain, jos tämä katsotaan kohtuulliseksi eikä eläkkeen tai muun etuuden maksaminen ole johtunut eläkkeensaajan tai hänen edustajansa vilpillisestä menettelystä. Kirkon keskusrahasto voi luopua takaisinperinnästä myös silloin, kun takaisin perittävä määrä on vähäinen.

Mitä 1 momentissa säädetään, sovelletaan myös silloin, kun Kirkon keskusrahasto on 4 luvussa tarkoitettuna viimeisenä eläkelaitoksena toimiessaan maksanut tämän lain mukaisia eläkkeitä aiheettomasti. Siltä osin kuin Kirkon keskusrahasto on maksanut aiheettomasti muuta julkisten tai yksityisten alojen eläkelakien mukaista eläkettä, takaisinperinnästä päättää asianomainen eläkelaitos siten kuin sitä koskevassa laissa säädetään. Kirkon keskusrahasto antaa tällöin kuitenkin takaisinperittävistä eläkkeistä päätösyhdistelmän ja huolehtii takaisinperinnästä.

Päätös aiheettomasti maksetun eläkkeen tai muun etuuden takaisinperinnästä on tehtävä viiden vuoden kuluessa eläkkeen tai muun etuuden maksupäivästä lukien. Takaisinperintäpäätöksellä vahvistettu saatava vanhentuu viiden vuoden kuluttua päätöksen antamisesta, jollei vanhentumista sitä ennen katkaista. Vanhentuminen katkeaa siten kuin velan vanhentumisesta annetun lain 10 ja 11 §:ssä säädetään. Vanhentumisajan katkaisemisesta alkaa kulua uusi viiden vuoden vanhentumisaika. Viiden vuoden vanhentumisaika voi pidentyä siten kuin velan vanhentumisesta annetun lain 11 §:n 3 momentissa säädetään.

54 §

*Aiheettomasti maksetun eläkkeen ja muun
etuuden takaisinperintä*

Jos eläkettä, kuntoutusetuutta tai ammatillisen kuntoutuksen kustannusten korvauksia on maksettu enemmän kuin mihin sen saajalla on oikeus, *kunnallisen eläkelaitoksen* on perittävä aiheettomasti maksettu eläke, kuntoutusetuus tai korvaus takaisin. *Kunnallinen eläkelaitos* voi luopua aiheettomasti maksetun eläkkeen tai muun etuuden takaisinperinnästä kokonaan tai osittain, jos tämä katsotaan kohtuulliseksi eikä eläkkeen tai muun etuuden maksaminen ole johtunut eläkkeensaajan tai hänen edustajansa vilpillisestä menettelystä. *Kunnallinen eläkelaitos* voi luopua takaisinperinnästä myös silloin, kun takaisin perittävä määrä on vähäinen.

Päätös aiheettomasti maksetun eläkkeen tai muun etuuden takaisinperinnästä on tehtävä viiden vuoden kuluessa eläkkeen tai muun etuuden maksupäivästä lukien. Takaisinperintäpäätöksellä vahvistettu saatava vanhentuu viiden vuoden kuluttua päätöksen antamisesta, jollei vanhentumista sitä ennen katkaista. Vanhentuminen katkeaa siten kuin velan vanhentumisesta annetun lain 10 ja 11 §:ssä säädetään. Vanhentumisajan katkaisemisesta alkaa kulua uusi viiden vuoden vanhentumisaika. Viiden vuoden vanhentumisaika voi pidentyä siten kuin velan vanhentumisesta annetun lain 11 §:n 3 momentissa säädetään.

55 §

Aiheettomasti maksetun eläkkeen ja muun etuuden kuittaus

Kirkon keskusrahasto voi periä takaisin aiheettomasti maksamansa eläkkeen tai muun etuuden myös kuittaamalla sen vastaisuudessa maksettavista eläke-eristä. Ilman eläkkeensaajan suostumusta kulloinkin maksettavasta eläke-erästä saa vähentää enintään kuudesosan siitä eläke-erän osasta, joka jää jäljelle, kun eläke-erästä on ennakkoperintälain nojalla pidätetty veron ennakko.

Jos Kirkon keskusrahasto 4 luvussa tarkoitettuna viimeisenä eläkelaitoksena perii takaisinperittävän määrän kuittaamalla, 1 momentissa tarkoitettuna eläke-eränä pidetään Kirkon keskusrahaston viimeisenä eläkelaitoksena maksettavana olevien eläke-erien yhteismäärää.

55 §

Aiheettomasti maksetun eläkkeen ja muun etuuden kuittaus

Kunnallinen eläkelaitos voi periä takaisin aiheettomasti maksamansa eläkkeen tai muun etuuden myös kuittaamalla sen vastaisuudessa maksettavista eläke-eristä. Ilman eläkkeensaajan suostumusta kulloinkin maksettavasta eläke-erästä saa vähentää enintään kuudesosan siitä eläke-erän osasta, joka jää jäljelle, kun eläke-erästä on ennakkoperintälain nojalla pidätetty veron ennakko.

Jos *kunnallinen eläkelaitos* viimeisenä eläkelaitoksena perii takaisinperittävän määrän kuittaamalla, 1 momentissa tarkoitettuna eläke-eränä pidetään kunnallisen eläkelaitoksen viimeisenä eläkelaitoksena maksettavana olevien eläke-erien yhteismäärää.

57 §

Viimeistä eläkelaitosta koskevien säännösten soveltaminen

Mitä 4 luvussa säädetään viimeisen eläkelaitoksen järjestelystä, ei sovelleta, jos eläkkeenhakija saa tai hänellä on oikeus saada ennen 1 päivää tammikuuta 2004 vireille tulleeseen hakemuksen perusteella työ- tai virkasuhteeseen taikka yrittäjätoimintaan perustuvaa eläkettä taikka maatalousyrittäjien sukupolvenvaihdoseläkkeestä annetun lain (1317/1990) mukaista eläkettä, maatalousyrittäjien luopumiskorvauksesta annetun lain (1330/1992) mukaista luopumiskorvausta tai maatalousyrittäjien luopumistuesta annetun lain (1293/1994) mukaista luopumistukea ja hän hakee uutta tai hänelle aikaisemmin myönnetyn eläkkeen jatkamista. Mainitun 4 luvun säännöksiä ei sovelleta myöskään, jos ennen 1 päivää tammikuuta 2004 vireille tulleeseen hakemuksen perusteella myönnettyä ja sittemmin keskeytettyä eläkettä ryhdytään maksamaan uudelleen. Jos edunjättäjä sai kuollessaan sellaista eläkettä, johon ei ole sovellettu tämän pykälän ensimmäisessä virkkeessä mainittuja säännöksiä, niitä ei sovelle-

57 §

Viimeistä eläkelaitosta koskevien säännösten soveltaminen

(Kumotaan)

ta myöskään hänen jälkeensä myönnettävään perhe-eläkkeeseen.

59 §

Muu kuin tässä laissa tarkoitettu palvelus

Kirkon keskusrahasto saa erityisistä syistä määrätä, että eläkeajaksi luetaan kokonaan tai osaksi aika 23 ikävuoden täyttämisen jälkeen muussakin kuin 3 §:ssä tarkoitettussa palveluksessa. Tämä ei kuitenkaan koske palvelusta 31 päivän joulukuuta 2004 jälkeiseltä ajalta.

59 §

Muu kuin tässä laissa tarkoitettu palvelus

Kunnallinen eläkelaitos saa Kirkon keskusrahastoa kuultuaan erityisistä syistä määrätä, että eläkeajaksi luetaan kokonaan tai osaksi aika 23 ikävuoden täyttämisen jälkeen muussakin kuin 3 §:ssä tarkoitettussa palveluksessa. Tämä ei kuitenkaan koske palvelusta 31 päivän joulukuuta 2004 jälkeiseltä ajalta.

60 §

Vanhentumisaikojen siirtymäsäännökset

Edellä lain 29 §:n 2 momentissa, 30 §:n § 1 momentissa ja 54 §:n 3 momentissa säädettyä viiden vuoden vanhentumisaikaa sovelletaan vuoden 2013 alusta lukien. Vuosina 2007 ja 2008 mainittu vanhentumisaika on kymmenen vuotta, vuonna 2009 yhdeksän vuotta, vuonna 2010 kahdeksan, vuonna 2011 seitsemän ja vuonna 2012 kuusi vuotta. Vanhentumisaikoja laskettaessa otetaan huomioon myös ennen tämän lain voimaantuloa kulunut aika.

60 §

Vanhentumisaikojen siirtymäsäännökset

Edellä 29 §:n 2 momentissa, 30 §:n 1 momentissa ja 54 §:n 2 momentissa säädettyä viiden vuoden vanhentumisaikaa sovelletaan vuoden 2013 alusta lukien. Vuosina 2007 ja 2008 mainittu vanhentumisaika on kymmenen vuotta, vuonna 2009 yhdeksän, vuonna 2010 kahdeksan, vuonna 2011 seitsemän ja vuonna 2012 kuusi vuotta. Vanhentumisaikoja laskettaessa otetaan huomioon myös ennen tämän lain voimaantuloa kulunut aika.

Tämä laki tulee voimaan *päivänä*
kuuta 20 .

Tätä lakia sovelletaan myös lain voimaantullessa Kirkon keskusrahastossa vireillä oleviin eläkeasioihin

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.